

(వ తి దీ న ము వ్ర క టి ర వ ర బ డు ను

Telephone No. 2544.

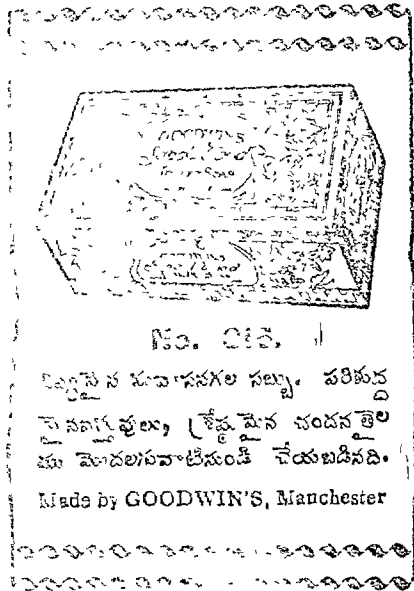
16 22 02%

109. ప్రేమిరొక్క ఇంద్రుని బాహులు

జాంబీల్ ఊర్లో వ్రాయించబడి.

ఉష్ణ చోమలకు అప్పుటి ఉష్ణ
దశానుసంకు వర్షపులపలు లింగ
వ్యాధులు, అక్లిష్ట శ్రేణి, ముఖ్య
కాదు మొదలగునది లేనిసిందును,
నిలచు ఉదయమున ఒక చేంతాడు
మెక్కినదా యనె, పాల్వెగ్గి
నోన గీళ్లు తగ, నానాగో కలిప
తేమకొనియెడు అది లోనికిపావు
ను, మీకెటున్నుద్ర ఎడగదే ఒకటి
కొనుదు
సోల్ వడెంటు:

P. B. No. 150 Fort ROMRAY

Agents: P. HOLT & Co. Ltd.

P. O. BOX 237

3433

MADRAS

బరంపురం తెల్లసిల్లు

వాణ్యమునందు యితర సిల్లులన్నిటిని మించ గలదు. నిత్యము వాడిన 10 సంవత్సరములు మున్నగును. చూచుటకు సొంపుగానుండును. కనీసము టాంబిల్ ముక్క 1 కి పొడుగు 2 గజములు, వెడల్పు 4 కి అం. ముక్కధర 1-కి రు 13. కొటువకు గాని వర్తనకుగాని పరిపోవును. మద్రాసు కాంగ్రెసు నిగ్గిలిషన్ వారితో మాత్రమే నుండును. వాటిలో ప్రస్తుతమైనదిగ నర్జిపై చేయబడినది. స్వరాజ్యవాదులందరిచే ధరించదగినది. నచ్చునయెడల పూర్తివైకం వాకసుయ్యవ్వబడును. చిత్రవిచిత్రమైన అంచులతో చిరలు, పంచెలు, చాపులు, కండువాలు కొరిసరం గలలో గ్యారంటీప్రసి ఆర్డర్లకు సంప్రదింపు చేయ గలము. బి. కె. గుప్త అందుకో.

బరంపురం సిటీ, గంజాంజిల్లా.

మానస్సుల సినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (వది అణాలు)

జలజలభము! (హాస్యభరితమైన తేజస్వీ) గుణముగలది! కలములో ఉన్నాధికముచే కలిగిడి వైశ్యకాల కేమాలు రివ్యూలను, అభిరక్షము, ఆహుతి, అభిరక్షము, అగ్నిమాంధ్యము, అతిదాహము, నిర్మలము, సర్వాంగముల యందు బుద్ధియు, సిక్కులు, పార్వత్యములు, శిరస్సు, ప్రస్తుతములు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను పోగొట్టి సేవలను మంచి ఆశోకమునకు దెచ్చును. కమాత్రలు సేవలతోకలములను వెంటనేమార్చును. ఇందు అనేక కేమలు చేరినవి. అనుభవముగల జ్ఞానముగలవలెనవి. పరమసాంప్రదీయ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడినచి నెలము తెలియగలదు.

చిరునామా:-

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

హోస్టల్ నినుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

ప్రకటన

శ్రీమత్కృష్ణ రాజాగారు పనుస్తాయలవైద్యవ్యవస్థలను ప్రయత్నముగా ప్రకటింపించినందుచే, అందరికి లభ్యము గలట్లు చేయ దలచెట్టి ఆర్డరసాయనశాలను నెలకొల్పినారు. ఆయుర్వేదవ్యవస్థలన్నియు నిజమే దొరకును. శేటలగు కొరకు ప్రార్థించు. 1204

ఆర్డరసాయనశాల, ముక్కాల్, కృష్ణా.

ముక్త్యాదులను గలదుకూడ తేడచేయ రాధాకృష్ణ తామరమందు వాడుదు అన్ని ములలో దొరుకును V S SASTRY & Sons, Tenali Guntur Dt.

గ్రహణవిషయిక సంశయ

నివారణము

(విడపర్తి శ్రీరామసిద్ధాంతిగారు, సోమేశ్వరం గోదావరిజిల్లా)

ఈనెల ఆగ్రహారం కాపురములు బ్రహ్మశ్రీ భవిష్యోటి రామమూర్తిగారు 12-9-28 తేదీన నిలువడిన ఆంధ్రప్రదేశ్ యందు విభవనామసంకల్పన ఆశ్వయుజ బహుళ 30 సోమ వారమున కలగబోవు నూర్యగ్రహణమును గూర్చి తమకు తోచిన సందేహమునకు సమాధానమును పదిమందముగా తెలిసి సంశయనివారణ చేయుదురుగాక యని ప్రకటించిరి. ఈక్రింది విషయములు చాలిసందేహానివృత్తి గావించగలవని తలచు న్నాడను.

ప్రతివత్సరములో నూర్యము కలుగదని వారి సంశయము. "సామాన్యముగా గ్రహణము (నూర్యచంద్ర గ్రహణములలో నెదియైనను) పర్యాంతమునకు గ్రహణము కొంత భుక్తమై ప్రతివత్సరములో విడుదల జరుగునని యాక్రింది శ్లోకములను సామాన్యముగా గత సంవత్సరములలో సంభవించిన గ్రహణములయొక్క అనుభవమును తెలియజేయుచున్నది" అని వారు వ్రాసిరి.

1. సామాన్యముగా గత సంవత్సరములలో సంభవించిన గ్రహణములయొక్క అనుభవమును, వా రుదాహరించిన 1, 8 శ్లోకములును చంద్ర గ్రహణమునకే చెందియున్నవి. 'నూర్యచంద్రగ్రహణములలో నెదియైనను యనఁజెల్లుదు. నూర్యచంద్ర గ్రహణములకు సంస్కారభేదము కలదు. చంద్రగ్రహణమునకే పూర్ణిమయందు నూర్యము, తిథ్యంతమునందు హస్తకాలము, ప్రతిపత్తునందు మోక్షమును సంభవించును. కాని యీవిధి నూర్యగ్రహణమునకు (యందు తెలుప బోయెడి కారణమున) ఒకప్పుడు సంభవించవచ్చును. మరియొకప్పుడు సంభవించకపోవచ్చును.

2. నూర్యగ్రహణమునకు లంబన చంద్రగ్రహణ మాత్రమే. శ్రీరామమూర్తిగారు రుదాహరించిన 2 వశ్లోకములో (అ హోబలకాధీయము; నూర్యగ్రహణాధ్యాయముతోనీడి) చతుర్వరణమునందీ తెల్పబడియున్నది. "ప్రాగ్జలంబనో పునరానంతో" "తిరిగి లంబనములు చేయవలెను," అను అర్థము మీరు స్మరించినట్లు తోచును.

ఈవిషయమును గురించియే నిర్ధారితకొనుజేయుచున్నది.

శ్లో|| పర్యాంతకాలం సతముడు పత్తిచ్చమేన ప్రపత్తిచ్చునాధ్యక్ష స్థానమును నువత్తిచ్చునాధ్యక్షాని! తస్మాద్వాప్తాద్విమలచంద్రోంబి తోర్కగ్రహణః కక్షాభేదాది కాలం సర్వరింబసం చోపపన్నం||

భూమధ్యయందున్న చంద్రదర్శితమునకు ప్రాగ్జగ మందుగాని పత్తిచ్చభాగమందుగాని యెన్న నూర్యని చంద్రుని చేత కల్పబడినవానిగా జూచును. కాని అప్పుడు భూమధ్యభాగమందున్న చంద్రునిచేత నూర్యనిచంద్రునిచే కల్పబడినవానిగా జూడదు. అదృష్టవశమునందీ చంద్రుడు అధోభాగమందు లంచుకొనెడియందును. కావున నూర్యకక్షయే, చంద్రకక్షయే తేనగానందీన కారణములన లంబనానతులు చెందును నూర్యగ్రహణమునకు దుపపన్నమైయున్నవి.

చంద్రగ్రహణమునకన్న నో

శ్లో|| సమకలకాలే భూభాగగతిన్యూతాకే యత స్తయాస్థానం సర్వసర్వేంతిషమం సమకక్ష త్వస్థలంబనానంతరీ||

ఏహేతువులన పార్థమ స్థాంతమునందు చంద్రునియందు భూభాగములగునో ఆహేతువులన భూభాగముచేత ను కల్పబడిన చంద్రుని యంబుకూడ భూభాగముగా జూచు న్నాడను. భూభాగముచంద్రునిచేత సమకక్షలను పొందియందుటచేత చంద్రగ్రహణమునకు లంబనానతనిసంస్కారములు చెందునులేవు. కనుకనే చంద్రగ్రహణమునకు పూర్ణిమాంతమే మధ్య గ్రహణకాలమగును.

3. పర్యంతకాలము పర్యాంతము (నూర్య) గ్రహణము భూభాగము కానేరదు.

ఇందులకు నిదాంత శిశోమణిగారు

శ్లో|| "తత్సంస్కారః పర్యంతకాలమనం! న్యూతాకే తస్మిన్ గ్రహణకాలః||

"అసంకల్పితగా చేయబడిన లంబనముచేత సంస్కరింపబడిన దర్శితమే గ్రహణమధ్యకాలము" కాని కేవలపర్యాంతము గ్రహణమధ్యకాలము కాదు.

౪. ప్రతివత్సరములో నూర్యము కలుగదా?

నిదాంతకొనుచు వాసనాభావమందుచున్నది.

"రణః క్వాపి గ్రహణమస్తి! క్వాపి దర్శితా దగ్రహణావస్థానం||"

నూర్యనికే యొకప్పుడు దర్శితమునకు వైగానమును మరియొకప్పుడు దర్శితమునకు తోపుగానము గ్రహణము కలగవచ్చును.

శ్లో|| తిస్సింధాంత సంగ్రహమునందు

శ్లో|| పూర్వాశ్చార్యగ్రహణ దర్శితవత్ స్వర్యమోక్ష కా! ఆపరాశ్చార్య ప్రతిపత్తికల్పం లంబనంస్వర్యం||

ఈశ్లోకాభిప్రాయము "దివపూర్వభాగమున నూర్యగ్రహణము సంభవించునెడ స్వర్యమోక్షములు చెందును దర్శితము చే జరుగును. దివాపరభాగమునందు నూర్యగ్రహణము కలుగునెడల స్వర్యమోక్షములు చెందును ప్రతిపత్తునందు జరుగును. ఇందులకు కారణములంబనమని చెప్పబడినది."

శ్లో|| "ప్రాగ్జలంబనం పత్తిచ్చమే లంబనంతిథా" అను నిదాంతకొనుచు శ్లోకమునుబట్టి, తివపూర్వభాగమున నూర్యగ్రహణంబున మగునెడల దివలంబనమగునగాన పర్యాంతకాలమే స్వర్యమోక్షములగును. అట్లుకాక దివాపరభాగమునందు నూర్యగ్రహణంబునమగునెడల ధనలంబనమగునగాన ప్రతిపత్తునందీ స్వర్యమోక్షములగును.

రాజోవు ఆశ్వయుజ బ 30 సోమవారమున నూర్యగ్రహణము దివాపరభాగమునందు సంభవమగును. కాన ప్రతిపత్తునందీ స్వర్యమోక్షము లగును.

దీనినిబట్టి శ్రీరామమూర్తిగారికి ప్రతిపత్తిలో స్వర్యముకలగదనెడు సంశయనివృత్తి కావించబడినదని తలచుచు న్నాడను.

2. తిథ్యవిషయమై-శ్రీ రామమూర్తిగారు "బ్రహ్మశ్రీ విడపర్తి విశ్వేశ్వర సోమయాజి సిద్ధాంతిగారు" మున్నగువారు వ్రాసినప్రకారము స్వర్యకాలమును ఘ 28.5 కి పైగా అమావాస్యతిథియే యుండునెడల అమావాస్యతిథిని జరిగించు కొనవలసిన ప్రత్యాబ్ధికాదు. లాదినముననే జరిగించుకొనవలయును. అట్లుకాక చతుర్దశి ఆదివారం తోజన 'సర్వేసాం అమావాస్య' అనివ్రాసి గ్రహణతిథియగు 30 సోమవారమున 'నూర్యతిథి' అని వ్రాసిరి" అని వ్రాసియుండిరి.

బ్రహ్మశ్రీ విశ్వేశ్వరసోమయాజి సిద్ధాంతిగారు మున్నగువారి వందాంగములయందు చతుర్దశి ఆదివారమున అమావాస్యతిథి యనియు, గ్రహణదినమున నూర్యతిథియనియు వ్రాసినవిషయము నిరాశ్చర్యముగా నున్నది. ఏలనన-

1. దర్శితమే గ్రహణమధ్యకాలమని యభిప్రాయ పడి శ్రీ రామమూర్తిగారు "స్వర్యకాలమును 28.5 కి పైగా కలకుపైగా అమావాస్యతిథియైనను ఉండువలెను. లేదా స్వర్యకాలము 19-20 విగడియలకుపైగా వైనను కావలెను" అని వ్రాసిరి. వారముకొనినట్లు దర్శితమే గ్రహణమధ్యకాలము కాదుకాన నట్లు సంశయించ నవసరమే లేదు.

2. అవికాక

శ్లో|| ద్రష్టుమ్నా పృథ్విగాదవ్యవస్థాప్తినాత్రం తదుష్టతే! క్షయోంనూత్రయోర్భక్త్యే యస్తాంబంబలిప్తికాః||

(నిదాంతకొనుచు) అను శ్లోకమునబట్టి చంద్రకక్షయందు గర్భనూత్ర పృథ్వి నూత్రములయొక్క మధ్యభాగమే లంబనము. పృథ్వి నూత్రమునకు చంద్రకక్షయందు చంద్రబింబకేంద్రము ఎంతకాలమునకు లగ్నమగునో అదియే గ్రహణమధ్యకాలము. "గర్భనూత్రే సదాస్యాతం చంద్రాత్కృష్టమలిప్తికా" అను శ్లోకములన చంద్రనూత్రబింబకేంద్రములగునెడ నూత్ర మెప్పుడుపోవునో ఆకాలమే దర్శితముగాన అదియే తిథినిర్ణయాది సర్వవ్యవహారములకు సుపయోగముకాని లంబనసంస్కారముతో నూత్ర గ్రహణమధ్యకాలము తిథినిర్ణయోపయుక్తము కాదు.

Chemical Diamonds, guaranteed hardness and brightness, Equal to genuine Diamonds.

Prices Rs. 5/- to Rs. 10/- per carat. Apply to:- Full particulars AMERICAN CHEMICAL DIAMOND Co., 3, General Muthia Mudali St. TEL. "THEJUS". MADRAS

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(29-10-28)

సీమజవులి దినుసులు

ఇరువది గజముల సీన్ ధరలు	రూ. ౭.౫౦
కారికంముల్లు—22 X 22 మంగిసమాద్యు (బి)	8-10 0
సరాసరికము	7-10.0
కారికంముల్లు—22 X 22 "మోటాడు సైజు" (బి) రు	8-4-0
సరాసరికము (20 X 20) రు	7-8-0
తెలుపుముల్లు—1703 (సెట్) రు 18-14-0	స్టాన్ గో 9000
రు 12-2-0 1762 రు 11-0-0 ఎల్. ఎల్ 78,	
78, రు 8-5-0 68/888 రు 12-12-0; 9041 (సెట్)	
రు 11-12-0; 80 (సెట్) రు 8-4-0.	

కూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పా కట్టలు)—టూక్రి రు 5-15-0
చలువ (కొంక) రు 7-8-0; చలువ ("ఎనిటి క్లెయిన్") రు 6-10.6,
చలువ (నాగకన్నక) 6-9-0 చలువ (గుడ్డి) రు 6-14 0 చలువ
(గడ్డతెలు) రు 8-8-0 వచ్చునరము (ఎర్ర) రు 7-8-0

40 జపాన్ (పదిపానలకట్ట) ఆయిదు నక్షత్రములు
రూ 12-18-0 నెమలి

60 సీమ (5 పానలకట్టలు)—ఆడకైర రు 14-14-0
రాట్టము (ఎర్ర) రు 11-0-0; రుదుకారము రు 8-15-6 ఎర్ర
గడియారము రు 8-15-6

ఇత్తడిరకము—(డిట్ మేస్) రు 225.

డిట్ (క్రానాయర్) రు 228

రాగిరక రు 212.

సిమెంట్ పీసా వెల:—

గోన్ పేవ్ ("చెంబు") రు 11-0-0

జర్మన్ సెమెంట్ 10-0 0

చక్కెరములు యొక్క ధర—

బావా "బెడి" రు 26-2-0 నవంబరు దిసంబరు రు 28 4-0.

వేరుసెనగ నూనె

సీపాలలో రు 110.

ఆముదము

(మల్ బెలివరి) రు 102-0-0

పదునుచేసినతోలు రలి 1-8 ధరలు

అవుతోలు (7 టు 7-9) "ఎవకంట్లీన్" రు 0-15-6, 1-1 9

" (తేలిక) " రు 1-2-6 టు 1.3 0

" (7 - 9) బెంగునూర్లు రు 1-0-6 టు 1-1.10

" (తేలిక) " రు 1.4 0 టు 1.4 6

" 6 1/2 టు 8 1/2 బెజవాడ్లు రు 1-0-6 టు 1-1.9

" (6 1/2 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 1-2-0 టు 1-2 6

" (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 1-2-8 రు 1-2 9

గోదోలు రు 0-12 0 టు 0-12 8

గోదూడతోలు రు 1-7-0 టు 1.8 0

అవుమాడతోలు రు 1-18-8 టు 1 14 6

పదునుచేసిన మేకతోలు మొదటిరకం రు 3-4-0 టు 3-8-0

" మధ్యరకం రు 2-14-0 టు 3-0-0

" గొట్టెతోలు మొదటిరకం రు 2-14-0 టు 3-8-0

" మధ్యరకం రు 2-12-0 టు 2-14-0

బీజ్ బండ్—సీమ పోయిన, పిర్యమును గట్టిపరచు
టక్ ప్రసిద్ధి చెందినది, స్వచ్ఛమందుగాని మూత్రముతో గాని
పిర్యము స్థిర మగుచున్నయెడల తక్షణం నిలిపితమును.
ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవన మొన
గును. ఎంతలుసానుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు
జలము నిచ్చి సంసారమును అనుభవించునట్లు చేసి సంతాన
సంతులంజేయును. ఈ త్రైతములు రహస్యముగా నుంచబడును.
20 మాత్రల సీనా 1-8 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం,

1159-1127 3, బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు.

తరుగుముమించి పోవకమునుపే మీతల విల్లుతుల గురించి తగినశ్రద్ధ వహించు.

శిశువులకు దున్నపోత వ్యాధిగ్రస్తమగుచున్నప్పుడు
బెంటోకల పేడికోమెంటు వ్యాధిగ్రస్తమగుచున్నప్పుడు

కామినియా (కామినియా) వ్యాధిగ్రస్తమగుచున్నప్పుడు
ఈ పేడి గుంటుకు వాడుకరంగును.

తలపెట్టుకల చాథలన్నింటి

దివ్యామృతము

సంక్రమణము కాంతినిగానగుచున్నప్పుడు, బిడ్డనిపుడు ఏడు
ముగానుండునుండి రక్షించి కట్టుకున్నవలె, కుమ్మరినెక్కువ
నిగనిగలానియును, ఈముఖమునని నేటి కనబడును. మిమ్మలకు
తెలిత త్వరలో ఆంధ్రముగా చేరుననో, కంప చుట్టరమును గురించు
నో గమనించుడు. కామినియా-అయిత్ మిమ్మలకులలో నెట్లు అభి
కల్పగలుగ జేయునో గుర్తించుడు. ప్రతికట్టుకలలోనూ, కట్టుకలలోనూ,
కామినియా-అయిత్ అని చూచి మరికొనుడు.

ఈకామినియా-అయిత్, పరిమళద్రవ్యము అమ్మువారలందరివద్దను జూపెను. మిత్రుల వద్దకుంబుండు
కామినియా-అయిత్ అని చూచి మరికొనుడు.

సీనా 1-8 రు 2-0-0 పోస్టేజి 0-8-0 ప్రత్యేకం, సీనా 8 8 రు 2-10-0 పోస్టేజి 0 8-12-0

ఓ లో ది ల్ బ హీ రు (విజయ) గానము
కొనుట మరునడుగు.

మిమ్మలకుమిదగాని, తేలు రహస్యమిదగాని రెండుమాడు చుక్కలు అట్టకలలో
పోత చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, పైకీపువ్వుల పరిమళమును, నెమలి
నక్షానరచ్చును. పెండ్లిసమయములందు అంధులనుండరికి పరిమళమును, అట్టకలలోనూ,
తత్వ మున్నట్లుగా కానరాదు. నేటి ఒకసీసానుగాని, కాని అద్భుతపరిమళము ఉన్నదనియును.

శ్రీ కొన్న ఓల్డ్ బాజ్	రు. 2-0-0
"	" 1-4-0
1 బ్రాడు	" 0-12-0

నవమానా సీనా రెండవల పోస్టు స్టాంపులు వంపిన ముద్రలును.

మహానవ కార్డు 1-8 అలా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు తెలికలు కంపెనీ.

285, బహ్మమూసీదు మార్కెటు, బాంబాయి నెం 2

126

కమ్మనాయకుల యువాసీనత

కమ్మనివ్యాధులకు వేతనములిచ్చుటగాను పమాజేతము
కావలసిన సాధారణపథ యిప్పటికి రెండుమార్లువాయువావేము
బసినది. కారణముకొరములేకపోవుమయేనని తెలియుచున్నది.
మరల మాడవసమాజేతము అట్టకల 20వ తేదీని పమాజేతమును
నట్లు ప్రయోగపరిచి. కాని యిప్పటికి ఏమోజాలెనను
యిదివరకు పథ జరిగినదిలేనిది ప్రతికాముఖమున తెలియబడవ
లేదు. పథ జరిగియుండిన ఏయేవిద్యాగల దరఖాస్తులంగీకరింప
బడినవో ఎవరెవరి కెంత వేతన మిచ్చుబడినవో ప్రతికాముఖ
మున పత్తయగు తెలియపడవలసినది కార్యదర్శిగారిధర్మము.
ఇప్పటికి ఏమోజాలు గడవినను ప్రయత్న యలమంచి కూర్మ
నారాయణాచార్యుగా రేపంగలియు విద్యార్థి లోకమున కెగిరింప
కుండుట చింతకరమైనవిషయము. "ధనికాలు గాదెయ్యతోప
ల వీరల సొంతములుపోయె" నను సామెత ప్రకారము మహాజన
సంఘమువారు పమాజేతమే వేతనము లిచ్చుటలోపల విద్యార్థులు
కష్టములతో బాధపడవలసినదే. రెండుమార్లు పథ జరిగియు
కొరములేవడ పోవుటను జూచిన, సంఘసాయకుల యాచా
సీనత తెల్ల మగుచున్నది. ఏతాలాకాబోర్డు యాయనబోర్డు
మిటింగుతో యెయుండిన పిలువకమునుపే పోయెయుండెడివా
రుగాని విద్యార్థుల దీపాలాపములు నారిత్రుల కెక్కంగలవా?
నాయకులారా! మీ యువాసీనతచే నెంతమంది వీరవిద్యార్థు
లు కడగండ్లకు నడుచుచున్నార! ఎందుచురా? మీయూవాసీ
నతలు వీరచాలారకు వజ్రకరారము లగుచున్నార! తమకింతయు
దయలేదా! పథకవల్లి కలసాగా కార్యభారమును కార్యద
ర్శి అధ్యక్షులు నెరవేర్చగా నూరక మాడ్చునెచ్చుటగూడ కష్ట
మా? మీరేమి చేయుదురా? ఇది సంఘసాయకదర్శివృత్తము. మహా
కయలారా! యింత నెరను మేల్కొని దయచేయించి పథకు
పోజుత వీరవిద్యార్థుల కడగండ్లకు తుదవచ్చింపుడు.

కార్యదర్శిగారూ! పథయేజరిగి విషయమును తెలిపింప
కండుట మీలోపమేయైనవో దామికనైనను కొంచెముదయ
లో తెలిపింపవలసిందేననిను. గతవత్సరమునెలాగాక ఈతూరి
యైనను త్వరలోధనమును విద్యార్థులకుబహుపుణ్యముగట్టుకొనుడు.
"సాంఘికము"

రాష్ట్రేతరాంధ్రనభ

పునులూరి కోడల రామయ్యగారు

వైదికసంగుని రెండువ్యాసములు పరికల్పించి గా
న. వారిసూచనల చాలవంతో మహామనస్సు. చలమునన్నా
హములుచేసి కాంగ్రెసులోబాటు దీనిగుండ కలకత్తాలోజరి
పు టావర్కముకేసు. ప్రపంచములో ఏభాగమునుండినిం
చుచున్న ఆంగ్లప్రెస్వారికి ఆంగ్లముతోజంపకమున్నది. ఈ
పథకారణముచేతనైన రాష్ట్రేతరాంధ్రము మౌఖ్యముగాను
ఆంగ్లవేతమునకు సంవత్సరమునకొకసారియొక దయచేయునా
గ్యము కలగుటలేదు. పథ (ప్రారంభించిన నాల్గయూదుసంవత్స
రములుమాత్రం నైజామరాష్ట్ర) ఆంగ్లము ఒకరికొకరు పథ
గనించెడువాడు. ఆంగ్లరాష్ట్ర) బాలియోవపథ (రాజకీయ)
ప్రారంభించుటతోడనే నేటివరకు కొంతమంది ఆంగ్లవాడు
కులు రెండుపథ అనవరతులచేదయియు గావున మహాసపథ : గా
పి చెప్పవలెననియు వాడుచును ఆంగ్లములుబెట్టుచున్నాడు.
మొచ్చుమంతి పథగానెలెని అభిప్రాయపడుమందుచేటి
వరకు పథ జడగుచున్నది.

నైజామరాష్ట్రము తరేపథ ఏర్పాటుచేకొని ఆంగ్లపథ
లకు పూర్వమెట్లు ఒకరితోనొకరికి పరిచయములేక ఎట్లుగా
లో అట్లుగనే నేడున్నాడు. బాంబేఆంగ్లము ఈమధ్యవిగ్రం
భించి,పథలజరిపి పత్రికలవేర్పరచి మొచ్చుగ వచ్చేచున్నా
రు. ఖర్చుపురఆంగ్లము ఆంగ్లరాష్ట్రములోని యువకులు,
బర్మాయుంధ్రమునూ నాటిస్వేచ్ఛమొక ప్రయత్నముచే
యున్నాడు. భిన్నభిన్నమొకఆంగ్లము మరల ఏకైకమిచ్చి
గ్రెగుతోపాటు గోడు ఆంగ్లకాగ్రెగుచేసి కొంతమందిప
ముతోజరిపి ఆంగ్లకీర్తిని విజృంభము, అంతమున్నును
కేదీకరించుటకు ఈరాష్ట్రేత ఆంగ్లవాడుజంపని తొలకె
నాకయని ధిగవంతునిచ్చింపమిచ్చి గుండు ప్రయత్నము
గోరుచున్నాడు.

మోహిని లైలుము

5 రు. నూనెగల సీనా 1-8 రు. 0 12-0.
శ్రీ సుమనసు వాడుకల యోగ్యమైనది.
అన్నపూర్ణానంద దివ్య, బాంబాయి

కె. రంగాచార్యులు.

ఒక ఫిర్యాదు.

సంయుక్త రాష్ట్రముల రాజకీయమునకు సభ

ప్రజాసామాన్యముయొక్క తేమమున రయుడు

నెహ్రూని వేదిక స్వాతంత్ర్యమునకు సోపానము

సంఘర్ష స్వాతంత్ర్యతీర్మాన మామోదింపబడుట

జవహర్లాల్ నెహ్రూ అధ్యక్షుల సన్మానము

రూస్, అక్టోబరు 27:—వీరమఠ మహారాణి లక్ష్మి బాయి 1857 సంవత్సరమున నశేకసారులు పగతురతో హా రాహోరిగా బోరిన కొటయెదుట మిక్కిలి రవణీయముగా నలంకరింపబడిన పండియంగా నేడు సంయుక్త ప్రాంతముల రాజకీయ మహాసభ అధ్యక్షుల సభముతో సూడెను. సభకేసు దెంచిన ప్రతినిధులు దాదాపు 300 మంది యుండిరి. ప్రేక్షకులు చాలమంది సభ కేసువేచిరి, జాతీయగీతములతో సభ ప్రారంభమయ్యెను.

అహ్మదాబాద్ సభాధ్యక్షుని యురస్థానము (పరిభ్రమ) నాహర్లూరును పండిత ధూతేశ్వరగారు ప్రభువును మహారాణి లక్ష్మిబాయి శార్యసాహసాది సుగములను ప్రసంగించి, యాజ్ఞాసాధ్య స్వాతంత్ర్యమరత్తికి, భైర్యగుణమును సభికు లలలలలలలలల గాక యిది కోరెను.

సైమన్ సంఘము సైమన్ సంఘము సభికులను కొంతదని యు, మన దాస్య్యులను, విగ్రహముల కావచ్చేయ సంఘము వచ్చినదనియు అ, సైమన్, భారతజాతి ఏక కంఠముతో నీ తెల్లంబును బహిష్కరింపదని.

సాంఘికవిభజనములు సాంఘికవిభజనములు మనకోజా విచ్చినదనియు, హిందువులను మహమ్మదీయులు తమ యన్యత్వమునకే సేగునా దుచుండిరియు సరియైనది, అంగ్లేయులకు భావతీయులకు కాంతిసాఖ్యము లాంధ్రులుకు నెహ్రూనివేదిక భారతజాతియొక్క కడసాగుట యనియు, దాని హక్కు ప్రజల లాభ్యకొనకపోయేదని దున్నతితములకు అంగ్లేయులే దాస్య్యులగుదురనియు తెలియ చేపెట్టెను.

దాక్షిణి సత్యాగ్రహము ప్రకటించుచు వారి జయము ఖడ్గర అభివృద్ధిపై నాధాభి యున్నదని నడిచెను. ఖడ్గర అభివృద్ధియన్నను మం: కట్టుబట్టును తేర్చుకుకొనుట యనినను బిల్లుపెట్టుని యెట్లు చెప్పెను. గ్రామస్థు యభ్యుదయము లేనిచో నిజమగు బలము కలగదు. గ్రామస్థులలో నేర్పాటుచేయదగిన పాత్రవలెదము, దాని ప్రామాణ్యత యెట్టిదో నిర్ణయించుట కొంఘము నేర్పాటు చేయవలసినదని యతడు కోరెను.

కాంగ్రెసు వాదులు సానిక పరిపాలనా సంస్థలలో హెచ్చుగా ప్రవేశించవలెననియు, ప్రాథమికవిద్య ప్రవేశపెట్టవలెననియు చెప్పుచు నతడు పర్యాయము ముగించెను.

అంతటపండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు అధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడెను. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, శ్రీయుత శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు, ఆదివెంటలు, జాల్షీకరియాలి, లాలాజపతి, డా॥ ఆస్సానీ మొదలగు ప్రముఖులు సభ జయ ప్రదముగా జరిగినాక యిది తంజినిచ్చిరి.

అధ్యక్షుల సన్మానము సభ సమావేశమగునప్పటికి రాత్రి 7 గంటలయ్యెను. అధ్యక్షు డుపన్యసింపబడు సభావేదికపై నెక్కుమండగా సభా సదులు వార్తధ్వనముల నొనరించిరి. అధ్యక్షు డీక్రిందినిధున హిందూస్థాని భాషలో సభనవ్వసించెను.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము

5 సంవత్సరముల క్రిందు మీరు నవ్వీసభ కధ్యక్షునిగా నెక్కుకొనినప్పుడు భారతదేశమునకు తగిన రాజకీయత్వ మొక్క స్వాతంత్ర్యమే దాని ముగిసేదని ముందరిని, సభయొనల్లే తీర్మానించి, భారతజాతీయ చక్రవర్తము దాని నంగీకరించవల సినదని కోరెను. స్వాతంత్ర్యమునకు ముందు యిట్టివలపునడికాదు. మనదేశము అట్లయిపోవలసమునాడే ముద్రయెత్తుచు ప్రారంభమయ్యెను. 1857 సంవత్సరమున జరిగిన విప్లవమున స్వాతంత్ర్యమునకే యనేకవీరపుంగవులు లేచు ప్రాణముల నాహుతిగా చేసిరి. ఆయనవలకు మనజముకాంతులకు కారణము ప్రజల ఘోరకార్యములేయని పుష్కలనియున్నది ఈవిఖ్యాత పట్టామునందే వీరమఠ మహారాణి లక్ష్మిబాయి భయమనున దేమియో నెరుంగక భారత మాతయొక్క ఘనతకు టాటుబడెను. విశేషము గ్రంథపురుషుడో నిర్యయిగ్గ, స్వతంత్రముగా నుండినవారి సంఖ్య చాలమందియు న్నాడు. ఈ అవిభేదకపు మంచికను వారికి లభించుచుండెను. కాని భయమందక వారు పోరాటమును కొనసాగించిరి. ఇట్టివల గూడ అనేకలు స్వాతంత్ర్యమునకై తమ పరిపూర్ణము త్యాగము చేయుచుండుట చూచుచున్నాము.

స్వాతంత్ర్యవశ్యకత విశేషము పరిపాలనములో పడియున్న దేశ మేదియు, పరిపాలకులలో సమరసభావమున నుండలేదు. కాంతి యెట్లు లభించును, లాంగుటలక. లాంగుటల యనగా జాతీయభిమానమును చంపుకొని యుండుట భారతదేశము స్వాతంత్ర్యము బొందిన దాక అంగ్లేయపరిపాలకులతో సమరసభావమున నుండ జాలదు. ఇందుకే మనము స్వాతంత్ర్యమునకే ప్రయత్నించుచుండుట సామ్రాజ్యములో చేకూరువలసిన మనకి స్వాతంత్ర్యము లభించునా? సామ్రాజ్య భావమునకును స్వాతంత్ర్యమునకు చాల యొడము. అంగ్లేయ సామ్రాజ్యమును వదలుకొనినవాడు మన మా దేశమునకు సహాయము చేసెదము. కాని ఆమానన లేమియు లేవు.

స్వాతంత్ర్యమున నేమి?

స్వాతంత్ర్య మన రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము మాత్రమే నా? భారత జాతీయ సభ రాజకీయములను గురించియే చర్చించవలెననియు, యితర విషయములను గురించి ముచ్చటించరాదనియు కొందరు చెప్పుచురు. అదియెట్లు సాసగున? రాజకీయము, సాంఘికము, ఆర్థికము, మొదలగునవి వేరు వేరిన తలచుటకు వీలులేదు. వానికి పరస్పర సంబంధము కలదు. మొదట సాంఘిక ఆర్థికస్థితిగతులను మార్చవలెను. అనేక లక్షల ప్రజలు మలముల మాడుచుండగా మనకెట్టి స్వాతంత్ర్యము లభించగలదు. ప్రజాసామాన్యముల కిబ్బంది కలగకుండునట్లు చేయుటయే స్వాతంత్ర్యము. కావున ప్రజల ధనాపహరణమునకు కారణ భూతమయిన వేదపురుషుల నవ్వీటిని సంఘము నుండి ఛేదించవలెను. ఇందులకే మనము అభినవేశ రాజ్య మక్కరలేదని మొల పెట్టుట. సామ్రాజ్యముతో సంబంధ ముండేనని, విశేషముల పెట్టుబడి ద్రవ్యము యొక్క ప్రతిభ హెచ్చయి, మన ప్రజల దారిద్ర్యమునకు కారణమగును.

రెండుపద్ధతులు

ఈ సమస్యను రెండు భాగములుగా విభజించవచ్చును. మొదటిది ప్రజాసామాన్యమునకు ఆర్థిక, సాంఘిక స్వాతంత్ర్యము నిశ్చయ విధానమును తయారుచేయుట రెండవది. యావిధాన మునులుకో పెట్టుటకు అధికారమును సాపాదించుట.

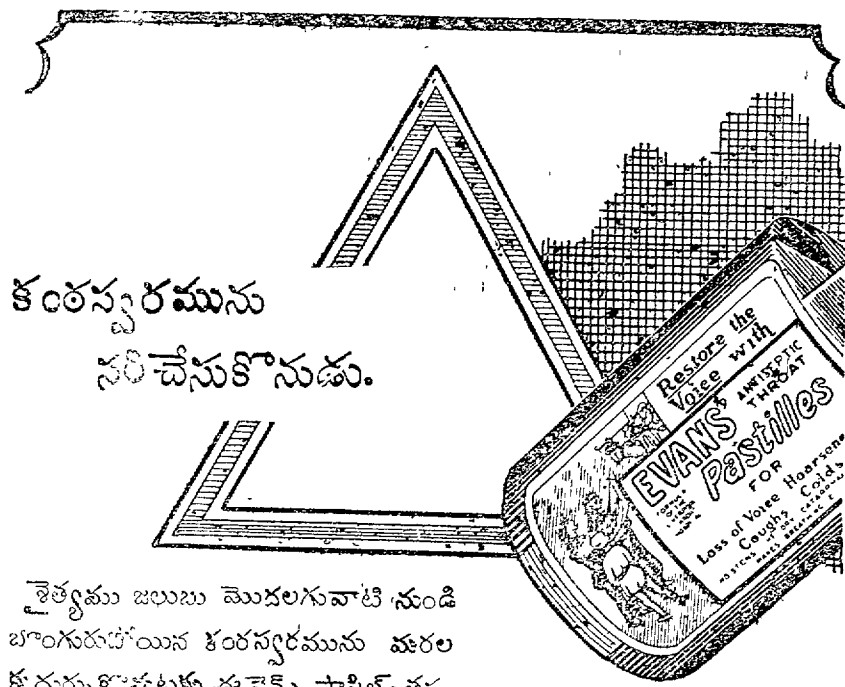
సామాన్య ప్రజలతేమ మూలోచించుడు

స్వరాజ్యమువచ్చిన ప్రజాసామాన్యముయొక్క స్థితిగతులు బాగుపడునని చెప్పెదరు. ఇది కొంతవరకు నిజమే. కాని ఇది తప్పకుండా జరుగవలెనని యొక్కడనున్నది. సామాన్య ప్రజలకును మనకును భేదము కలదనియు, మనము వారికంటె హెచ్చనియు తలచుటచేత నీలోపము గలిగినది. వారికిని మనకును భేదమువచ్చినప్పుడు మనతేమమే హెచ్చని తలచుచుండుము. ఇట్లు చేయుట వట్టిబూటకము. కావున ప్రజల బాగోగులకే ముఖ్యముగా మన మనములయం దిదికొని మన యాద్యమును ప్రారంభించవలెను. సామాన్యప్రజల యోగతేమముమీదనే భారతదేశ భావిభాగ్యోదయ మధారపడియున్నది. ఇతరవిషయములనూడ నిది సహకారమే. ఈవిధముననే మనము అధికారమును సంపాదించగలము. ఈ ఉద్యమము జయప్రదముగా జరుగవలెననిన నాయకత్వము సామాన్యప్రజలకు సంక్రమించవలెను. మొదటమొదట వారు కొన్ని పాఠబాట్లను చేయవచ్చును. ప్రజాసామాన్యము ఉత్సాహపూరితులై ప్రయత్నించని యెడల యధాప్రకారముగా తీర్మానములు, ఉత్సవములు, కేకలు తప్ప వరేమియు నుండవు.

“సోషలిజమ్” అవలంబించువు

స్వాతంత్ర్యము వాదకవలసను ఉపకాసనువలసను రాదు. “సోషలిజమ్” పద్ధతియే అవలంబనీయము. ఈ విధానము నవలంబించుటకును ముందొకగమ్యస్థాన ముండవలెననియు, ఒక్కసారి సాంఘికపద్ధతి నవలంబించుట వీలుకాదనియు కొందరు చెప్పెదరు దీనివిషయమై యాలోచించి నిశ్చయించుట కొకచిన్న ఉపసంఘము నేర్పాటు చేయవలసినదని కోరుచున్నాను. ఈ విధానములో చేర్చదగిన కొన్నియంశములనుమాత్ర మిచ్చట సూచించెదను.

(1) నిమ్నజాతుల మరకపను బావుట. (2) శ్రీలక్ష్యములను బావుట. (3) ఘోషపద్ధతి పోషింపుట. (4) ప్రవృత్తి అందరకు న్యాయముగా విభజింపబడవలెనగాని, ప్రస్తుత అంతరములందరాదు. కార్మికులకు జీవనభృతి నేర్పాటుచేసి, మన తిరనమున కొన్ని సౌకర్యము లేర్పరుచుట. ప్రస్తుతద్రవ్యవిభజనను మట్టుచేయవలెను. చాలద్రవ్యవంతులు, చాలబీదవారు లేకుండచేయవలెను. ద్రవ్యవంతులు హెచ్చుపన్నులనిచ్చునట్లును బీదలకు పన్ను లేకుండుట్లును చేయవలెను. మనరాష్ట్రములలో జమీందారలబాధ హెచ్చయింది. పాంచాలములోన, గుజరాత్లోను చిన్నకాపులు హెచ్చుగా నున్నారు. మనదేశములో గొప్పవారు హెచ్చుగా నున్నారగాని, మధ్యరకము ప్రజలు హెచ్చుగాలేరు. దీనిని రద్దుచేయుటకన్న వేర, కర్తవ్యము లేదు. మధ్యరకము

కంఠస్వరమును సరిచేసుకొనుడు.

తైత్వము జలుబు మొదలగువాటి నుండి బాంకురుపోయిన కంఠస్వరమును మరల కుదుర్చుకొనుటకు ఈవెన్స్ పాస్టిల్స్ తప్ప మరి నులభమార్గ మెద్దియునులేదు. త్వరలో గుణమిచ్చి ఉపశమనముగలిగించును.

EVANS' ANTISEPTIC THROAT PASTILLES

అందరు కెమిస్టులవద్దను దుకాణములందును విక్రయించబడుచున్నది ఇవాన్సు సన్స్ లెక్కరు అండు వెబ్ లిమిటెడ్, అండర్ అండు లిమిటెడ్ ఇండియా ప్రైవేట్ లి. లి. కె. భాంబు తపాలా చెట్టె నెరిరి, బొంబాయి.

పేర్స్ సోపు తో నేళ్లు పోసుకుంటే ఒళ్లు బాగా

ఉంటింది.

Pears' TRANSPARENT GLYCERINE Soap

Matchless for the Complexion

A. & F. Pears Limited, London, England
Established 1789

Soapmakers to Their Majesties
The King-Emperor & The Queen

HD

ITG 23-157 TL

అనకాపల్లి ప్రయాణము

నేను కొద్ది పనివుండి హేలాపురముంచి కాస్తున్న గారితో బయలుదేరి 20 లేదీ కిలీవారం రాత్రి 1 1/2 గంటల బండిలో అనకాపల్లి ప్రయాణం చేరితిమి. రయిలు సామర్ల కోట వెళ్లువరికి తైలవారినిది. అవరిమిత నర్ల ము అచ్చటనే ప్రారంభం అయినది. అనకాపల్లి వెళ్లువరికి 11 గంటలు అయినది. వర్షం కురుస్తూనే యున్నది. శావరి పూర్తి కానే లేదు. 2 గంటలకు రైలు స్టేషనుకు వచ్చిమి గాని మెయిలుబండి రాలేదు. 6 గంటలవరకు స్టేషనువద్దను నీలిపిరిమి గాని బండిరాలేదు. అవరిమిత నర్ల ము ప్రారంభించినది. నిరాశచే గ్రామములోకి వెళ్లితిమి. హోటలు భోజనము చేశితిమి. ఒకరియింట బ్రదివిలాడి పడుంటిమి. 10 గంటలకు ఆందోళనము కేకలు ప్రారంభమయినవి. మౌనము వచ్చువరికి ప్రజలగోచ, ఇబ్బందులు వ్రాయబాసను. ఒక అరగంటలో కారదానది పారి గండిపడి గ్రామములోకి వచ్చి సగముపూను ముంచి పయించినది. బ్యాంకి ఆఫీసు కరణాలపిధి మంగలపిధి అన్నియు ముంచిపయించినది. మేము మొలలోతు నీళ్లలో ఆరాత్రి గడిపితిమి. మరునటిరోజుకు కొంతవరద తగినది. ప్రజలు అందరు అల్లకల్లోలముగా వుండిరి. అనకాపల్లి నర్లకులు వుప్పుల సత్వశారాయణగారు నంటచేయించి బండ్లువార వుంచి వీధివీధి స్వయముగాతిర్చియింట యింటభోజనము యేగ్గాట్లు చేశారు. మేము అల్లాడుదు మంగళవారం సాయంత్రం 6 గంటలకు బయలుదేరి కాకిశాడ వాస్తవ్యులు సి. హెచ్. కోటయ్య మరియొకరు మేము 4 రమ బయలుదేరి కళింగోటకు కారదానది దాటి సాయంత్రం 6 గంటలకు చేరితిమి. అచ్చట నుండి వంటియెద్దు బండిమీదను దారి వెంట అనేకచోట్లదిగి కష్టాలకోర్చి బండి మేమే ప్రవాహం

లో దింపి లాగి రాత్రి 11 గంటలకు యలవంబిలి చేరితిమి. అక్కడిసిరి కూడా మొలలోతు నీళ్ల ప్రవాహములో నున్నది. అచ్చట మూడు మయిల్ల నడచితిమి. ఆరాత్రి విశ్రమించి బుధవారం వుదయం రెండుయెద్దుల బండి కట్టికొని అనేకగల్లు దాటి భోజనము లేక అల్లాడుచు కాకిశాడ వద్ద వ్రాచబడిన వెంట నిడుకొని నక్కపల్లి చేరితిమి. ఆకలి యెక్కువ అయినది. అచ్చట సక్రంతోవున్న విధవరాలను బ్రదివిలాడగా, అన్నము, ఆవకాయ ముక్క పెసరసప్పువేళి భోజనము చేర్చితిమి. అచ్చట నుంచి, 5 మైళ్లు మోటారు ప్రయాణం చేరితిమి. తరువాత అనేక గల్లుదాటి రోడ్డువెంట నడచినదవి సాయంత్రం 6 గంటలకు తుని చేరితిమి. అచ్చటను ప్రజల యెద్దులు వ్రాయబాసను. తుని యావత్తు గీకారణము అయిపోయినది. ఒక నేడు బియ్యం కు రూపాయి యిచ్చినను దొరకవు. అనేక ప్యాక్టరీలు అనేక మేడలు వర్తకల యిండ్లు కూలిపోయినవి. ఆరాత్రి అచ్చట పడుండి గురువారం వుదయం తుని స్టేషను చూచితిమి. అచ్చట 20 లేదీన వచ్చిన కలకత్తా మెయిలు బసము భోజనము లేక కలకత్తా ప్రయాణీకులు అల్లాడిపోతూ యున్నారు. వారిలో కొంతమందికి విశ్రాంతిపట్టు దారినుర్ల మన మేము పడిన కనపలు చెప్పి యోదాద్చితిమి. అచ్చట, నుట్టిబండి ఒకటి యింజను పాతాళలోకముకు పడిపోయి యిరిగి పోయినది. అచ్చట నుంచి మోటారుబండిమీద గండ్లుదాటుతూ ఆన్లు వం చేరితిమి. అచ్చట పెద్ద యేటగండి సత్వశారాయణమూర్తి నయ్యల దాటి నకమయిలు దూరం నడచి మోటారుయొక్క గొల్లప్రోలును అయిదుమయిల్ల దూరములో విగి అనేక గండ్లుదాటుచు కష్టముల కోర్చి 2 గంటలకు పితాపురం మోకాలు లోతు నీళ్లలో నడచి చేరితిమి. అచ్చట హోటలులో భోజనంచేసి చూమితులు యికపురు కాకిశాడకు కారుమీద వెల్లితిమి. మేము యిరువుర

ము బయలుదేరి మోటారు మీదను మూడుమయిల్లు వరకు వచ్చి 4 మయిల్లు నడచి 5 గంటలకు చావర్లకోట చేరితిమి. ప్రాణములు సామ్యునీల్లినవి. ఆకలి ఆవుయండ్లను, చేయినది లేదు. శావర్లకోటకు అనేక వైద్యులు చెప్పినందున అనేక సంజనములు. కాకిశాడవారికి కూడా అనేక సంజనములు. అప్పుడు సామర్లకోట నుంచి పోస్టుకారు మీదను బయలుదేరి గోదావరి స్టేషనుకు వచ్చి మెయిలుకు టిక్కెట్లు తీసుకొని రాత్రి 8 గంటలకు యెలూరులో మా కిల్లరప్రతిలను భార్య విడ్డలను చూడగలిగితిమి. మేము పండుగ రెండు రోజులు అనేక కష్టములు పాలయితిమి. సామర్లకోట లగోయరు విశ్రాంతిపట్టు వరకు రయిలు బయిట్ అంతాపోయినది. మొత్తం మీదను నెల రోజులవరకు రయిలు నడవదు అని తోస్తున్నది. డి. టి. ఎస్. కూడా రాత్రింజుల్లు పనిచేసి 20 రోజులకు గాని పూర్తికాదు అని చెప్పివారు. ఈ సంశయము, ఆలయిట్ మీదను పంటలు అన్నియు వరదపాలు అయినది. అనేకవృక్షములు పడిపోయినవి. అనేక గ్రామములు జనము అయిపురం కొట్టుకు పోయినారు. తునికి చాలానష్టము అయినది. ఇంకా యెండలు కాయటలేదు. యీ ప్రకారం శాస్త్రు కోజులు వున్నచో కలరా ప్రారంభమగును. ఊరు అంతయు చాలా దుర్భాసగా యున్నది.

హేలాపుర నర్లకుడు.

రెడ్డి యనవజననంబుము నెల్లూరు శ్రీకాళి కట్టవంచి వుండెదా రెడ్డిగారు అన్నములు శానుండుటచే వారి అస్యక్షుల్ల యీ నెల ఇల్లోబు 8 రోజు ది జరుగదలసిన ప్రైవేటుబయెక్కు వార్తకోర్కెనము ప్రస్తుతము నిలుపబడినది. ఎస్సయజనననంబులో ప్రకటించబడును. యి. యల్. నరసారెడ్డి, కార్యదర్శి.

(५१५)

**శ్రీ శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ శ్రీ మొట్టాడి పెంటయ్యగారి
అష్టమవార్షికోత్సవ సభ**

రాజమహేంద్రవరము కంబాలచెట్లపేటవాస్తవ్యులును ఆది యాంధ్రకలభూషణుడును మాబాలభక్త సమాజమును స్థాపించి మాకు నీతి, మతి, సాంఘిక, నైతికాదివిద్యల నవలంబింపజేసి మా ఆర్థికాభివృద్ధికై పరిపరిసంఘము నొకదాని నెలకొల్పి, కుంటిగడ్డివారలగు యశాధిపతుల ప్రతిపక్షమున యన్నదా నమును జేయుటకై అన్నదాన సమాజమును స్థాపించి, తన బా లీయులనుగూడ మాకొర కపార్శిలు కట్టించి బాల్యోద్ధారణకై తనదీవితమును ధారపోసి దీవికేసిన శ్రీ పెంటయ్యగారి ఎనిమిదవ సంవత్సరీక సభ 29-9-28 తేదీన కంబాలచెట్లపేట, బాలభక్త సమాజమువారి తరపున సమాజమందిరముందు జరగవలెను. మధ్యాహ్నము కుంటి గ్రుడ్డివారల కన్నదానము సమాజమంది రముందుజరుపవలెను. సాయంత్ర మైదున్నరగంటలకు నొక బహిరంగసభ, మాబాలికాయకులును, స్వార్థత్యాగపరులను, రాజమండ్రీ, తాలూకాబోర్డుమెంబరును, యువజనసంఘాధ్యక్షులును, యగు మురారిశ్రీ శ్రీ శ్రీ పుల్లయ్యగారి యాధిపత్యమున జరగవలెను. సభకు విచ్చేసినవారు మూడువందలపైగావండి రి. అందు మురారిశ్రీ శ్రీ శ్రీ చాలి కుటుంబ దర్శనముగారు బియ్యే. మూర్యశారాయణమూర్తిగారు (కాశీజీ విద్యార్థి) తాజీ వెంకన్నగారు (రంగూన్ పేట్రో) బళ్ల వెంకటరత్నంగారు మేకల కిర్యయంగారు, మ-రా-శ్రీ గాడిచెర్ల రామమూర్తి పంతులుగారును, మొదలగువారు ముఖ్యులు. సభాప్రారంభమున చిరంజీవి చల్లా శ్యామలాంబయ్యను బాలిక శ్రీమన్నారాయణ సంకీర్తనచేయు నొక పాటపాడెను. యథావిధిగా, తాజీవల్లి తాతయ్యగారు దైవప్రార్థనచేసిరి.

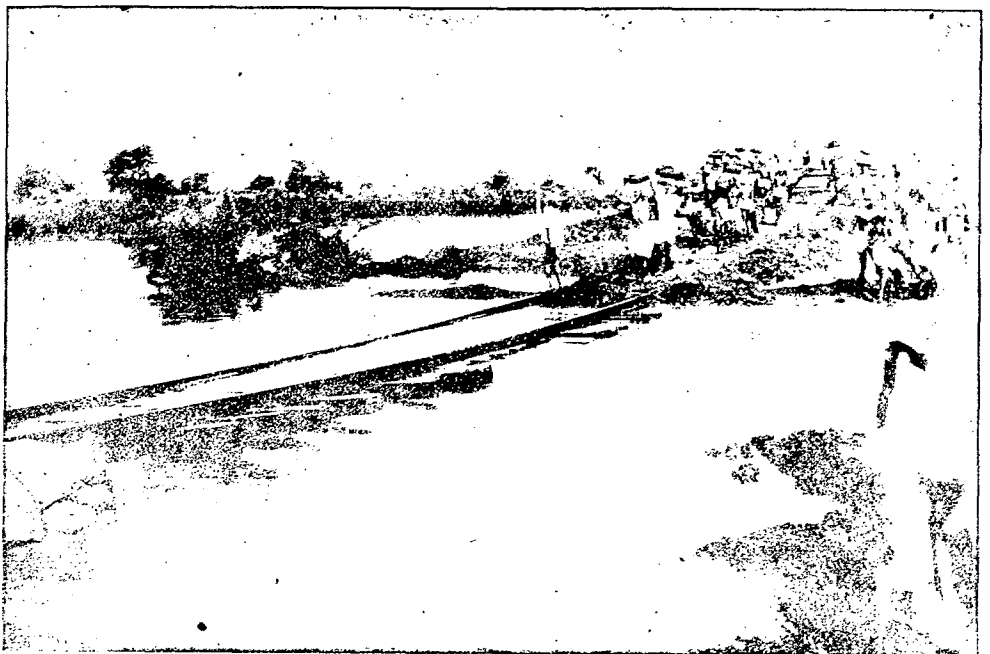
అధ్యక్షులగు శ్రీ శ్రీ పుల్లయ్యగారు శ్రీ పెంటయ్యగారికి వారికి గల మైత్రియు వారిద్దరుకలసి చేసిన బాలినేవయు చెల్లెలు చు వారి మరణమునకు దుఃఖించుచు గంభీరమగు నొకయువ శ్వాసవిచ్చి పెంటయ్యగారు స్థాపించిన యీ సమాజమును నిర్విఘ్నముగ కొనసాగించుచు వారియొక్క సదుద్దేశములను సర జేర్చు భారము సమాజసభ్యులపై శాధారణదీయన్నదనియు అందుచే సభ్యులందరు శ్రద్ధబూని సమాజమును స్థిరజీవిగాజేసి పెంటయ్యగారి శామమునకు స్థిరత్వముపనుడని సభ్యులకు మృ దుదుధురమై బాలిగొల్పును, పంఘసేవకు పురిగొల్పు వాక్య ములతోచక్కని యువశ్వాసముపంగి వారిని హెచ్చరించుచు తమ గంభీరోపన్యాసముతో సభ్యుల శానందవరపకుల జేసిరి.

తరువాత చాగల్లునందు నెలకొల్పబడిన యానందనికేత నమునం దాశ్రమవాసులగుండి యాదిమయాంధ్రశాస్త్రుదరణ మునకై వల్లెవల్లెకుడిరిగి బోధించు బాతినేవత్తులగు బాలా రంగస్వామి (మూలకథ గ్రంథకర్త) గారి సతీమణి శ్రీమతి బాలా మంగమ్మగారు శ్రీ పెంటయ్యగారి గుణవిమర్శనచేయుచు తేట తెలుగున సభ్యులందరి మనముల కాహ్లాదము జనించునట్లు చక్కని వద్యములచదివిరి. మాబాలియుండుగల శ్రీలక్ష్మీ విద్యా పంతులున్నప్పటికినీ సాహసించి సభలోట్టాడుటకై కార్యదీక్షా పత్రరాల్చి వచ్చినవారు యీ మంగమ్మగారియని జెప్పక తప్పదు.

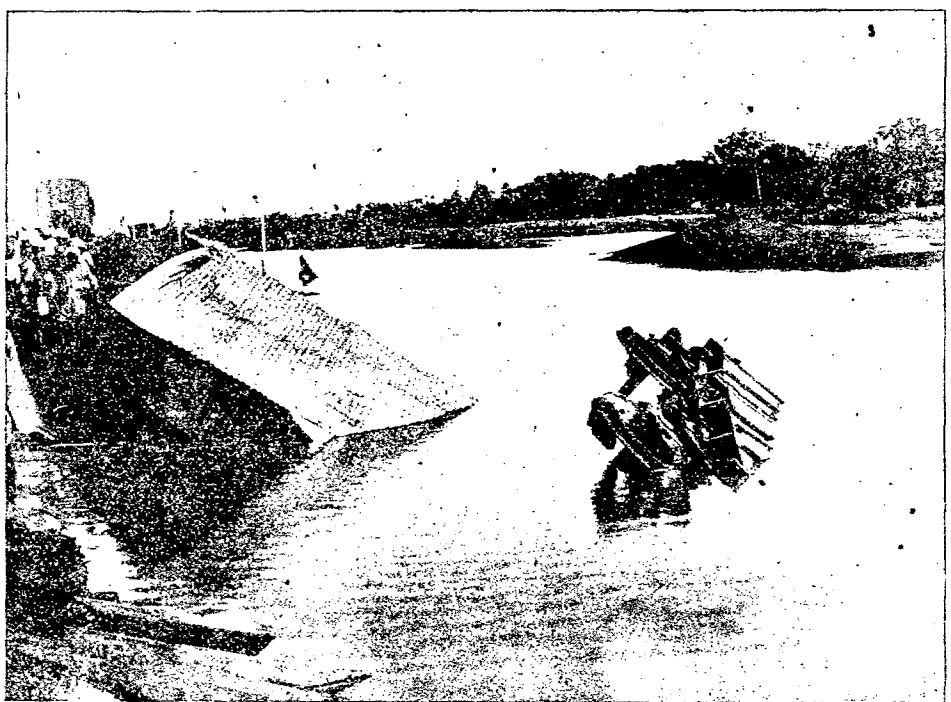
యిట్టి శ్రీశ్రీరత్నములు మాబాలియుండుదప్పించి మాకున్న పూ ర్యత బ్రహ్మత్వము మరల బాటుచున్నందులకు మేమెంతయు గర్వపడవలసియున్నది. తరువాత మ-రా-శ్రీ బాలా రంగ స్వామిగారు తాజీవల్లి తాతయ్యగారు, శివలంక జో నెపుగారు, బయ్యో మూర్యశారాయణ మూర్తిగారు, డాక్టరు కుటుంబ దర్శ న్నకవిగారు, గాడిచెర్ల రామమూర్తి పంతులుగారు పెంటయ్య గారి గుణాభివృద్ధిచేయుచు చక్కని యువశ్వాసములు స్వా దయరంజకములుగా నొసంగి సభ్యుల శానందాభి నోలకాడించిరి. ఆటుపిమ్మట మ-రా-శ్రీ బయ్యో మూర్యశారాయణమూ ర్తిగారిచే రచింపబడ్డ పంచరత్నములకు వద్యములు చదువబడె ను. అధ్యక్షుని యంత్యోపశ్వాసమైన పిమ్మట సభికులందరి కల్పాచారవిధానంగవడెను. జయజయ ధ్వనులతో సభ ముగి సెను. సభానంతరము పెంటయ్యగారి గృహమున ఆస్తికలుండు చోటున శ్రీవారి యాత్మకాంతికై శ్రీ గాడిచెర్ల రామమూర్తి పంతులుగారిచే దైవప్రార్థన గావించబడి శ్రీ పెంటయ్యగారి కుటుంబమునకు సాహభూతి చెల్పుచు ముగింపబడెను.

శ్రమయనియెంచక బాలియనేవాధురంధరులై, నదుము కట్టి పంచేయుచున్న మాబాలికులగు శ్రీ పుల్లయ్యగారు మేము జోరినంతమాత్రమున నేవచ్చి యధ్యక్షుల సహించినందులకు వారి కి మేమెంతయు కృతజ్ఞులము. తత్సభలో శ్రీ పెంటయ్యగారి యమూల్యజీవితోద్దేశములదెల్పి మమ్మందరి శానందింపజేసిన కుటుంబ దర్శన్నకవి, బయ్యో మూర్యశారాయణమూర్తి, శివలం క జో నెపుగార్లు కను అగ్రజాతీయులను ఆదియాంధ్రసంఘాభి వృద్ధి దీక్షాపరులును అగు మ-రా-శ్రీ గాడిచెర్ల రామమూ ర్తిపంతులుగారికిని యింకా యితరులకును అనేకవందనము లర్పించుచున్నాము.

తూర్పు తీరము రైలుగండు

కాకినాడరైలుగండు పూడ్చుటకు త్వరగ పనులు చేయించుట.

అన్నవరంవద్ద గండ్లెర్రడుటవలన సామర్లకోటకు వచ్చుచున్న గూడ్సుబండి పట్టాలు తొలగెను. రెండు వేలైలు నీటిలో బోర్ల పడినవి. (ప్ర. ఘో. బి)

సభకు నిర్విఘ్నములకును అన్నదానము నిర్విఘ్నముగా జరుగుటకై కార్యానంతరమునందు శ్రద్ధతో కష్టపడి శ్రమయని యెంచక దర్శక రత్నలవారియొద్ద చందాను ప్రోగుజేసి వార్షిక తీర్చవలెను నిరాలంకముగా జరిగించినందులకుగాను కార్యనిర్వాహకవర్గమువారిలగు మ-రా-శ్రీ మారే గోవిందరాజులు, చింతాశ్రమి వరదరాజులు, బాలా రంగస్వామిగారు న్నెంతయు వందనీయులని చెప్పవలసియున్నది. అనేకమంది సోదరులు తమకీక్రమసారముగా వలచిన ముల సహాయపడియున్నారు. వారలందరకు మేము నమస్కారము లర్పించుచున్నాము.

చల్లా పేరయ్య,
గౌరవ కార్యదర్శి.

**శ్రీ నాగేశ్వరరాయ గ్రంథాలయ సంఘము
నరసన్న పేట**

అక్టోబరు 21:—ఈ సంఘములో నొక కాఖయగు అన్న దానసమాజమునకు ఈక్రింది విరాములు కృతజ్ఞతాపూర్వముగ నంగీకరింపబడినవి.

	ర.	అ.	పై.
1. శ్రీ. పోట్నూరు చినవీరభద్రస్వామిగారు	5	0	0
2. శ్రీ. శారాయణ పెట్టి నరసింహులుగారు	2	0	0
3. శ్రీ. బామి కూర్మన్నగారు	1	0	0
4. శ్రీ. శారాయణ పెట్టి భీమకుగారు	1	0	0
5. చిల్లర వనూళ్లు	0	10	0

ఇప్పటికి ఈ సమామవారు 16 మంది శోగులను ఏక లాంసులకు ప్రతిదినము పోషించుచున్నారు. వారమునకు నుమారు 80 కుంచములు బియ్యము పనులగుచున్నవి. కష్టుకో గులకు మందు యిప్పించుటకుగూడ నేర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

(కార్యదర్శి)

నరసన్న పేట

21-10-28:—ఈన మదయము 8 గంటలకు యూని య్కాబోర్డు ప్రసీదెంటుఎన్నిక జరిగినది. ఎన్నికసభ్యులు 9 లో 8 గురును నియమితసభ్యులు 3 గురును హాజరైరి. స్పెషల్ ఆఫీ సరుగారు ఎన్నికజరిపిరి. శ్రీయుతులు పొట్నూరు స్వామి బాబుగారేక గ్రీవముగా సభ్యులుగా నెన్నుకొంటిరి. ఎన్నికలయి నతర్యాక నుమారు నేయిమందిపాఠులు శ్రీస్వామిబాబుగారికి కర్పూర, పువ్వుమాలచే నలంకరించి క్షాంతిమేళముతో మోటారుపై ముఖ్యమయిన పురవీధులనారేగించిరి. శ్రీస్వామి బాబుగారు 3 దుసమర్థులు, ధార్మికులు, దయాపరులు, శ్వాయ యుధికలవారు. ఇదివఱలో చాలకాలము చల్లగ నీయూనియనును బాలించియుండిరి ఆరేండ్లు పలుబాములదెసయూరికి తిరిగి నీతి పరిపాలనము లభించినందులకు పౌరులెంతయు శానందించుచు న్నారు. వీరు చిరకాలము యూనియనుశాంతముగ పాలించుచు ఆయురారోగై శ్వర్గములొందునట్లు పరమేశ్వరుడనుగ్రహించు గాత.

(ఒకవిలేఖరి)

**శ్రీ విభవనంవత్సర ఆంధ్రయాజ్ఞవల్క్య మహానభ
వలూరు**

నవంబరు 15, 16, 17 తేదీల జరుగనున్నది. యిప్పటి వరకు మహాసభ అధ్యక్షుని ఎన్నిక జరుగలేదు. ఆంధ్రదేశమునం గల యావన్నెది యజ్ఞ పరిష్కారుల వారివారి గ్రామముల సభల గావించి అధ్యక్షుల నూచింపగోరుచున్నాము.

ఆహ్వానసంఘము.

వైద్యాలయములు

శిశుశిక్షణ

1927 సంవత్సరారంభమున, చెన్నరాజధాని యందు 959 వైద్యప్రతిష్ఠాపనలు గలవు. నూరు డిస్పెన్సరీలు క్రొత్తగ స్థాపింపబడెను. 21 మూసి వేయబడెను. సంవత్సరంతమున 1038 వైద్యాలయములు గలవు. వీనిలో 69 ప్రభుత్వప్రతిష్ఠాపనలు, 27 నేటు స్పెషలు, 791 మ్యునిసిపలు లోకలు ధంమ రూరలు ప్రతిష్ఠాపనలు గలవు. 52 రైల్వే డిస్పెన్సరీలు, 31 సహాయము పొందుచున్న ప్రైవేటు వైద్యాలయములును, 68 సహాయము బొందని ప్రైవేటు వైద్యాలయములును చేయున్నవి. 1927 సంవత్సరమున విశాఖపట్టణమునందు రెండును, విశాఖపట్టణము ఏడేసియందు రెండును, తూర్పుగోదావరిలో మూడును, పడమటి గోదావరిలో మూడును, కృష్ణామండలమున అయిదును, గంటూరు మండలమున ఆరును, నెల్లూరునం దొకటియు, కర్నూలునందు ఆరును, చిత్తూరునందు నాలుగు రూరలు డిస్పెన్సరీలు క్రొత్తగ తెరవబడెను. తిరుచనాపల్లిలో మూడును, తిరుపాటూరులో నాలుగు, ఉత్తరాంధ్రాటూరులో నొకటియు, చెంగల్పట్టణలో నొకటియు, దక్షిణాంధ్రాటూరులో నయిదును, కోయంబత్తూరులో నాలుగు, మధురలో రెండును, రామనాథులో నొకటియు, తిరునల్వేలిలో మూడును, మలబారులో నొకటియు, తెరవబడెను. 7 డిస్పెన్సరీలు మూసివేయబడెను. అనకూలము గాని సెంటరులనుండి కొన్ని డిస్పెన్సరీలు అనుకూలమగుచోటులకు మార్చబడెను.

1927 సంవత్సరము ఆఖరువరకు 337 రూరలు డిస్పెన్సరీలు శాంక్షనుచేయబడెను. వీనిలో 306 స్థాపింపబడెను. ఇవిగాక తాలూకాబోర్డుల వారు 11 రూరలు డిస్పెన్సరీలను స్వంతవ్యయము పై భరించుచున్నారు. గ్రామవైద్యాలయములందు, దేశీయవైద్యమును ప్రవేశపెట్టునెడల అవి మిగిలిన వయోగకరముగ నుండగలవు. తక్కువ ధర్మతో వీనిని నిర్వహించుటకు గూడ సాధ్యమగును. వైద్యాలయములలో చేరి చికిత్స నొందిన కారినంఖ్య 100 కి 7 వంతున పెరిగెను. క్రొత్త వైద్యాలయములను తెరచుట యందుల కొకకారణము. చనిపోయిన రోగులసంఖ్య 8052 నుండి 509 కి పెరిగెను. వెలుపల చికిత్స నొందినరోగుల సంఖ్య కొలదిగ పెరిగెను. చికిత్సగాంచిన మొత్తపు రోగులసంఖ్య పెరిగెను. లోపల చికిత్సనొందిన రోగులలో మన్యజ్వరము అజీర్ణ వ్యాధులు ఊపిరి వ్యాధులధికముగ ప్రబలియుండెను. వెలుపల చికిత్స నొందినవారిలో ఊపిరివ్యాధులు, మన్యజ్వరము, రేచనములు, సుఖజాడ్యములు ప్రబలియుండెను.

అంటుజాడ్యములకు గాను 1377884 మంది రోగులు చికిత్స నొందిరి. వీరిలో 3784 మంది చనిపోయిరి. 13368 మంది కుష్టురోగమునకు చికిత్స బొందిరి. సుఖజాడ్యము లన్ని మండలములలో ప్రబలియున్నటుల రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. వీని చికిత్సకు ధన మధికముగ వ్యయమగును.

10824 మంది సంజావ్యాధికిగాను చికిత్స బొందిరి. అన్ని మండలములలో నీవ్యాధి ప్రబలియున్నను, గంటూరు, కృష్ణా, తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, విశాఖపట్టణము జిల్లాలలో, వ్యాధిబాధితు లధికముగ నుండిరట. ఇక్కడ భుజించు వరి అన్నమునకును సంజావ్యాధికిని ఏమయిన సంబంధము గలదేమో తెలియదు. ఆహారపద్ధతులను మార్చుకొనుట యవసరమగుచున్నది. క్షయ వ్యాధికిగాను 37502 మంది చికిత్సనొందిరి. 834794 మంది మలేరియాకుగాను చికిత్సనొందిరి. ఈవ్యాధి నరికిట్టుటకు మార్గముల సరయవలయును. ఇయ్యది రాను రాను ఎక్కువ వ్యాప్తి గాంచుచున్నది. 1927 సంవత్సరమున 428749 ఆపరేషనులు జరిగెను. వీనిలో 422066 ప్రధానమనియు, 6688 సామాన్యమనియు పేర్కొనబడెను. 1926 సంవత్సరమున 453346 ఆపరేషనులు జరిగెను. వైద్యాలయములక్రింద 6224465 రూపాయిలు వ్యయమయ్యెను. వీనిలో 3246614 రూపాయిలు వైద్యులు సిబ్బందిక్రింద ఖర్చు అయ్యెను. 968452 రూపాయిలు మందుల క్రిందను, 905037 రూపాయిలు పథ్యముక్రిందను, 373129 రూపాయిలు నూతనభవనములక్రిందను, 727935 రూపాయిలు ఇతరఖర్చులక్రిందను వ్యయమయ్యెను. ప్రభుత్వమువారు 3672088 రూపాయిల గ్రాంటునిచ్చిరి. లోకలుబోర్డులు 1364852 రూపాయిలను, మ్యునిసిపలు సంఘములు 695734 రూపాయిలను వెచ్చించెను.

బ్రిటీషు దృక్పథము

ఇంగ్లండు అవలంబించుచున్న రాజ్యతంత్ర పద్ధతులు అమెరికావారి యామోదమును బడయుట లేదు. ఆంగ్లో-ఫ్రెంచి ఒడంబడికను అమెరికా నిరాకరించెను. బాల్టువినుగారిటీవల ముచ్చటించుచు ఇంగ్లండుపట్ల అమెరికా చూపుచున్న అనుమానములు భావ్యముగ లేవనియు అమెరికాకు పోటీగ నొకలను నిర్మించు తలంపు ఇంగ్లండుకు లేదనియు, ఇంగ్లండు కెల్లాగు ఒడంబడికకు పూర్వమే నొకలను నెమ్మదిగ నిర్మించుకొనెననియు సమాధానముజెప్పిరి. నొకల నిదివరకే నిర్మించినను వీనిని తగ్గించుట ఆయుధవిస్త్రనమున కవసరము గాదా? అన్నిరకముల నొకలను తగ్గింపవలయునని అమెరికా గోరుచున్నది. ఇంగ్లండు కొన్నింటివిషయమున మినహాయింపును సూచించుచున్నది. ఇట్టి మినహాయింపులు ఆంగ్లో-ఫ్రెంచి ఒడంబడికలో పొందుపరుపబడెను. ఇంగ్లండు నొకలను తగ్గించుకొననియెడల అమెరికాగూడ బ్రిటీషువారితో సమానముగ నొకాదళమును నిర్మించుటకు సంసిద్ధపడుచున్నదని అమెరికా కార్యదర్శిగారి ప్రసంగము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఏదేకమునకును తగ్గిపోని నొకాదళమును అమెరికా నిర్మింపవలయునని వీరు నడివిరి. కెల్లాగుశాంతి ఒడంబడిక, కాగితములో

మాత్రము నిలిచియున్నది. దీనిని కొనసాగించుటకు ఆయుధవిస్త్రన మవసరము. ఇందుకై పెద్దజాతు లేవియు తీవ్రముగ ప్రయత్నించుట లేదు. తమ ఆయుధబలమును తగ్గించుకొనుటకు సమ్మతించుట లేదు. ఆంగ్లో-ఫ్రెంచి ఒడంబడికను విమర్శించినవారికి, కుషేడను ప్రభువుగారు జవాబుచెప్ప యత్నించిరి. విమర్శనములు వివేకశూన్యము లనియు, రహస్యమంత్రాంగమేమియు లేదనియు, కుషేడను ప్రభువుగారు నడివిరి. ఆయుధవిస్త్రనమును వివిధజాతుల వారును అవలంబించెద రని, కుషేడను ప్రభువుగారి కేమాత్రము సమ్మతములేదు. ఇంగ్లండును ఇతరు లవమానించుచుండునంతవరకు, ఆయుధవిస్త్రనమునకు తోడ్పడజాలదని, వీరితలంపు. కుషేడను ప్రభువుగారి సమాధానము ఏమాత్రము ఉత్సాహము గలిగింపజాలదు. వీరిని అవిశ్వాస మావరించియున్నది. పెద్దజాతులు ఆయుధవిస్త్రనముపట్ల నిరుత్సాహవాక్యముల బలుకుచున్నపుడు, శాంతిని నెలకొల్పుటకెటుల సాధ్యమగును? ఇంగ్లండుసమయమున నాయకత్వము వహించుచో, ఇతరజాతులు ఇంగ్లండు ననుసరింపగలవు. అమెరికా సయితము శాంతిమార్గము నవలంబింపగలదు. చిన్నజాతులు శాంతికి తోడ్పడగలవు. ఇంగ్లండు నిరుత్సాహము జూపుచో, తదితరజాతులకు శాంతిరక్షణవిషయమై ఎటుల యుత్సాహ మేర్పడగలదు? ఆంగ్లో-ఫ్రెంచి ఒడంబడిక శాంతికి తోడ్పడజాలదు. దీనిని అమెరికా నిరాకరించినపుడు, ఇంకను దీనినిగూర్చి వాదులాడి ప్రయోజన మేముండును? అమెరికాతోడ్పాటు లేనిది, నొకలకు సంబంధించిన ఒడంబడిక కొనసాగజాలదు. ఈ యొడంబడిక విషయమున రహస్యముగ రాయబారములను నడుపుటవలన, ఇంగ్లండు తన గౌరవము నేమాత్రము పెంపొందించుకొనలేదు.

సైమను కమిషను బహిష్కారము

సైమనుకమిషను లాహోరుకు బోవుచున్నది. పూనాలో జరిగిన విచారణను పేర్కొనికగన్న నాయకు లెల్లరును బహిష్కరించిరి. సెతల్వాడు, సెత్నా, కేల్కారు, జయకరు, నారిమెను, పురుషోత్తమదాసు రాకురుదాసు, జన్నా, షేకతాలీ, మున్నగువారెవరును కమిషనును సమీపింపలేదు. కేవలము సాంఘిక దురభిమానప్రేరితు లగు కొందరు, సామాన్యనియోజకవర్గము లక్కరలేదనియు, ప్రత్యేకనియోజకవర్గము లెల్ల కాలము నిలిచియుండవలెననియు చాటి, పరిహాసాస్పదు లయిరి. సైమను కమిషను బొంబాయి రాజధానిలో జయప్రదముగ బహిష్కరింపబడెనని చెప్పవచ్చును. సైమనుగారి సందర్శనమును గుర్తించియు, గుర్తింపటలు నటింపవచ్చునుగాని, ఎల్లరును దీనిని గుర్తించకమానరు. లాహోరులో గూడ సైమను కమిషను నిట్టి బహిష్కారమే ఎదుర్కొనగలదు. ప్రసిద్ధిగాంచిన నాయకులెవరును కమిషనుకు తోడ్పడజారు. లాహోరులో బహిష్కారప్రచారము జరుగు చున్నది. మాలవ్యాగా రొకసభలో ముచ్చటించుచు, సైమనుకమిషను స్వేచ్ఛనొనగజాలదనియు, భారతీయులు ఐకమత్యముతో మెలగుచు కృతనిశ్చయు లైన నే స్వేచ్ఛను బడయగలరనియు, సైమనుకమిషనును

బహిష్కరించి మాతృదేశ గౌరవమును నిలుపవలయు ననియు, నుద్బోధించి మాతృవాగ్ధారి ఎచ్చరికను లాభోదయ ప్రజలను సరించెదరని నమ్మనమును, సైమను కమిషను నియామకమువలన ఒక్కలాభము గలిగినది. వివిధపక్షములవారును బహిష్కారమునకై ఏకమయిరి. తమ కనీసపురాంధలను పొందుపరచుచు స్వరాజ్యవిధానమును నిరూపించిరి. దీనిని సంపాదించుటకై దృఢనిశ్చయమును న్యక్తపరచిరి. సైమను కమిషనుద్వారా ప్రజల స్వరాజ్య సంపాదననిశ్చయము బలపడుచో, దీనివలన దేశమునకు లాభమే గలిగెనని చెప్పవచ్చును.

ప్రస్తుతకర్తవ్యము

నెహ్రూ రిపోర్టు అంతర్వైషమ్యములను చల్లార్చడమైనది. ప్రత్యేకసాంఘికవాదులు, తమ ప్రచారమును యథేచ్ఛగా సాగించుచున్నారు. స్వపరిపాలనప్రతిపక్షముల వీరి ప్రయత్నములకు తోడ్పడుచున్నారు. కాని కాలము గడచినకొలదియు విభేదము అంతరించి, జాతీయభావము ప్రబలమునకు కవకాశముగలదు. దేశభక్తియందు, అంతర్విభేదము అన్నియు లీనమై పోవలయును. ఇందుకొరకై దేశమునందు జాతీయవాదనాయకులు ప్రచారమునలిపి ప్రబోధము గలిగించవలసినరము కలదు. ప్రజలహృదయము సావ్యవముగ నున్నదనుటకు సందియములేదు. జాతీయభావము వారి నావహించియున్నదనుటకు సందియములేదు. కాని వీరిని ప్రేరేపించువారు, దుర్బోధల గావించుచున్నారు. స్వార్థచింతలను ప్రేరేపించుచున్నారు. దేశక్రేయ మెటుపోయినను, ఎవరిసంఘము వారికి ముఖ్యమనియు ఎవరిజాతి వారికి ముఖ్యమనియు బోధించుచున్నారు. ఐకమత్యము కుదురకుండ జేయుచున్నారు. ఇట్టి దుస్థితి చిరకాలమునుండియు దేశము నావరించియున్నది. అనవశ్యోద్యమము అంతఃసమిష్టిమును పెంచుటకు ప్రయత్నించి సఫలతగాంచెను. కాని మరల శాసనసభలపైనను సంస్కరణములపైనను మోహము ప్రవేశించుటచే వీనిద్వారా భేదములు మరల విస్తరించెను. అధికారము నొసగని హోదాలును గౌరవవిధులును లేనిపోని పోరాటములకు హేతువయ్యెను. శాసనసభలలో జేరినవారు ప్రతిష్ఠాభవలను సాగించజాలక సహకారము నవలంబించిరి. మరల ప్రాతపాటయే పాడబడెను. సైమను కమిషను నియామకము ప్రజలను మేల్కొల్పి ఐకమత్యావశ్యకతను నిరూపించెను. నెహ్రూరిపోర్టును ప్రేరేపించెను. ఇది శుభచిహ్నమయినను వెనుకటి భేదములను పైకి దెచ్చువారు బయలుదేరి ఎవరికి వాళే యనువారు బయలుదేరిరి. వీరి ప్రేరేపణలనుండి దేశమును కాపాడవలసిన యవసర మొత్తేని గలదు. స్వరాజ్యవిధానములను నిర్మించిన మాత్రాన స్వరాజ్యము లభింపజాలదు. దానిని సంపాదించుటకై స్వప్రయత్నింపవలయును. నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహింపవలయును. కద్దగుండ్యమును వ్యాపింపజేసి జనసామాన్యపు ఆర్థికదుస్థితిని తొలగింపవలయును. భారతీయులు తమపై తామాధారపడి యుండుట యవశ్యకకర్తవ్య మగుచున్నపుడు స్వశక్తి నుపయోగించి స్వరాజ్యనిర్మాణమునకు గడంగుటయవసరముగాదా? అందుచే కార్యదీక్ష నవలంబించుట, ముఖ్య

మగుచున్నది. గ్రామములను పునరుద్ధరించి, జనసామాన్యపుతోడ్పాటు గైకొనుట యవసర మగుచున్నది. ఇల్లులుకట్టే పండుగ కాలేదనునటుల, స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేసిన మాత్రాన, సర్వమును పూర్తిగాలేదు. స్వశక్తి నుపయోగించి పాటుపడవలసిన యవసర మిపుడున్నంతగ నిదివరకెన్నడును గలుగలేదు. కాని భారతీయులు నిద్ర మత్తునుండి పూర్తిగా మేల్కొనలేదు. ప్రధానమంత్రి ను విడనాడి, స్వోపయోగములకై తగాదాపడు స్వభావమును వదలలేదు. కార్యకర్తత్వము నవలంబించి, కేవలవాక్కులహములనుండి విముక్తులు గా లేదు. ఇట్టిస్థితి విషాదమును బుట్టించుచున్నది. దీనినుండి బయల్పడుటకు, ప్రబలప్రయత్న మవసరము. కృతజ్ఞతయు లఘున నాయకులవసరము. భారతీయుల దృష్టి నేకలక్ష్యమువంకకు మరల్చి, వారి యం దైకమత్యమును చేకూర్చి, వారిని దీక్షాబద్ధుల గావించవలయును. ఢిల్లీలో జరుగనున్న వివిధ సమావేశములలో, ఇక్కార్యమును నెరవేర్చుటకు నాయకులు ప్రయత్నించెదరుగాక! అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము, ప్రజలకర్తవ్యమును నిర్ధారణ జేసి, కాంగ్రెసుసంఘములన్నిటిచే చురుకుగ బనులను నిర్వహింపజేయుగాక. దేశమును గొప్పయుపద్రవ మెదుర్కొనుచున్నది. అంతఃశత్రువులును బాహ్యశత్రువులును గూడ దేశాభివృద్ధికడ్డదగులు చున్నారు. ఈ సమయమున, కాంగ్రెసుసంఘములు గనుబటచు కార్యోత్సాహముపై భావింపజూచు మాధారపడియుండును. అఖిల భారత కాంగ్రెసుసంఘ నిర్ణయములు, సత్వరస్వరాజ్య స్థాపనకు తోడ్పడుగాక!

వ్యవసాయాభివృద్ధి

వ్యవసాయాభివృద్ధి గూర్చి వ్రాయుచు అండను మైక్లస్వత్రిక రాజప్రతినిధిగారిటీవల గావించిన సనంగమును జ్ఞాపించుచున్నది. హిందూ దేశము బీదదేశమనియు, జీవితప్రమాణము ఇతర దేశములకన్న తక్కువయనియు, అందుచే ఖర్చునధికముగ గావించుటకు శాసనసభలను ప్రోద్బలపరచుట సులభసాధ్యము గాదనియు, మైక్లస్వత్రిక గుర్తించుచున్నది. వ్యవసాయాభివృద్ధికి ముఖ్య సాధనము రయితులబరువులను తగ్గించుట. ఈవిషయమును వ్యవసాయవిచారణ సంఘము వారు విచారించలేదు. శాసనసభలకు లోబడి పన్నుల నిర్ణయించుట కింతవరకే రాష్ట్రప్రభుత్వమును పూనుకొనలేదు. రిసెటిల్ మెంటు పద్ధతి కొకదాని తెన్నులేకున్నది. భూములపై గల బరువును తగ్గించి, రయితులకుపశాంతి గలిగించినగాని, వ్యవసాయ మభివృద్ధి జెందు సని తోచదు. కేవలము యంత్రసాహాయ్యమువలననే, రయితుకు ముక్తిగలుగుననుట భ్రమ దప్పవేరుగాదు. వ్యవసాయమునకు దోడు, చేతి పరిశ్రమ లభివృద్ధిగాంచవలయును. చేతి పరిశ్రమల గూర్చి వ్యవసాయ విచారణసంఘమువారు ఎట్టి సూచనల గావించకబోయిరి. అందుచే, వ్యవసాయ సంఘపు సిఫార్సులవలన, రయితులు గమ్యస్థానము జేరగలరను నమ్మకము గలుగకున్నది.

సంయుక్తరాష్ట్ర సమావేశము

పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారి అధ్యక్షత క్రింద జాన్సిలో జరిగిన సంయుక్తరాష్ట్ర సమావేశ

మునందు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మాన మొనరింపబడెను. కాంగ్రెసుసంఘములలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాభిమాన మెటుల బెరుగుచున్నదో, యిందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. లక్నోలో జరిగిన సర్వపక్షసమావేశ తీర్మానములను, ఈ సభవారామోదించిరి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యతీర్మానమునకు లోబడి, నెహ్రూ రిపోర్టు ని సభవారు బలపరచిరి. కాంగ్రెసుసంఘము లన్నియు దాదాపు గ నిటులనే తీర్మానించియున్నవి. రాబోవు అఖిల భారత కాంగ్రెసుసంఘ సభవారు యిటులనే తీర్మానించెదరని నమ్మవచ్చును. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు లగు మాతేకారుగారు, సైమను కమిషనును బహిష్కరింప గోరుచు, నెహ్రూ రిపోర్టు కడవటి రాజీనూచన యని నుడివిరి. దీనిని నిరాకరించు భావ్యతను బ్రతీక్షింపవారే వహించవలయునని చెప్పిరి. గ్రామప్రబోధావశ్యకతను వీరు నిరూపించిరి. పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారి, అధ్యక్షోపన్యాసము, స్వాతంత్ర్య భావభరితమై యొప్పుచున్నది. ప్రజా సామాన్య ప్రబోధమువలననే, దేశమునకు ముక్తి గలుగునని వీరు నుడివిరి. గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకై తగిన కృషి జరిగినగాని, కాంగ్రెసుతీర్మానములు సఫలతగాంచజాలవు.

భారతీయవాణిజ్యసంఘము : రాజ్యాంగవిధానము

భారతీయ వాణిజ్యసంఘాధ్యక్షులు లగు తైర్నీ గారు సాధారణసభలో చక్కని ప్రసంగము గావించిరి. బ్రిటీషు లేబరు పక్షనాయకుల నిష్పక్షపాత బుద్ధిని వీరు శంకించిరి. మాంటాగ్యు సంస్కరణములు స్వపరిపాలనమునకు దారిజూపుటకు బడులు, సాంఘికవైషమ్యముల నెటుల పెంచినదియు వీరు వివరించిరి. సంస్కరణములు నాలుకనిచ్చెనుగాని, గొంతునియలేదని, వీరు పలికిరి. సంస్కరణము లొసగిన నిరర్థకపు టటు భారతీయులను చీలదీయుటకు హేతుభూతమయ్యెను. సాంఘికపు టటింగు తొలగిపోయినగాని, ప్రయోజనము లేదని తైర్నీగారు ఖండితముగ బలికిరి. నెహ్రూ రిపోర్టు జాతీయభావ ప్రవర్ధనమున కెటుల తోడ్పడునో, అల్పసంఖ్యాకసంఘముల నెటుల కాపాడునో చెప్పి, వీరు నెహ్రూరిపోర్టును బలపరుపవలయునని కోరిరి. సాంఘికవైషమ్యములను తొలగించి, జాతీయభావమును పెంచుటకు, ఎల్లరును చేతులగలుపవలసిన యవసరము గలదు. నెహ్రూ రిపోర్టు ఇందుకు చక్కని ఆధారము నొసగుచున్నది. పూనాలో జరిగిన సర్వపక్షసమావేశమువారు లక్నో సమావేశ తీర్మానముల నంగీకరించి, వీరిని సూర్వి ప్రచారము నలుప నిశ్చయించిరి. ఇటులనే వివిధ మండలములవారును, ఇక్కార్యమును సాధించుట క్రేయస్కరము.

హిందూ దేశమున శిశుసంరక్షణము

పైశ్చిక్రీంద, మియర్సు కాల్లు వెల్సు, లిమిటెడు లండను, వారు ప్రచురించిన గ్రంథమును కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీనియందు, శిశువులను పెంచుపద్ధతులు విపులముగ వివరింపబడినవి. శిశువులకు సామాన్యముగ సంభవించెడి వ్యాధులకు చికిత్సలు సూచింపబడినవి. శిశుసంరక్షణ కీగంధము తోడ్పడునని నమ్మెదము.

విదేశవార్తలు

ప్యాసిస్టు ఆరవ వార్షికోత్సవము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

కోమ, అక్టో 29:—కోమల ప్యాసిస్టు 6 వ వార్షికోత్సవము జరిగెను. మాటలతో కాలముజరువక పూర్వ కార్యము 2802 వసలనుగావించిరి. ఇనంతయు ప్రజలకు చాలయుపకారముగ నున్నది. కోడ్లనుజేసిరి. పాఠశాలలను నెలకొల్పిరి. నీటి పనుల సేర్పాటుజేసిరి. భూమిని యభివృద్ధిజేసిరి. నాకాలములను బాగుజేసిరి. ఆరోగ్యవృద్ధితులను ఎక్కువగ ప్రవేశపెట్టిరి.

అచోట్ల కొత్తభవనముల సేర్పాటు జేసిరి. రాజధాని నుండి సమద్రతీరమునకు బోవు మార్గమును ముసోలినిగాఁజేసెరి. నాకా విద్యామంత్రులకు భవనముల సేర్పరిచిరి. 1902-1905 క్రధానామాయుడుగ నున్న కొమ్మగారి శిలావిగ్రహమును బహిర్గత మొనర్చినపుడు అల్లరులు కత్తెను. ఇతడు మతాచార్యులవైరి. మతమును రాజ్యాంగమును విడదీసిరి. ప్రతి కూలు రీయత్సవమున అల్లరిజేయ పోలీసువారు వీరిని గాల్చిరి ఒకనికి గాయములు తగిలెను. హెరియటుగారు బహిర్గత మొనర్చిరి. రాజాపక్షమునకు జేసినవారిలో ఒకడు పూలచూలతో ముత్తిని దాచిపెట్టి శిలావిగ్రహమును పూలచూలతో అలంకరించునట్లు నటించి అవిగ్రహము ముక్కు గడ్డమును నరికెను. పోలీసువా రీతనిని బట్టుకొనిరి. ఉభయములను గట్టిగపోరిరి. గాలిలో కాల్చిరి. అందఱును కలియబడిరి. 30 మందిని ఆరెస్టు జేసిరి.

వైగు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

పికింగ, అక్టోబరు 29:—లియాన్సుస్థలమునకు నైరుతి మూలక ప్లేగ పోకి 2 జేలు చనిపోయినయ్య, నివారణప్రయత్నములు బాగులేవనియు పరిస్థితులు బాగులేవనియు డెబువు చున్నాడు.

జపాను నాకావ్యయము హెచ్చుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

టోక్యో, అక్టోబరు 29:—జపాను యధికారాలయము నాకాకాఖ్యావ్యయము ఒక్కొక్కదానికి 750000 పానులు 250000 పానులు హెచ్చెనని డెలియచున్నది.

కేంద్రరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ ఆర్థిక సంబంధములు

ఇండియాకు కొంత స్వపరిపాలనము నిచ్చెదరు

(బీమునర్వీసు)

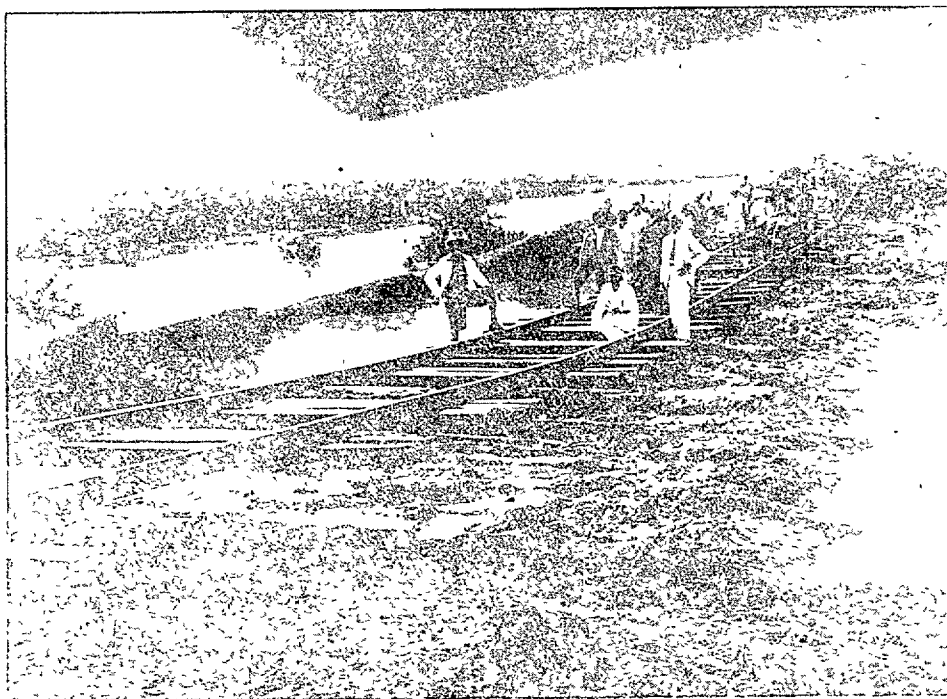
కేంద్రప్రభుత్వము, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ ఆర్థికసంబంధముల సేర్పాటు జేయుట ముఖ్యవిషయమనియు ఇది రాజ్యాంగ సంస్కరణములకు తోడ్పడుననియు లేటనుగారు డెబువు చున్నాడు.

ఇండియాకు కొంత స్వపరిపాలనము నిచ్చెదరు ఛెడరేటేడ్ ప్రభుత్వమువలె నుండును. ఇట్టి ప్రభుత్వములో కేంద్రరాష్ట్రీయ ఆర్థిక సంబంధ సమస్యయే చాల ముఖ్యము. దానివలన రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వాధికారము ఎంతవరకున్నదో నిర్ణయమగును.

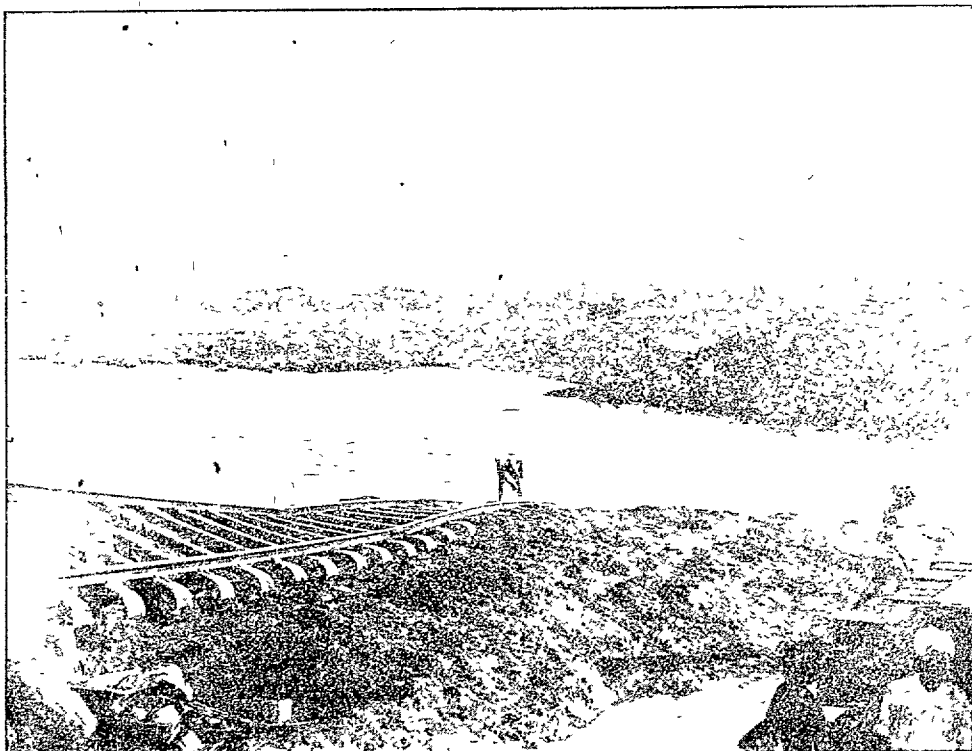
కామన్వెల్త్ లో పనిచేయుచున్న టి. పి. ఓ కొనరుగారి గౌరవార్థము సిధిని ప్రోగజేసి 10000 పానులను ఆయన కిచ్చెదరు.

గ్ర్యాన్ జెసిలికలో 6 గురిని గొంపోవుట కంగీకరించిరి.

తూర్పుతీరము రైలుగండ్లు

సామర్లకోట కాకినాడమధ్య రైల్వేలైనుక్రింద మన్నంతయు కరగి కొట్టుకొనిపోయినది. సామర్లకోటకు ఐదుమైళ్ల దూరమున దృశ్యము.

సామర్లకోటకు మూడుమైళ్లదూరమున వంతెన పూర్తిగ కొట్టుకొని పోయినది. రైల్వేలైను 30 అడుగుల లోతున మునిగిపోయెను.

జి. వి. నటేశ్వరగారు

స్వపరిపాలనముగల డొమినియను ప్రతిపత్తిగావలెను

(బీమునర్వీసు)

అండెక్, అక్టోబరు 10:—న్యూయార్క్ లో నుకన్యసిం చుచు ఇండియాలో పరిపాలనావిధానము అసంక్రమికముగ నున్న తగదనియు నటేశ్వరగారు రనిరి. స్వపరిపాలనములో గూడుకొన్న డొమినియను ప్రతిపత్తి యున్న నే భారతీయులు తృప్తిపడెదరనిరి.

స్వాతంత్ర్యము గావలెనను అందోళనము భారతీయులకు అవసరము లేదని నెహ్రూగారు నిశేధకమునుగూర్చి ప్రస్తావించుచు చెలిపిరి. కనడా ఆస్ట్రేలియాలో నన్నట్టి డొమినియను ప్రతిపత్తి తృప్తిని గలుగజేయుననిరి.

సామ్రాజ్యాంతర్గతముగు స్వపరిపాలనముతో తాను తృప్తి జేందెదననిరి.

హిందూమతాన్ని తగవులు రావకీయములనుగూర్చి లేవనయు ఏదో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు పెనుగులాడుచున్నారనియు ప్రముఖులు ముసల్మానులు నెహ్రూగారు నిశేధకము నంగీకరించినయొ సామ్రాజ్యాంతర్గతము స్వపరిపాలనము లభించువరకు తాము ఊరకొనజాలమనిరి.

అండెక్, నవంబరు 10:—సామంతిరాజుల సమస్యను గూర్చి ఆలోచించిరట. బల్లరు కమిటీవారి వీచయము తమ విచారణలోనిది గాదన్నను ఆలోచించిరట.

బర్మెక్ హెడ్ ప్రభుని రాజీనామా

కారణము జీతము చాలకపోవుటయే గాదు

(బీమునర్వీసు)

అండెక్, అక్టో 28:—బర్మెక్ హెడ్ ప్రభువు ఎన్నికలగువరకు కొత్త ఉద్యోగములో ప్రవేశించరట. ఆతని సహచరులకు ఇతనితో సరిపడుటలేదు. చాల అసంతృప్తులగు నున్నారు. ఇతని పరిపాలనమున ఇండియా కార్యాలయవ్యవహారముల పరిగా సాగుటలేదు. ఇదివరకు ఇండియానుండి భారతీయులైతె నా వచ్చినపుడు వారు ఇండియాకార్యాలయమునకుబోయి ఇండియామంత్రిని జూచుట ఆచారమైనది. ఇప్పుడు బర్మెక్ హెడ్ ప్రభువు ఎవరికిని దర్శనమిచ్చుట లేదట. అందుచే అందఱును అసంతృప్తులైరట. ఇదియే ఆతని రాజీనామాకు కారణమనుచున్నారు. విచారణ సమయమున నెక్కినగా భారతీయులతో చెలిమిచేయుట అవసరముగానుండ ఇత డిట్లు ప్రవర్తించుట సమచితము గాదనుచున్నారు. ఎన్నికలు రానుండుటచే బర్మెక్ హెడ్ ప్రభువు రాజీనామాకు వగచుచున్నారు. ఎన్నికల తేదీనిచో ఎవరను విచారించెడి వాడుండరట. రాబోవు ఎన్నికలచేతన, మంత్రులందఱును కలిసి పనిచేయవలసియుండుటచే భారతవ్యవహారములపట్ల ఆశ్చర్యకరముగా దనుచున్నారు.

సామ్రాజ్యరక్షణకు స్త్రీయిటుసామ్య నీయవలెనను నూచనలకు బలముగ ప్రతికూలము ఏర్పడుచున్నది.

“ఇండియాలో బ్రిటిషు న్యాయమున నమ్మకము చెడిపోనున్నది”

(బీమునర్వసు)

లండన్, ఆక్టోబరు 28:—స్వీన్సుగ్గు హోలనందు జే. హెచ్. క్యావన్ అనువాదు ఇట్లు చెప్పెను—భారతీయులు జాతీయభావోపేతు లగుచున్నారు. ప్రపంచములో వారిని గణనచేయక తప్పదు. ఇండియావైకాళ్యమును గూర్చి గూడ ఇంగ్లండులో బ్రిటిషు ప్రజలకు తెలియనే తెలియదు. ఇండియాలో 82 భావలలో 12 భావలు వాడుకలో నున్నవి. పాశ్చాత్యులయందు ఆంగ్లభాషనే నేర్పవలెనని నిర్బంధము చేయటచే ఆంగ్లభాష యభివృద్ధిగాంచుచున్నది. ఇండియాలో నాగగుర్రములు నున్నవి. బ్రాహ్మణులు అగ్రజాతివారు. వీరికి ఆల్ఫుచోలు, మాంసాహారము పరిపడవు. రెండవారు క్షత్రియులవీరాగ్రేసరులు, మూడవజాతివజీరులు, చతుర్థవర్గము కూమ్రులు. చాలమంది వ్రాయన చదువన శక్తులుగాకున్నను వారికింకను అత్యద్భుతమగు వికాసము విజ్ఞానము గలదు.

ఇండియాలో డబ్బుపై త్రసము ప్రబలదే. ఇంట్లో లిండి పంట ఏర్పాటులు వారికి. వీధులంటి ప్రబలము తరుచు చూడము. బ్రిటిషు న్యాయమున భారతీయులకు చెడవన్నది.

భారతీయులు చాలమంది నెమనుకమిషనును బహిష్కరించిరి. బ్రిటిషు ప్రతినిధులతో గూడుకొన్నవను కారణముచే భారతీయులు లా కమిషనును ముట్టుటలేదు. నెమనుకమిషనులో నూటికి 50 వంది భారతీయులు అందిన బాగుండెడిది. అప్పుడు భారతీయులు తమ కష్టములను పూర్తిగా చెప్పికొనటకు విజగ నుండెడిది. ఇప్పుడన్నచో ఇండియాలో నున్న యూరపియనులు ఏమి వినవలయునని చెప్పెదలగా దానినే పలుమను కమిషను వినును.

పాశ్చాత్య నాగరకపదములు భారతీయులకు పరిపడవు. ఆక్రమణదీనిని పయనిక సంక్షేపముతో భారతీయులపై ఏల విధించవలెనో నేడు బ్రిటను భారతీయులను బానిసత్వము నందుచును. ప్రాపంచికకాంతికిని, భారతీయులకు దొనిని యను క్రతికతి ఇచ్చునటుల పాటుబడువారికే పార్లమెంటు క్షకలలో ఓట్లనీయవలెను.

అధ్యక్షుడు

ఇటీవల పార్లమెంటులో కార్మికపక్షమువారనుకొన్న పనికి దొనినియను ప్రతిపత్తి గూర్చి వచ్చి నాల్గవారి వాదమును ఆమోదించవలెనని తీర్మానము గా రిసిరి.

ఇండియామంత్రి (బీమునర్వసు)

లండన్, ఆక్టోబరు 27:—పీలుప్రభువు ఇండియామంత్రి మద్రాసుకారమును గురువారము స్వీకరించెను.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ

బిడంబడిక

రహస్య వ్యవహారము కేవలము తేవనియు అన్ని కేసులలో స్నేహముగ నుండవలెననే బ్రిటిషువారి తలంపనియు ప్రాంతంలో ప్రాతస్నేహమును మానకొని క్రొత్త స్నేహము తేవకొనలేదనియు సామీప్యప్రాప్త్యదేయిలతో స్నేహముతో కుండుటయే బ్రిటిషు విధానమనియు అంజ్ఞాతీయ ఆయుధ విస్తరణ ప్రపంచ వ్యవస్థాపకరచనగ లేదనియు గ్రేటుబ్రిటను ఈ విషయమై అగ్రద జేయదనియు ఎవరితోనైన బిడంబడిక తేవకొన వ్రాయల్సిందే ఇట్లు అందరును అనుమానించిన బ్రిటను వ్యవస్థాపకరచనయే కుండుట ప్రభువు తెలియజేసెను.

పూనా సర్వవత్సనభ

నైహూనివేదిక బలపరచుటకు చందాలు

పూనా, ఆక్టోబరు 28:—పూనాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమువారి యాజమాన్యమున కేవలవారమునాడు సర్వవత్సనభ పథ జరిగెను. మూడుగుంటలు పాల్గొనినవిదన సభలో నైహూనివేదికను బలపరచుతీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది. ఎ.కా. సి. కేల్కార్, జి. కె. జేవధర్ (సర్వెంటుస్ అఫ్ ఇండియా సొసైటీ) డి. డి. తెంగ్, నావజీ (బ్రాహ్మచేతరపక్షము) మున్నగువారు పథకవిచ్చియుండిరి. నైహూనివేదిక తంపున ప్రచారముజేయుటకు చందాను వసూలుజేయబడినది. కేల్కార్ గారు రు 500 బహిరి. (ఫీ. ప్రెస్.)

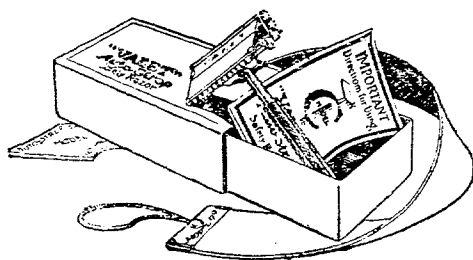
సంశయముల విడనాడుడు-

చిత్రములో నగువరదిన వేలట్ రేజరును, స్వల్పధరలో పొంది, దానియొక్క ఉపయోగమును గుర్తించుటకు యింక నాల సింపకుడు.

బ్లేడును ఉడతీయకుండగనే, స్త్రావును రేజరుహెడ్లో నుంచి దూర్చి దానిని ఒకటి రెండు మూడుసార్లు వైకి క్రిందికి రాచి న యెడల బ్లేడు న కు వదు నెక్కును.

నెం. 99 వెల్. చక్కని డబ్బీలో వేట్ రేజరు, 8 బ్లేడు, స్ట్రాప్ మొదలైన ముఖ్యపరికరములన్నియు నిమిడి కుండును. డ్రింగ్లరీవల్వరు దొరకును.

“VALET” Auto Strop Safety Razor

AUTOSTROP SAFETY RAZOR CO., LTD., 197-207, CITY ROAD, LONDON, ENG

డిల్లీలో భారతసభ

కాంగ్రెసుసభ, స్వాతంత్ర్యసభ, సర్వపక్షసభల కార్యక్రమము

డిల్లీ, ఆక్టోబరు 27:—అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ దాకింజి నెం 1 డా|| అసాదిగారి గృహమునందు నవంబరు 8 వ తేదీ 11 గంటలకు జరుగను. సర్వపక్షసభయొక్క రాజ్యాంగవిధాన నిర్ణయోపసంఘపథిగూడ అన్వోటనే జరుగును. శ్రీనివాసయ్యంగారు పత్యమూర్తిగార్లు పదిమంది భారత కాంగ్రెసు సభాసభ్యులతోగూడ నవంబరు 8 వ తేదీ ఉదయానికి రానున్నారు.

భారత స్వాతంత్ర్య మహాసభ 2 వ తేదీ సాయంత్రము లాల శంకరలాలుగారి గృహమునందు వందేత జవహరిలాలు నైహూనిగారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరుగను. జ. నైహూనిగారు 2 వ తేదీ ఉదయ. 5.30. డా|| గంగూలిగారు, డా|| దత్తగారు బెంగాలునండి రానున్నారు. (ఫీ. ప్రెస్.)

మధ్యరాష్ట్రముల సర్వపక్షసభ

నాగపూరు, ఆక్టోబరు 29:—మధ్యరాష్ట్రములు, వీరారు సర్వపక్ష సమావేశము నైహూని వేదికను బలపరచుటగాను జరుపుటకు నిశ్చయించడమైనది. డా|| మూంజిగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుగా ఎన్నుకొనబడిరి. పండిత మోతీలాలు నైహూని, సర్ సత్రా, డా|| అస్సాదిగార్లు అధ్యక్షులుగా నూచింపబడిరి. అధ్యక్షునియొద్దకి నవంబరు 10 వ తేదీన జరుగను. మున్వైసంస్థల ప్రతినిధులు సభకు విచ్చియుండిరి.

గా|| రాఘవేంద్రరావుగారు కండ్వాకు నవంబరు 1 వ తేదీన రానున్నారు. వారిపై బహిష్కారోద్యమమును సాగించుటకు తగుయత్నములు జరుగుచున్నవి. డా|| మూంజిగారుగూడ అంగీకరించిరి. అ. ప్రె.

ఆంధ్ర సభల అధ్యక్షత

కృష్ణ కాంగ్రెసు సంఘము సూచన ముచితబట్టు, ఆక్టోబరు 28:—విన్న సాయంత్రము పురమందిరమున జరిగిన కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభయందు, నంద్యాలలో నవంబరు 19 వ తేదీన జరుగవచ్చు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభకు వందేత జవహరిలాలు నైహూని. దొరస్వామి అయ్యంగార్లు పేర్లను నూచించిరి. (అ. ప్రె.)

Durga Medical Hall, Bezwada.

దుర్గామెడికల్ హాల్, బెజవాడ గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుడుచును

(1) ఈమందు నెగరోగములను నివారించి మాత్రము వినుచునప్పుడు గలుగు పొటు, మంట, చురుకుడు యింజక్షను లతోను పిచ్చికారీలతోను నిమిత్తంలేకుండ తప్పక కుడుచును. సీసా 1 కి రు 8-0-0.

మూర్ఖరిషము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖత్వమును యెన్నిసం త్వరమునందియున్న మూర్ఖులనైనను గ్యారంటీగా కుడుచును. నెలకు పరిపూర్ణముచు రు 8-0-0.

పొడలకులైలము

(3) ఈలైలము లెల్ల పొడలకేగాక యితరవిధములైన పొడలనుగూడ పోగొట్టును. ఇంకను తావర, గజ్జి, కర్పాణి మొదలుగాగల అన్నివిధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును మామూలుస్థితికి చురుచు. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

శుకనష్టము

(4) ఈదోషము శరీరములో జ్వలించియున్న కాకలను, మేహవైషమ్యములను గలిగెడి నరముల బలహీనతను పోగొట్టి దేహమునకు బలమును గలుగజేసి సౌఖ్యము నిచ్చును. 50 మాత్రలుగల సీసా 1 కి రు 0-12-0

నదానామృతము

(5) అన్ని నోష్టులకు ఆమోఘమైతి. తలనొప్పులు, బెలుకునొప్పులు, కీళ్ళనొప్పులను ఇది యది అనగేల, పకలవిధములైన నోష్టులను పోగొట్టును. సీసా 1 కి రు 0-8-0

కురువర్ధని

(6) ఈమందునెలనెల కండ్లులు ఉడతకుండా ఉండును. నెండుకలను వృద్ధిచేయును. తెల్ల కండ్లుకలను నల్లబడునటుల చేయును. మంచివాసన గలనూనె, ఉపయోగించినవారికే తెలియును. క్యాటలాగు ఉచితముగ పంపబడును. వలయువారు:—దుర్గామెడికల్ హాల్, బెజవాడ అని వ్రాయవలెను.

ఆంధ్ర ప్రభలు

ఆంధ్ర ప్రభ సంవత్సరము 17, 18 తేదీలలో నంద్యాల లో జయప్రదముగా జరిగిన పుటకు గాను మండల ప్రముఖు లెల్ల యనుచు ఉత్సాహముతో పాల్గొనెను. శ్రీయుతులు గా|| హరిశర్మ తమ రావు, తోటపల్లి వెంకటేశ్వరయ్య, ధర్మ రామచంద్రరావు, అప్పారావు వెంకటరావు, మొదలగు సహచరులను వనం శంకరశర్మగారు వర్తమానమునటిపి చందాల ప్రాసించెను. మండల ప్రజలు అత్యుత్సాహముతో తోడ్పడుచున్నారు. కర్నూలు పట్టణమున జాతీయవాదులు విరాళములు సమూహము చేయించుచున్నారు. ఆహ్వానసంఘమునకు సభ్యుల చేర్చుచున్నారు. కర్నూలు పురమున పంతులు రావు సర్కికు మేనేజరుగారు ఆంధ్ర ప్రభ సహాయకమై 28 వ తేదీన ఆంధ్రప్రభిగా సంతాపకలన శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాశీ నాథుని శాశ్వతరావుగారి యాజమాన్యమున ప్రవేశించుచున్నారు. వారికి ఆహ్వానసంఘమునా శంకరయ్య కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నారు.

ఆంధ్రప్రభలో పాటు ఆంధ్రగాయక, గోరక్షణ మహాసభలను, ఆంధ్ర ప్రభవత్స సమావేశమును జరిగినవి. ఆయా సభల అధ్యక్షుల నామములు పిమ్మట ప్రచురింపబడును. ఆంధ్రగాయకసభకు శ్రీయుత బ్యాంట్లరు ఓ. లక్ష్మణస్వామి గారు, అత్యుత్సాహముతో పని చేయుచున్నారు. గోరక్షణ మహాసభకు బ్రహ్మశ్రీ వైకటేశ్వరయ్యల మహాసందయ్యగారి కేర్పాటులు గావించుచున్నారు. నంద్యాల మునిసిపల్ చెర్వుకు భాద్రపాదన నరసింహరావుగారు డెలిగేట్లు బసలవిషయమై ఆర్థిక శ్రేణులను ఉత్సాహముతో పని చేయుచున్నారు. త్వరలోనే ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుల నామములు కూడ తెలుపబడును. ఆంధ్రగాయక సభకు ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రముఖుల నాహ్వానింపట కేర్పాటులు గావించుచున్నారు. బాల బాలికలకు జమీనాదు లిచ్చుటకు గూడ సిద్ధమైయున్నది. సభలకు గాను వాలంటీయర్లు తయారగుచున్నది.

ఆంధ్రప్రభలో కూడ ప్రభువు దత్తమండల సమావేశము కూడుచున్నది. దత్తమండలము అధ్యక్షునికి సంబంధించు ప్రతి విషయములు చర్చింపబడును. దత్తమండలముల నాయకులెల్లకు వచ్చుచున్నాడు.

ఆంధ్ర ప్రభవత్స సమావేశమునకు విభిన్నభారతనాయకుల నాహ్వానించుచున్నారు. భారతనాయకులలో నొకరధ్యక్షుల పాత్రను. వివరములు తెలిసినవెంటనే ప్రచురింపబడును. శివరాత్రి ప్రదర్శనమున కేర్పాటులు జేయబడుచున్నవి. ఇంతవరకు ఒక చిత్రానుండల కాంగ్రెసుసంఘమువాడ, ఆంధ్రప్రభకు కాన్ఫరెన్సుకు శ్రీయుత సి. వొ. స్వామి అయ్యగారు వాని అధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొని ఆహ్వానసంఘమునారికి తెలిపియున్నారు. రెక్కినమండలములకూడ, ఈ నెలఖరలోపల అధ్యక్షుల నామములు తెలుపుదురని కోరుచున్నాము.

ప్రచురణశాఖ.

ఆంధ్రనభాధ్యక్షుల

సంవత్సరములో నంద్యాలలో జరిగినట్లు ఆంధ్రప్రభ ప్రభుత్వ, దత్త సంఘసభ, ఖద్దరు ప్రదర్శనము, ప్రభుత్వసభలకు ఎన్నుకొనబడిన అధ్యక్షుల నామములు కొందరి కింకరామకృష్ణారావుగారు న్యాయముగనే గూచించియుండిరి. ఆంధ్రప్రభావిషయమున మాత్రము అధ్యక్షుల పాత్రనుగలవారికి రాజకీయములకు అభివృద్ధిచేయునది నీయములు అవసరమైనవి. కావున ఆంధ్రప్రభసభ కీర్తనాముఖ బ్రహ్మశ్రీ ఆచార్యులకురాయ సాంఖ్యాయకశర్మగారిని అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనట యుక్తము. శివగారు గీర్వాణాధ్యక్ష భాషివీరులు. దేశోద్ధారక ప్రభుత్వము, మహాపాద్యాయ విరుదాంతములు, అట్టిగారిని ఎన్నుకొనటమన పండితులకుము సహానించినట్టి భావంబును, లేదా! బహుభాషావిశారదులను, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ తరిమర్చిసభ్యులను, మహాదేశ్వరసంతులనును, దేశసేవాపరాయణులు నగు శ్రీ రాజా మంత్రులైన భువంగరావు బహదూర్గారిని గాని, ముగ్ధులైన ప్రతిభాసంపాదకులగు బ్రహ్మశ్రీ చల్లా శేషగిరిరావు పంతులు; ముట్టూరు కృష్ణారావు పంతులు గార్లనుగాని; కవిభాషానిపుణులగు జవాబ్ ఉబ్రాహీముగారిని గాని సభాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనట సమంజసము ఆహ్వాన సంఘమువారిని సవినయముగా కోరుచున్నాము.

ఆంధ్రప్రభసభవారు అంగలారు నిజములును, కన్నుకు లశేఖరులును, బుద్ధిపురాణ గ్రంథకర్తయగు శ్రీ బుద్ధిరాజు బలరామకృష్ణయ్య చౌదరిగారికి వారి భాషాసేవను పొందితీగరిమను సుప్రతినిధి చక్కనిదియై మేమైనా సంగతులందర్భయము. బావట్ట. సింగ వెలి

ప్రాతఃకాల భోజనము మీవద్ద "యున్నదా"?

శక్తి ఎక్కువను మీరు ఉదయముపూట భుజించునట్టి ఆహారమును బట్టి యుండును.

ఉదయమునందు కొంతకాలము గడచినతరువాత మీకు ఆకలిగా నుండును; వాంతియగునట్లుండినను నిస్సత్తువగాను, అలసటగానుండినను, దినమునందు విక్లిలి శివ్యమైన భాగమును ఉదయగంటలను మీరు పోగొట్టుకొనుచున్నారు. అత్యంత ప్రపంచ మంతయు 2/8 భాగముల పనిని నిర్వహించుచున్నది.

క్వాకరు ఓట్లు మీశక్తిని పోషించుక మధ్యాహ్నమువరకు అట్టినే యుండును

విక్లిలి శుష్కికమైన ఆహారముని పోషించిన తల్లి ఓట్లు నుండి తయారగుచున్నది. ఇందులో ప్రోటెయిన్లు, కార్బోహైడ్రేట్లు అవసరమైన అన్ని అవసరమైన పదార్థములు కలవిగాను మొదలగునవి ఇందులో ధారాళముగా గలవు. చేతితో తాకబడుటలేదు. (1448)

Quaker Oats

FOR

BEST DIAMONDS

Specially Imported for Andhra People

GO TO

V. M. S. SHAIK MOHAMED & Co.,

Diamond Merchants & Jewellers

RAJAHMUNDY.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

తేలుపేయర్ల సంఘము

బెజవాడ, అక్టోబరు 28:— ఈ నెల 21 వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం తేలుపేయర్ల సంఘసభ జరిగింది. 167 మంది సభ్యులతో 45 మంది హాజరైరి. ప్రాతగ ఛేరదలవిన చాలమంది సభ్యులుగ చేర్చుకొనలేదు. చైతన్యవంతమైన కాన్ఫరెన్సులకు చేరుకొనకు పోయినను యీసంఘములో కొందరు విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానము గానింప యత్నించిరి. కాని విశేషసంఖ్యకు లాభపించుటవలన విరమించబడెను. చైతన్యవంతమైన కాన్ఫరెన్సులకు చేరుకొనకు ఆసక్తియును, ఆసక్తియు అరి తీర్చునింపబడెను. పట్టణము 21 వార్డులకు 2 భజించుటగూర్చి కలెక్టరుగారివద్దకు రాయబార మంపుటకు తీర్మానించబడెను.

చేరుమెకాగారి రాజీనామా

శ్రీయుత అయ్యదేశర కాశ్యరావు పంతులుగారు చేరుమెకా పదవికి రాజీనామా నిచ్చెదరని తెలియుచున్నది. ముందు యీపదవికి ఎవరి నెన్నుకొనవలయుననియు, చైతన్యవంతమైన కాన్ఫరెన్సులకు చేరుకొనకు ఆసక్తియు అరి తీర్చునింపబడెను. పట్టణము 21 వార్డులకు 2 భజించుటగూర్చి కలెక్టరుగారివద్దకు రాయబార మంపుటకు తీర్మానించబడెను.

సినిమాహాలు

విజయదశమివాడు శ్రీదేశోద్ధారక కాశీనాథుని శాశ్వతరావు పంతులుగారు బెజవాడ పట్టణమున గాంధీనగరమును సినిమాహాలు కింబుసాపన గావించిరి. ఈ హాలునందు నాటకకాలముగాడ అమర్చబడునట. శంకు ముహూర్తములో అంతయు తయారగునని వినుచున్నాము.

పండిత పరిషత్తు

ఈ సంవత్సరము దసరాపండుగ సందర్భమున నూనూలు ప్రకారము పండిత సత్కారములు యధావిధిగ జరిగినవి. శ్రీయుతులు కాశీ నూర్యనారాయణరావుగారు, కాశీ నూర్యనారాయణరావుగారు, కాశీనాథుని శాశ్వతరావు పంతులుగారు, యనమండల లక్ష్మీవరసింహంగారు పండిత తరిమర్చునజరిపి పండితోత్తములకు సహాసములు గావించిరి. మరియు శ్రీ కనక దుర్గాలయ కవిటీవారును, చొడవరపు దేవప్రాణాపంతులు, నలగలేటి దేశికరామయ్య, అద్దేపల్లి వెంకటప్పయ్యగారు మున్నగువారుగూడ పండితసభ్యులకు జరిపిరి.

శ్రీ కాశీ నూర్యనారాయణరావు పంతులుగారి గృహమున జరిగిన పండిత తరిమర్చునందు "నిర్బంధ రజస్వలనంతర వివాహాల్లు ఆక్రమమునతీర్చియు, ప్రమాదకరము" అని యొక గ్రీవడుగ తీర్మానముచేయబడెను. బ్రహ్మశ్రీ పెద్దభట్ల వీరయ్యగారి గ్రాసనాధికత్యము వహించిరి. వాదాపు 400 ప్రామ్నాతోత్తములు తీర్మానము నంగీకరించును సంతకములను చేసిరి.

నీలూరు అన్న వైద్య విద్యదాన సమాజము

కాశ్యకాశికి ధర్మము రు 100 లు

మీ చింతలల్లి వెంకటసుబ్బయ్యగారి భార్య తెరిం దేవయ్యగారు (గాదె జగన్నాథరావుగారి కుమార్తె) తమధర్మ గానిభావకార్థంబునట్టి పుణ్యక్షేత్రంలో అన్నదానము జరుగగలం దులకు రు 80 లున్నా. వస్త్రుదానమునకు రు 17 లున్నా, వరకి రు 100 నూరు యాహాయిలు కాశ్యకాశికి ధర్మం రు 28-10-28 తేదీన యచ్చివారని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాము.

కందుల రామయ్య

(తెలింగుపేటకు అందు బ్రష్టి)

6-వ పేజీ తరువాయి

మేమును లేదు. కుటుంబములకు అవసరమైన భూములను మా క్రమే ప్రతివారు అనుభవించవలెను. భూములు అశ్వాత్థాంత మై, ఒక్కచోట భవము నిలువ యుండకుండా చూడవలెను. అప్పుడు యితరులకు కూడకం చేయకుండా నిషేధించవలెను. పెద్ద భూస్వామిలైనట్లు లాగుకొన గలము. కొందరు భూముల నన్నిటిని ప్రభుత్వము వశముచేసి కొనవలసిన దందుకు. కొందరు డబ్బుముదరా యిచ్చి భూములను తీసికొనవలె నందుకు. రెండవది విలుకాదని స్పష్టమగుచునే యున్నది. దానివలన జమీందారుల శ్రమి నష్టమన్నది, భూమిపోయి డబ్బువచ్చును. డబ్బు పూర్తిగా ముదిరాయెచ్చిన వారి యస్తి అందరికి కంతులయెట్లు? మొదటి పద్ధతికూడ కొన్ని కష్టములు కలుగజేయవచ్చును. కావున చాలి యిబ్బంది కడువారికి కొంత డబ్బుముదరాయు చ్చుట శాస్త్రముగా నుండునని నూచించుచున్నాను. వీరకు వస్తు లుండరాదు. కావున ఋణబాధను విముక్తి చేయట కొక పద్ధతి గలదు. ఈ అప్పులన్నియు రద్దుచేయవలెను. కొన్ని ప్రత్యేక పందర్యములతో కొంత భాగము నివ్వవచ్చును. పన్ను అన్నియు ప్రత్యేకముగా నే యుండవలెను. వశోక్తు పన్నులన్నియు రద్దుచేయవలెను. మరియు ప్రత్యేక పన్నులు పెద్దరాబడిమీదనే వేయవలెను గాని, కొద్ది రాబడిమీద వేయరాదు. వారసత్వముపైన పన్ను, మరణ హంతకములు మొదలగునవి యితర దేశములందున్నవి. కాని మన దేశములో లేవు. వానిని మనదేశములోనూడ ప్రవేశ పెట్టుట శాస్త్రము.

కార్మికుల శ్రేయము

భారతదేశపు కార్మికులలో ప్రచండపంచలము గలిగి నది. ఇటీవల జరుగుచుండిన సమస్యలు, మాలివాండ్రును యజమానులు పెళ్లగొట్టుట, కార్మికులు మొదలగు వానివలన నివి వ్యక్తమగుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారు వీరిని గ్రహించకుండా జాలరు. మననాయకులకన్న వీరియందలిపంచలము ప్రభుత్వము వారికి బాగుగా తెలియును. మన కలుకలవలన ప్రభుత్వము వారి శ్రమియు నష్టమైదనియు కాక్కికోద్యమమువలన చాల నష్టమనియు వారికి తెలియును. కావున వారి యాద్యమమును చంపుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనినారు. ప్రభుత్వమువారి ప్రచండోపాగ్నితి కార్మికులు గురియగుచున్నారు. ఇది చాలక ప్రేమయూనియన్లకు, కల్లిస సేఫ్టీలు అను చట్టముల నుకూడ చేయ నుద్దేశించినారు మనము కార్మికులు యిబ్బందిపడకుండా చూడవలెను. ఎక్కడికిపోయి నవారి నితి చాలదుష్కరముగానున్నది. కాన్పూరులో చూడుడు, కలకత్తా జనవసార యంత్రాలయములలో చూడుడు, ఎచ్చటి కేగినను వారు చాల యిబ్బందిపడుచున్నారు. వారినితి బాగ్గ నయెడల మన యాద్యములనుండు వారు మన కెంతదేని సాయముకలగలదు.

కార్మికుల హక్కులను రక్షింపుడు

ఈ విల్లులను మనము ప్రతిఘటించి మన పనివారికే యిబ్బందికలిగి, వారు నశించకుండా జూడట మన కర్తవ్యమై యున్నది. స్వరాజ్యముని కేకలువేయుటలన లాభమేమియు లేదు. అధిక రాజకీయ స్వాతంత్ర్య ముండవలెనని మనము స్పష్టముచేయవలెను.

సంఘవైమమ్యమును చంపు లెట్లు?

సంఘవైమమ్యమును చంపుటకొకప్పుడు మంచిమార్గములేదు. మంత్రములవలనదికలాయులు రాలవన్నట్లు, ముట్టలవలన సాంఘికవిభేదములు పోవు. ఉద్యోగములకై కారాదువారే పోట్లాడుకొనుచుండునని యందకు తెలిసికేయున్నది ఇది సామాన్య ప్రజలలో లేదు. అధికముగా లాభకరమగు విధానము నొకదానిని మనము ప్రజలకు చూపితిమేనని, వారికి సాంఘికవిభేదముల యందలి దృష్టి పోయి, వాటియందృష్టి యేర్పడును. ప్రస్తుతము కొందరు నాయకులు సంఘశ్రేయమునే కోరుచు, మరియుక వంక సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కొవలెనని కోరుచున్నారు వీరికి మతిపోయినదా యేమి? ఈ రెంటికిని వైమధ్యమే కాని సంబంధ మెచ్చలను లేదు.

నెహ్రూ నివేదిక సంగీకరింపుడు

సంఘ వైమమ్యములను చంపి, సామరస్యము కుదర్చుటకు నెహ్రూ నివేదికలోని నూతనలే చాల ప్రశస్తమైనవి. వానిని సభవారంగీకరించెదరని కోరుచున్నాను.

సాధన లేవి?

ఆశయములు గొప్పవేనాని వానిని సాధించుటకు సాధనము లేమున్నది? కేకలు వేయుటవలన శ్రమియు లాభము లేదు గదా, అట్ల సామ్రాజ్యము బొమ్మిల్లునలె మూలము? కావుననే మన యాశయములను సాధించుటకు సాధనసమత్తి సంపాదించవలెను. ప్రజా సామాన్యమే మన కీ యధికారము నమ కూర్చు కలరని యిది వరకే చెప్పి యుంటిని. మనసాధనలు సహాయనిరాకరమును బోలియుండవలెను. 1921 సంవత్సరమున మన హవలించిన వన్నియు మ

ప్రాకృతమైన సిద్ధాపథము

మలబద్ధకమునకు లిక్విడ్ పారఫిన్ సహజ నివారణ. నిర్మలమైనది. నిరసాయకమైన మంచిగుణకారి. శరీరమును చక్కజేయును. విశ్వవేదలందర కుఃయోగింప దగినది. రుచిలేనిది. వైద్యులచే శ్లాఘింపబడుచున్నది.

ఈవెన్స్ లిక్విడ్ పారఫిన్

ఈవెన్స్ సన్స్ లెచ్చర్, ఆంధువెబ్ (లిమిటెడ్)

లండన్

లివర్ పూరు

వివరములకు పోస్టుబాక్సు నెం. 313.

బొంబాయి.

రల నవలంబించుటకు వీలుకాదు. కాని దాని యభిప్రాయమును స్వీకరించవలెను. పన్నుల నిరాకరణము, కాసనోల్లంఘనము ఈ త్రమసాధనములుగా నుండవచ్చును.

ఆంగ్ల దేశమునకు సహాయము నిరాకరించుట మరల నింకొక యాద్యము రావచ్చును. దానిలో ఆంగ్ల దేశము మనసాయము కోరవచ్చును. అప్పుడు మనము మనసహాయము నిరాకరించిమా ఆంగ్ల దేశమునకు ఒత్తిడి కలుగును.

సైమన్ సంఘ బహిష్కరణ

దీనివిషయమై హెచ్చుగా చెప్పను. సంఘమును బహిష్కరించ సిక్కియందుకొనిన వారయెట్లు వా గవ్యయమెందుకు? ఆంగ్ల దేశము మనలను అనుమానము చేయదలచిన విధమును సైమన్ సంఘము వ్యక్తముచేయుచున్నది. వారు మన సహాయము వాసిండురు తమ ఆజ్ఞలకు మనము దాసోహం అని చెప్పవలెనందురు. ఇట్టి వారికి తోడ్పడలేదు. మనమొక విధానము తయారేయవలెను. మనోద్వేగమును వృద్ధిచేసికొనినయెడల శ్రేయమును.

నెహ్రూ నివేదిక

నెహ్రూ నివేదికయూ, అఖిలభూత సమావేశమువారి తీర్మానములు యిటీవల చాగుగా చర్చింపబడినవి. ఇంకొక రాష్ట్రీయ సభలో నీ ప్రశ్నకు నేడ చర్చించిరి. ఈ యావశ్యాపములో సంఘ వైమమ్యమును గురించి చెప్పితిని. కొన్ని సలహాలతో నీ కేంద్రీయించకపోయినను నివేదికలోని ప్రధాన మూత్రముల నొక్కొక్కొకటి నెదను. స్వాతంత్ర్య గమ్యస్థాన ముండవలెనను దానితో తప్పక క్లిష్టముఖ్యమూత్రముల నన్నిటిని నేనొప్పుకొనెను. నివేదికయొక్క ప్రాశస్త్యమును నేను ప్రంపూర్ణముగా గ్రహించెను. నీచ ఖండము దాని సమాశ్రయము తగ్గించాలను.

సంస్థానాధీశ్వరులు

సంస్థానాధీశ్వరులగురించి యొక్కమాటచెప్పి విరమించెదను. విశ్వీన మహారాజాగారివలన నొక యావశ్యాపము నిచ్చిరి. దానిలో భారతదేశమునకు, ఆంగ్ల దేశమునకు మధ్యము తటస్థించినయెడల తాను ఆంగ్ల దేశమువత్తుమననే యుండునట. ఇట్టి విపరీతవాక్యమును వేరు వేరుగా ఖండించవలెనా? ఆంగ్ల దేశమునగాని, ప్రాంచునందుగాని, జర్మనీయందుగాని ఆమెరకాయముగాని యిట్టి విపరీతవాక్యములు వల్లుబడియుండిన సతని కెట్టి యవమానము జరిగియుండెడిదో చెప్పవలయునా? ఇంతకంటె వృదువుగా మాట్లాడినను ఆదేశము లొప్పుకొనరు. ఈ మహారాజా యుక్తటికి 500 సంవత్సరములక్రింద యుండియుండ నులినది రాజులు దేవాలయభూమిలనుమాత్ర మిప్పటికి చిన్న వృద్ధ రద్దులయినది. ఇప్పుడు రాజుల తరాజులయినారు. అధికాయుతేని ఏగ్రహములే నాడు. స్వాతంత్ర్యమువలన నెవ్వరికి లాభమో, ఎవ్వరికినష్టమో విచారింప, లాభమునవారికే మనమొక విధానము కర్తయింపవలెను. రెండవతరగతివారు మనకు సాయపడ

రు. వీరిని మనవిధానమున చేర్చుట నష్టదాయకము. శాస్త్రమునకు విశదము మాత్రమేగాక, కాలావసరములనుబట్టి విచారింప నను నిశ్చయి నష్టదాయకము.

కాకినాడ వరదల సహాయసభ

రూ 25000 ప్రభుత్వ గ్రాంటు రూ 1450 చందా వసూలు

కలక్టరు అధ్యక్షతక్రింద సభ

(స్వకీయనిలేఖరి)

కాకినాడ, అక్టో 29— కాకినాడ పోరులు నిన్న సాయంత్రము ముగిసిపోయి వార్తలయమునకు ప్రాసగారి ఆధ్యక్షతక్రింద సభ తేసి వరదల సహాయ కార్యములగుర్తి యొందిరి. 450 కుటుంబములు సర్వసహాయమును కోరుచున్నది. సభలో రూ 1450 వసూలయినది. ఇంకను ధనము జమీలుజేసి తనకార్యముల జరుపుటకు పలుకుబడిగల ప్రతిభిన్నము ఏర్పాటుజేయబడినది. తుని, పితావురం డివిజనులందు విదేశీగాములును, కాకినాడ తాలూకాలో 12 గ్రామములును ఎక్కడగ నష్టపోయివి. ప్రభుత్వమువారిచే రూ 25000 గ్రాంటుతో తుని పితావురములకు చెరి విరువేయను, కాకినాడ తాలూకాకు యిదిరకు ఖర్చయినది కాక పదివలం కావలసియున్నది.

గాంధీమహాత్ముని కలకత్తా ప్రయాణము

గాంధీమహాత్ముడు నవంబరు 15 వ తేదిన పబర్మతనుండి బయలుదేరి వార్ధాచేరును. వార్ధాలో నొకమాసము దినములంది కలకత్తా కాంగ్రెసు సభకు చేరవచ్చును. (అ. ప్రె.)

శ్రీభగవద్గీత

శ్రీ చెల్లంకొండ రామారాయకృత భాష్యాంగ్ల ప్రకాశ వ్యాఖ్యానిలసిత కాంకరభాష్యము గలది.

(సంస్కృతము)

అత్యుత్కృష్టమయిన గంధము.

ప్రభువునట్లము (1-6 అష్టా.) రూ 2-0-0

ద్వితీయనట్లము (7-12 అష్టా.) రూ 2-0-0

శ్మశానములందు అర్పించునట్లు.

ఆంధ్రగంధములు,

7, తిరుకెటికీపే, మద్రాసు.

అభినవ విరూపాక్ష పీఠాధిపత్యము

కల్యాణానందస్వామి-పండితాభిప్రాయము

కాకినాడ, 22-10-28:—ఈ పురమున విదంతులకు కల్యాణానందులవారికి పీఠాధికారము కలదా లేదా యను యంశము తేల్చుటకు నొక విద్యవ్యక్త శ్రీశ్రీగోపాలస్వామి ఆలయమున విద్యవ్యవస్థలగు బ్రహ్మశ్రీ బొమ్మగంటి నరసింహ శాస్త్రిగారి యాధిపత్యముక్రింద యీ నెల 7, 13, 14 తేదీల ను గావించబడినది. సభల కనేకవిద్వాంసులు మహాజనులును ధన్యులైనవారు యాసక్తితో దండెడిరి. పండిత ప్రకాండలును, వేదవేదాంగజ్ఞులైనవారు బ్రహ్మశ్రీ పుష్పలూరి గణపతిశాస్త్రిగారు మాన్యువాడ, విదండికి పీఠాధికారము కలదా, లేదా, యనువాదముతో పాల్గొని విదండికి పీఠాధికారములేదని ప్రమాణముగ రుజువుచేసిరి. ఈవాదమునకు ప్రమాణముగ నుపసన్నులు, పరాశరమాధవీయము, జీవశ్శుక్తి విజేతము, భగవద్గీతలు, తేనుకాశంత్రము, బ్రహ్మవిద్యాదీపిక, గర్భయసింధు, లోనగు గ్రంథములు దీసికొనబడినవి.

విదంతులవత్తుమున బ్రహ్మశ్రీ వడ్డూరి చిరంజీవిశాస్త్రి గారు మాన్యు వారు వాదించిరి. పిమ్మట బ్రహ్మశ్రీ గణపతి శాస్త్రిగారు తమ అభిప్రాయము నిట్లు వెల్లడిచిరి. “పదండి వైష్ణవపీఠాధికారమునకు దండెడివిహీనస్వేతిప్రతిభాతీరిమన్యతే”. (అన, పదండికి పీఠాధికారము గలదనిన్ని విదండికి లేదనిన్ని.)

ఉభయవత్తుముల వాదములు వినిపిమ్మట సభాధ్యక్షులు అగు బ్రహ్మ నరసింహశాస్త్రిగారి కిండితీర్పు నొసంగిరి:—

సంస్కృతము

కాకినాడపురీ వాస్తవ్యానాం సర్వేషాం విశ్వతావత్ పీఠాంధ కేషాం చిత్తమనాదౌ, దండికం పీఠాధికారం? ఆహోర్నిద్రాంధవిహీనస్వేతి విషయే జాతేత్వోహార్యం, పరాశరమాధవీయాది ప్రమాణగ్రంథావశోకసమూహం తత్తనంతే సిద్ధి నీషయాం, బహుప్రమాణవాక్యతదర్థాన సంధానచతుర తేషుపీఠాంధతాం పరస్పర వాక్యవర్తమాలోచనయా దండిన ఏవపీఠాధికారః సతుదండిహీనస్వత్వత్వదోషి. ఏవం సమర్థ్యా మదీయాశయానసారేణ దండివిషయక పీఠాధికారబోధకాని సర్వాణి మా ని వాక్యాని తి ప త్యని ప న న్నం . ఏతావత, ప్రబంధేన విదండిని ద్వంద్వధికారియక తయా శేషాని వాక్యాని అన్వేషం కర్తవ్యేతి. ఇతి ఉత్తరమామి. అధిక విచారస్త న కదాపి కర్తవ్యః బొమ్మగంటి నరసింహ శాస్త్రి.

అనగా “పదంధునకు పీఠాధికారము కలదా? విదండి సహ్యానికి కలదా? అను సందేహము రాగ దానిని విచారించుటకు పరాశరమాధవీయాది ప్రమాణగ్రంథావశోకసమూహం గావించి యాయవనముల యర్థముల గ్రహించి సభలో మాన్యుటించిన విద్యజ్ఞుల వాక్యములయొక్క సందర్భములు జరిగింపగా, పదండి సహ్యానికి పీఠాధికారము కలదాగాని, విద్యాంధుడైనది విదంతునకులేదు. అనునవియే శాస్త్రాభిప్రాయమని స్పష్టమయింది. పై ప్రమాణచరములు, పదండి సహ్యానికి పీఠాధికారము కలదని అన్వయించుటకు జలసపదుగాని, విద్యాంధుడైనది విదంతునకులేదు. అనునవియే శాస్త్రాభిప్రాయమని స్పష్టమయింది. పై ప్రమాణచరములు, పదండి సహ్యానికి పీఠాధికారము కలదని అన్వయించుటకు జలసపదుగాని, విద్యాంధుడైనది విదంతునకులేదు. అనునవియే శాస్త్రాభిప్రాయమని స్పష్టమయింది.

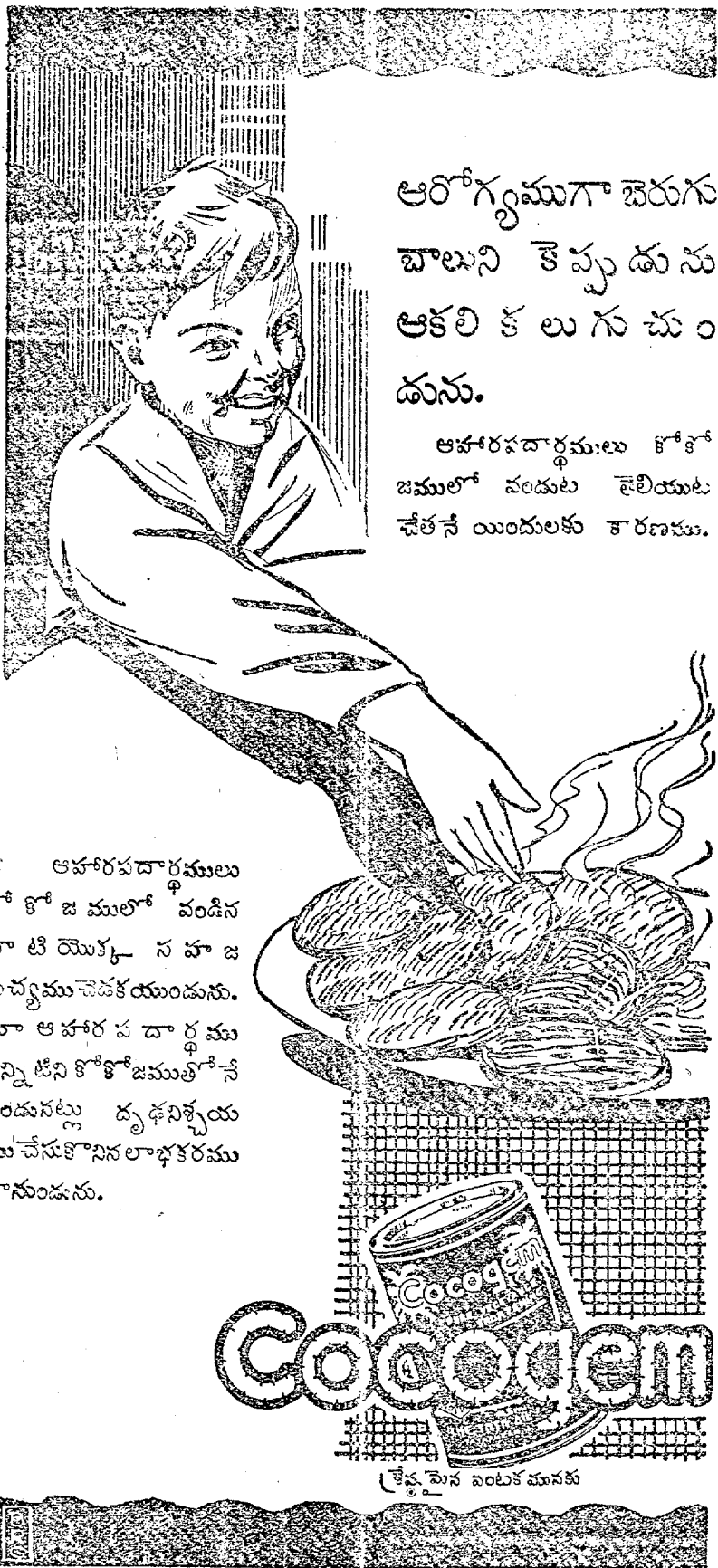
ఈతీర్పు మూలముగా పదంతులగు శ్రీచిదానంద స్వమిం హ శంకర భారతీ స్వామిలవారికి పీఠాధికారము గలదనియు విదంతులగు శ్రీకల్యాణానంద భారతీ స్వామిలవారు పీఠాధ్యక్షులైతమైతమను గారనియు విస్తృతముగ జేరిపోయినది.

శ్రీజగద్గురు చిదానంద స్వమిశంకర భారతీస్వామిల వారి పీఠసన్నిధికి కారద నవరాత్రి దీక్ష బహుపద్ధితయగున, జనాహ్లాదదాతకముగను, జరుగుచున్నది. చాతుర్వర్ణ్య శిష్యులు వచ్చి సందర్శించి తీర్థప్రసాదములు గైకొని ధర్మాంగు చున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

ప్రభుత్వసభ్యుల సంచారము

తిన్నవెల్లి, అక్టోబరు 27:—కాకినాడ నెం. కృష్ణ శాస్త్రియగు, లామెంబరు, గౌ. ఎస్. ముత్తయ్యమహర్షిగారు రెండవసంక్రమణము, నిన్నను తిరుచూరునుండి పొలంకోటకువచ్చి అక్కడ సన్యాసులను విదంతులను జేసి, నేడుదయము లామెంబరుగారు విడుదలై నల్లెలీలసహాయగుండిర శంఖుస్థాపనజరిగిరి. మధ్యాహ్నము భుజిపలంబుధ్యక్షుని శాయకర్తవ్యున కొందరు మంత్రులగారినిసందర్శించి నీటిసరఫరావిషయము తెలిపిరి. రాసనసభ్యులగు దానినిపలంబుగారు వారికి అల్పాహారములను దొంగిరి. మునిసిపాలిటీవారు సన్యాసవ్రతముసంగిరి. అతివారము ఉదయం తూతుకుడికి జోయిరి. (అ. ప్రా.)

ఆరోగ్యముగా బెరుగు
బాటుని కెప్పుడును
ఆకలి కలుగుచుం
డును.

ఆహారపదార్థములు కోకో
జములో వండుట తేలియుట
చేతనే యిందులకు కారణము.

ఆహారపదార్థములు
కోకో జములో వండిన
వాటి యొక్క సహజ
రుచ్యముచేతకయుండును.
మీ ఆహారపదార్థము
లన్నిటిని కోకోజముతోనే
వండునట్లు దృఢనిశ్చయ
ముచేసుకొనినలాభకరము
గానుండును.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా బోర్డు

రాజోపు సాధారణ సమావేశములో యాదీగవత్తుల నడిగెదననియు, తీర్మానము అమలమితుననియు, జిల్లాబోర్డు సభ్యులగు శ్రీమతు కౌ. జేంకటరావుగారు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులకు నోటిసు నిచ్చిరి.

తీర్మానములు

1. జిల్లాబోర్డు కార్యక్రమ మంతయు, యంతటినుండి తెలుగుభాషలో జరుపుట తీర్మానించడమైనది.
2. జిల్లాబోర్డు అధీనములో రోడ్డుపక్కలు జగైరా పలమలలోనున్న చెట్ల కిట్టుగీతకు యివ్వబడుటనున్న, జిల్లాబోర్డు రోడ్డుల నూరగజనుల దూరములోవుగానన్న కట్ట సాళాయి దుకాణములకు తక్షణము తీసివేయబడుటను తీర్మానించడమైనది.
3. జిల్లాబోర్డు పాలనలోనున్న సెకండరీ మాధ్యమిక పాఠశాలలలో పనిచేయుచున్న యుపాధ్యక్షుల జీతము అభివృద్ధిచేయు విషయమై సమగ్రముగా విచారించి రాజోపు బడ్జెటులోగా నిజేదికను పంపుటగాను ఏనుగుడభ్యులు గల యుపసభ్యులును నియమించుటకు తీర్మానించడమైనది.
4. అమలాపురం గ్రూపు టో.ఎ.గేటులు ఆంజింటోను అంబాజీపేటకు అవకలవై పునః గన్నవరం, ముక్కామల, రోడ్డులపైనున్న రెండు టో.ఎ.గేటులు 1929-30 సంవత్సరమునుండియు తీసివేయుటకును, రాజోపు పేలమలలో పాటజేయకుండుట కన్నా, తీర్మానించడమైనది.

ప్రశ్నలు

1. రాజోలు మోడుగొల్లలో తేనెపైరేటింగు, పురుహండు వగైరా విషయములను బోధించుటగాను, ఒక ప్రత్యేకతరగతిని తెచ్చుటకు గాంక్షను కాలదయన్న సంగతి నిజమేనా?

2. ప్రజలు పలమారులు కోరినను, ఆతరగతి నింకను తెరువకుండిన సంగతి నిజమేనా?
3. విద్యాశాఖాధికారులు ఆతరగతిని చాలకాలముక్రిందటనే తెరువవలెనని నూచించినసంగతి నిజమేనా?
4. అయినచో ఇంతయాలస్యము జరుగుటకు కారణముల సభ్యులు చెప్పెదరా?
5. అధ్యక్షులు అద్దేశపూర్వకముగా ఆలస్యముజేసి యుండియు, ఉచిత ధ్యాయర్థమునకు పరియగు దరఖాస్తులు లేవని అచ్చటచ్చట చెప్పుచుండిన సంగతి నిజమేనా?
6. అట్లయినచో ఇంకొకయమై వచ్చినదరఖాస్తుల నిరసమును, దరఖాస్తుదారుల అర్హతలపరీక్షణగ జేరియజేయు దురా? బోర్డుపాలనలోనున్న యంతరహతకాలలలో పరియగుననలలు గలవారన్న యాయుర్ద్యోగమునకు నియమింప పిలుచుచున్న, యెవరైనా గలరెమో చెప్పెదరా?
7. రాజోలు మోడుగొల్ల అద్దెయింటిలో నున్నసంగతి నిజమేనా?
8. నిజమైనచో యింటియజమాని కిచ్చుచున్న అద్దెయింత్తమంతయో తెలిపెదరా?
9. ఆగ్నేయజమాని, చాలకాలముక్రితము కాలిపోయిన బడిపాకలకు నష్టముగా సొమ్ముకోరియుండెనా? అయినచో ఎంతసొమ్ము వస్తువుక్రిందనీయబడెను? ఈవిషయమైన రికార్డును సభ్యుల యెదుట నుంచెదరా?

WANTED.

Smart agents in every district to secure retail orders for silk, cotton suitings, shirtings etc., on commission. A small security required. Apply:—

M. N. NAIK & Sons,
Weaving Factory,
CALICUT

మాలవ్యాగారి పౌరుషవాక్యములు

శ్రీకృష్ణ

భారతీయులకు సిగ్గులేదా?

33 కోట్ల భారతీయులను కొలదిమంది ఆంగ్లేయులు వశపరచుకొని పరిపాలించుట అవమానకరము

1930 సం॥రములో మనకు స్వరాజ్యము వచ్చి తీరవలెను

లాహోరు, అక్టోబరు 28:—లాహోరునగరమును గల బ్రాహ్మణులందఱును నేటిసాయంత్రము మహాత్మాగాంధీ తమైన పథయొకటి జరిగెను. మహమ్మదు అలంగారు అధ్యక్షత వహించిరి. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు పథలోనువనన్య సిందిన ప్రధానోపన్యాసకులు.

నిర్జీత సభారంభకాలమునకు పూర్వమే సభామండపము క్రిక్కిరిసిపోయెను. విద్యార్థులు వేసవేలగా పథలో నిండి యుండిరి. విద్యార్థి సంఘమువారు తమ సంఘమునకు సంబంధించిన కొన్ని తీర్మానములను పథలో ఆమోదించిన పిమ్మట మాలవ్యాగారి రిట్లువనన్యించిరి:—

88 కోట్ల భారతీయులను ఏకొలదిమందియో ఆంగ్లేయులు వశపరచుకొని పరిపాలించుచుండుట మన భారతదేశమునకు అవమానకరము.

మనము స్వరాజ్యమును సంపాదించుట కై దౌర్జన్యపాతము నవలంబించుట అసంభవము. మనదేశముయొక్క ప్రస్తుత స్థితిగతులలో దౌర్జన్యరాహిత్యమును వదలిపట్టిన స్వరాజ్యమును నాధిపత్యపరిపాలనగా మారు. ఈ విధమున స్వరాజ్యసాధనమునకు విద్యార్థి బృందము తమ కత్తివచనలేక తోడ్పడవలసి యున్నాడు.

నెహ్రూనివేషికతోని యంశము లెవరికైనను అసంతృప్తి కరముగా నున్న యెడల తమ ప్రతి కూల హేతువాదములను అభిలషతు మహా పథయొక్క అభిలభారత సంఘమువారి కరింగించవలయును. సిక్కు-సంఘమునకు కాసనపథిలో ప్రత్యేక పర్యవేక్షణముల ను నిర్ణయించవలెనని సిక్కులు కోరుచున్నాడు. దేశక్షేమాధ్యక్ష సిక్కులు తమకు కావలసిన యావత్ప్రత్యేక హక్కులను వదలు కొని తమ స్వార్థత్యాగమును దేశాభిమానమును, కనబడుచు యుత్తము. అట్టి త్యాగము వారు చేయవలసియైతే తమ హక్కుమర్యాదలకొరకై అభిలషతు మహా పథయొడుట విజ్ఞాపించవలయును. అభిలషతు పథివారు తప్పక వారి విజ్ఞాపనలను మన్నించి యోచించగలరు.

1930 సం॥రములో మనహిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము సిద్ధించును.

మనకు ఎన్ని సైమును కమిషనులు వచ్చినను ఏ కమిషనువారును స్వరాజ్యమును ప్రసాదించవలరు. స్వాతంత్ర్యమును నది మన సంఘభావములను వికమత్యములను దృఢపంకల్పములను సాధించవలయును. అయితే ప్రస్తుత కలిసి పనిచేసినచో గాని ఏవస్తువును వైకేత్రాలము. మిరు సైమును సంఘమును బహిష్కరించి తీరవలయును.

పథముగిసినపిమ్మట విద్యార్థులందఱును వరుసలు తీర్చి గొప్పయూరేగింపుగా బయలుదేరి రాజనీధులనుండా మూచితేటువరకువెళ్లిరి. అదట తిరిగి అబ్దుల్ హమీదుగారి ఆధ్యక్షతను వేరొకపథిజరిగెను. (ప్రీ. ఆ. (నెన్.))

ఎం. ఎన్. ఎం. రైల్వేపనివాండ్ల సభ

ఈనెల 24 తేదీన ఎం. ఎన్. ఎం. రైల్వేపనివాండ్ల జనరల్ బాడీ ప్రత్యేకసభ పెరంబూర్ యూనియన్ గ్రాండ్స్టన్ రైజింగ్ పాలనా యుక్తగారి ఆధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. పథలో నీక్రింది తీర్మానము లామోదించబడెను.

1 ఆర్గ్యోమము ఇంజనీరింగు వర్క్స్ సాఫ్టువేరు ఫోం డ్రీసాఫ్టు సోమ కేసివారములు మూసివేయుటకు గావించిన యుత్తరవును నిర్దుడయవలెనని చీఫ్ ఇంజనీరుగారిని ఏజెంటు గారిని యీసభవారు కోరుచున్నాడు.

2 పెరంబూరు పనివాండ్ల సంవత్సరమున 40 డినుల కంటే ఎక్కువ డినులు చోజడరాకుండా నుండినచో ఒక గ్రాడు తగ్గించబడునని వారీచేయబడిన సర్క్యులరును నిర్దుడయవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నాడు.

3 కొన్ని ఇబ్బందులను తెలుపుతూనుటకు జనరల్ ప్రెసిడెంటుగారు ఏజెంటుగారితో పనివాండ్ల రాయబారము సల్పుటకు తగిన ఏర్పాటు చేయవలెనని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

మదరాసువార్త

జాతీయ ఆరోగ్యముగూర్చి బహిరంగోపన్యాసము:—

డా॥ ఏ. లక్ష్మీపతిగారిచే మైలాపూరు పి. ఎస్. హైస్కూలు వద్ద 20-10-28 తేది మంగళవారము సాయంత్రం 6 గంటల కొసగబడును. ఎస్. పత్తయ్యగారి రధ్యక్షత వహించెదరు.

రిజిస్ట్రేషను ఇన్ స్పెక్టరు-జనరలుగారికివిందు:—

భారతకాసనపథకు వామినేటు కాబడిన ఇ. హెచ్. ఎం. బనరు రిజిస్ట్రేషను ఇన్ స్పెక్టరు-జనరలు గారిని గౌరవించుటకు గాను రిజిస్ట్రేషను డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగులు ఈనెల 31 వ తేది బుధవారము సాయంత్రం 4-30 గంటలకు విక్టోరియా రైల్వేస్టేషను వద్ద బనరుగారికి విందుచేదరు.

మద్రాసు కలకత్తా రైలు మార్గము

డిశంబరు నెలవరకు మరమ్మత్తుకాదు

మద్రాసు, అక్టోబరు 28:—మూర్ఖుత్వపు వరదలవలన కలకత్తా మద్రాసు రైలుమార్గము చెడిపోయిన స్థలములలో మరమ్మత్తు పని ప్రారంభించబడెను. డిశంబరునెల ప్రారంభము నకుగాని యీమరమ్మత్తు పూర్తికాదని తెలియుచున్నది. అప్పటివరకు మద్రాసు కలకత్తాలనుగ్గ సరాసరి రైలుబండ్లు నడువవు (ఆ. (నె.))

రాకపోకలు:—డా॥ ఆసిలి నెంటు, పి. శివరావు

గాడ్డు బుధవారం రాత్రి మద్రాసు విడిచి బొంబాయిమీదుగా ఢిల్లీకేగెదరు. ఢిల్లీలో జరుగు అభిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ పథకును నెహ్రూలకు సమీక్షించుటకు హాజరయ్యెదరు. ఎస్. పత్తయ్యగారు నిన్నటియుదయం మద్రాసు వచ్చిరి.

గవర్నరుగారు తంజావూరు జిల్లాలో పర్యటనము పలు పుట్లకు గతరాత్రి సైన్సు (తెలుసుమీద మద్రాసు విడిచిరి. గా॥ డా॥ పి. నుబ్బరాయుడుగారు పరిశమేతముగా బొంబాయినుండి నేడు మద్రాసు తిరిగివచ్చిరి. పి. ఆర్. వేంకటరామకృష్ణగారు గతరాత్రి మద్రాసువిడిచి ఉదయంవలయున కేగిరి.

గవర్నరు మొంటురైల్వే (వర్షిణింబడియారైల్వే) పోలీసు నూవరింబెంటు ఫోర్స్ గారు అగివారంఉదయం మద్రాసు వచ్చిరి.

సర్. మిలటూమెహతాగారు కేసివారంరాత్రి మద్రాసు విడిచి బొంబాయికేగిరి.

యూరోపియను స్కూల్స్ ఇన్ స్పెక్టరు కల్చూగారు మద్రాసువిడిచి కాలిక్టుకేగిరి.

శ్రీపెరంబూరు తాలూకా కాంగ్రెస్ సభ:

ఈసభ నిన్న సభ కేటేబులో పి.ఎస్. కృష్ణయ్యగారి ఆధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. పి. ఎస్. ముత్తురంగమొదలియార్, తిరుమాళి రంగస్వామి ఆధ్యక్షులు. పి. కృష్ణయ్యరు ఎం. భక్తవత్సలమొదలియారుగాడ్డు చెంగల్పట్టుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులగు నెన్ను కొనబడిరి. పి. ఎస్. ముత్తురంగమొదలియారు, కె. కన్నయ్యనాయుడుగాడ్డు తమిళరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులగు నెన్ను కొనబడిరి.

నెహ్రూనివేషికయొక్క అభివేషన స్వాతంత్ర్యనర్పణకు తప్పక తగ్గిన యంశములపట్టి వామించుచు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యనర్పణనే పరమావధిగా పథివాతీర్మానించిరి. నైమనుసంఘ బహిష్కరణమును కొనసాగివేయవలెననియు, ఎం. కె. అచార్యగారు తమ సయోజకలక్ష్య విశ్వాసమును పూర్తిగా కోల్పోయిరి కాన నెంటునే తమ భారతకాసన పర్యవేక్షకునకు రాజీనామా నీయవలెననియు పథివాతీర్మానింపబడెను.

కలకత్తా ప్రాముఖ్యము

కలకత్తా, అక్టోబరు 28:—డివిషన్ యుజియోగ్ నందు రెండు ప్రాధికారము ఏకొనబడవలస ఒక ప్రతినిధిని పోయెను. ఒక బంగారీ ప్రయోజనము గాయపడెను. ఒకే లెనుపై యెదురుగావచ్చు బండ్లు రెండు డిశానెను.

దేవాంగుల సభాతీర్మానములు

వస్త్రసరిక్రమల ప్రత్యేకశాఖ

శ్రీ చెన్నపురి దేవాంగసంఘమువారియాజమాన్యమునకు క్రవారం 26 వ తేదీన 6.30 గా వాకలి పేటలో శిలా సాంబ మూర్తిగారి ఆధ్యక్షత క్రింద దేవాంగ కలసులు పథి జేసి యీ దిగువతీర్మానములను ఏకగ్రీవముగా నామోదించిరి.

తీర్మానములు

1. వస్త్ర సరిక్రమలను ప్రత్యేకశాఖ నుంచుటనుగూర్చి విచారంప ఒక పథకు సమావేశపరచించుటకు గా॥ అభివృద్ధి శాఖా మంత్రిగారికి యీ సభవారు కృతజ్ఞత తెల్పుచున్నాడు. 2. ఈ సంఘాధ్యక్షులను పి. టి. కుమారస్వామి చెట్టి గారిని పథిలో పథ్యులుగ నియమించినందుకు ప్రభుత్వమువారికి కృతజ్ఞత తెల్పుచున్నాడు.

3. చేతి మగ్గుముల పరిశ్రమయొక్క వివిధాన పరిణామ పూర్వపు స్థితియు, యిప్పటి స్థితియు, భావి అభివృద్ధి మార్గముల గూర్చియు బాగుగ నాలోచించినపిదప యీ సభవారి యభిప్రాయమేమనగా, వస్త్రపరిశ్రమకు ప్రత్యేకముగా కొక పరిపాలన శాఖ నేర్పాటు చేసినచో నేతపరిపాలనకు ఉపయోగకరముగ నుండునని, కావున గా॥ అభివృద్ధి శాఖామంత్రి గారు యీ సభయొక్క యోగిప్రతిపాదనను అయిన జరజవలెనని కోరుచున్నాడు.

4. వై తీర్మానములను గా॥ మంత్రిగారికి, ప్రతికలకు వంపుటకు కార్యదర్శిని కోరబడును.

ఎస్. మునిస్వామిచెట్టి, సెక్రటరీ, శ్రీ చెన్నపురి దేవాంగసంఘము.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

పరీక్షా ఫలితములు

మెడికల్ పరీక్షామనెను 8 వ యేడు

మెడికల్ మెడికల్ మాత్రము:—21 25, 2 వ పాఠ్య:—27 32 33 34 44,

ఎల్. ఎం. ఎస్. కు అర్హులైనవారు:—22 41

ఆఖరు పరీక్ష 1 వ పాఠ్య:—45 52 54 55 61, ఎల్. ఎం. ఎస్. కు అర్హులైనవారు:—65.

2 వ పాఠ్య:—69 73 78 79 81 88 85 95 100 108 109 117 118 120 125 128 140,

ఎల్. ఎం. ఎస్. కు అర్హులైనవారు:—65 70 74 75 77 87 90 92 96 98 108 118 115 115 122 129 131 138 137 138,

ఎల్. ఎం. ఎస్. కు అర్హులైనవారు:—94 104 114 126,

పి. ఎస్. సి. డిగ్రీ పరీక్ష 1 వ పాఠ్య:—4 5 6 7 8 9,

2 వ పాఠ్య:—5 6 11 12 14 15 16 17 18 19,

2 వ పాఠ్య:—5 6 11 12 14 15 16 17 18 19,

కీ॥ శే॥ యన్. ఆర్. దాస్

రాజప్రతినిధి తదితరులు విచారములెలుపుట

శ్రీ, అక్టోబరు 28:—రాజప్రతినిధిగారు యన్. ఆర్. దాసు సరికి ఈక్రింది కురిసినా రుంపి:—బాధ్యతగారు తురచించిరను నార్త శాకివ్యచే తెలిసినది. ఇర్విను ప్రభుత్వసమమునకు నా పక్షమునకు ఈక్రింది కురిసినా రుంపుచున్నాను. మీ బాధ్యతగారి అనారోగ్యములను కర్వార వారి మరణములను మనకు కలిగిన దుఃఖమున కెంతయు విచారించుచున్నాము అతని అంత్యకాలమున మీ కలిసి యుండినవారు మీ గుల విచార కరమును విను యము. ప్రవాసేన మీ బీవిత పరమావధిగ నుండెని మీతో కలిసి పని చేసినవారందఱు చెప్పగలరు. వారికి తెలిసినవారందఱు వారిని ప్రేమించుచుండిరి. నేనొక గొప్పశ్రీహితుని కోల్పోయి.

కమాండరు డి. సర్ విలియం బల్ఫూర్, బర్యాగనిర్దుట సర్ భాన్సర్ ఇన్నిస్, సర్ మహమ్మదుసామి, పంబాయిసర్దుట, సర్ మిత్రిసర్ వామియ్య, గా॥ క్రిరాయ, బా॥ హాయి, గ్రాహో, పితాపురం మహారాజు, డాక్టరు నుబ్బరాయను, సర్ పి. సి. విక్టోరీ, పానగంబరాజు, సర్ డివి వాదా మన్నగు వారు సానుభూతి తెల్పుచు కుండినవారులను కంటిరి.

విచారమునకు అవహించువందు స్వాధీనియందు ప్రభుత్వ కార్యాలయము లన్నియు మూయుదెను. (ఆ. (నె.))

మాంబళములో ఆంధ్రసభా సంస్థాపనము

ద్రాక్షానకు దక్షిణముగా నుమారు 5 మైళ్ల దూరములో మాంబళము అను రైలుస్టేషను రామేశ్వరమునకు పోవు దక్షిణ ఇండియా రైలుమార్గమునందు గలదు. ఈ మాంబళమునందు అంగ్రు లనేకులు నివసించుచున్నారు. ఇచట వ్యవసాయము నిర్మించి న్యాయవాదవృత్తిని విరమించి క్రాంతి కై కొనుచు వుట్టి యాంధ్ర ప్రముఖులగు శ్రీయుత దాసు మాధవరావుగారి ప్రేరేపణమున యీ మాంబళమునందుగల ఆంధ్రజనుల నొక నిన్నటినిము ఆదివారము 28-10-28 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు బోధా వీధి యందుగల వారి వ్యవసాయ "మాధవరావు" నందు సమావేశమై "మాంబళము ఆంధ్రసభ" యను పేర నొక నవీన సంస్థకు నెలకొల్పిరి.

సభాకార్య వ్యవహారము నుపక్రమించుటకు పూర్వము మాధవరావుగారి పుత్రికయగు మిస్ స జీరామయ్యగారు తమ నామ మాధుర్యముచే సభికులకు వీనుల వినిపింపిరి.

సవనముగా నెలకొల్పబడిన యీ సంస్థకు "మాంబళము ఆంధ్రసభ" యని నామకరణము చేయబడినది.

సభాద్వేషములు

(1) ఆంధ్రసంఘ శ్రీరాధివృద్ధి కై యీ సభ వ్యవహారములయందు, మాంబళముగాని మాంబళేతర ప్రాంతములందుగాని గల ఆంధ్రులను ఆంధ్రేతరులను యీ సభా ప్రయోజన లాభములను పొంద నర్హులు.

(2) సాంఘిక, పారిశ్రామిక, ఆర్థిక, నైతిక, సాహిత్యాభివృద్ధి కై యీ సభ కృషి చేయవలయును.

3. ఆంధ్రుల ప్రత్యేక శ్రేయమునకేగాక సర్వజనోపకారమైన యితర పదువ్యవస్థలందు యీ సభనాడు తోడ్పడవలెను.

కార్యనిర్వాహకులు

ఈసభకు శ్రీయుత దాసు మాధవరావు బి. ఎ. బి. యల్. హైకోర్టువకీలు గారు అధ్యక్షులుగాను శ్రీరాధివృద్ధి గారు శ్రీయుత అబ్దుల్ హేకీమ్ రావుగారు ఉపాధ్యక్షులుగాను ఎన్నుకొనబడిరి.

శ్రీ ఈమని గంగాధరంగారు శ్రీ నిమ్ల కృష్ణమూర్తి గారును సహజీవ కార్యదర్శులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

పైచెప్పిన నలుగురు వ్యవహారములకు తోడుగా శ్రీ దాసు కామనరావుగారు, శ్రీకృష్ణాచారి వేంకటరంగచార్యులు గారు, మిర్యాల రామశంకర శ్యామల కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

సభాసంఘము క్రొవగాడము, సభాగృహ భవనమును ఏర్పాటు చేయుటకై పైచెప్పిన కార్యనిర్వాహకసభ్యులవారి కుత్తను వసంగబడినది.

ఈ సభాసమావేశము తిరిగి 18-11-28 తేదీన జరగవలెనని నిర్ణయింపబడినది.

మాంబళములోని ఆంధ్రులు తమవ్యక్తిత్వమును యీ సభాసమావేశమున నెల్లడించుటకై కుర్చీ పంకలులగుటకు తోడ్పడిన దాసు మాధవరావు పంతులుగారికిని నిమ్ల కృష్ణమూర్తి గారికిని ఈమని గంగాధరంగారికిని సభికులు కృతజ్ఞతాపత్రములను పంపించిరి. అన్ని దేశములందును అన్ని ప్రాంతములందును ఆంధ్రుల ప్రతిభ చిహ్నమయై వెంపొందు గాక.

రాత్రి నుమారు 7 గంటలకు సభముగ నెన.

కలకత్తా కాంగ్రెసునకు

విశాఖపట్నంజిల్లా ప్రతినిధుల ఎన్నిక

విశాఖపట్నంజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీకార్యదర్శియగు టి. జ్యోతాధిపతిగారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— (1) కలకత్తావద్ద జరుగవచ్చు 43 వ కాంగ్రెసుసభకు విశాఖపట్నంజిల్లా 88 స్థల ప్రతినిధులను పంపవచ్చును.

(2) ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనబడుటకు దరఖాస్తులు 31-10-28 తేదీలోగా మాకార్యాలయమునకు చేరవలెను.

(3) ప్రతి దరఖాస్తుతోను రూ 1 ప్రతినిధులను పంపవలెనని.

(4) ప్రతినిధులయొక్క మాకార్యాలయమునకు 15-11-28 తేదీన జరుగును.

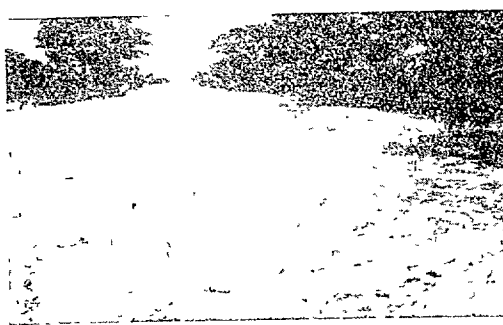
(5) ఎన్నిక ఫలితములు 25-11-28 తేదీన ప్రకటింపబడును. అందుకు ఆక్షేపాలు 31-11-28 తేదీలోగా చేరవలెను. అవి విచారించబడినపిమ్మట 3-12-28 తేదీన యెన్నికలు ఖాయపరుచును.

మర:— కాంగ్రెసునిబంధనల ప్రకారము ఖద్దరుధరించు వారి ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనబడుదురు.

సామర్లకోట, పితాపురం మధ్య

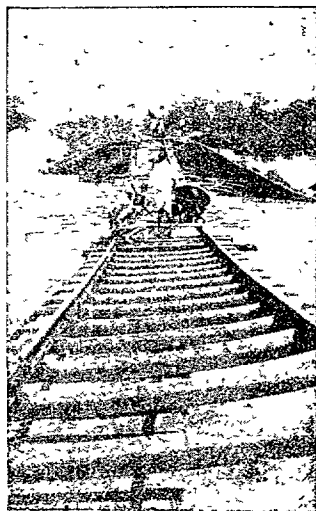

సామర్లకోటకు సుమారు 10 కిమీలు దూరమున రైలుబాటు విధ్వంసమైనది. దీనిపొడవు 60 అ. ల కన్న ఎక్కువే ఉండును. క్రిందిగట్టు పూర్తిగా కొట్టుకొనిపోయినది. పైన రైలుపట్టాలు వంతెనవలె వ్రేలాడుచున్నవి. ఈ ఛాయాచిత్రము ప్రక్కనుండి తీయబడినది.

ఈ వివరితపు వరదకు కారణమై సామర్లకోట మీదుగా పారుచున్న ఏలేరు.

పె. వేంకటరావు.

సామర్లకోట, పితాపురం మధ్య విధ్వంసమైన రైలుగట్టు రైలుపట్టాల మధ్యనుండి తీయబడిన ఛాయాచిత్రము.

పె. వేంకటరావు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

పరీక్షాఫలితములు

ఎం. బి. టి. ఎస్. (మూడవయేడు)

2 వ క్లాసు:—20 28 30 35 37 39.

ఎల్. ఎం. ఎస్. మూడవయేటి పరీక్షలో పాస్యము నవార:—28 25 31 38.

ఎం. బి. టి. ఎస్. ఆఖరు పరీక్ష 2 వ పాఠ్య.

2 వ క్లాసు:—99 112 141.

ఎల్. ఎం. ఎస్. ఆఖరు పరీక్ష:—128.

ఎల్. ఎం. ఎస్. 3 వ ఏటి పరీక్ష:—20 40.

ఎల్. ఎం. ఎస్. ఆఖరు పరీక్ష పాఠ్య 1:—46 47 49 50 51 57 58.

ఎల్. ఎం. ఎస్. ఆఖరు పరీక్ష 2 వ పాఠ్య:—64 110 125.

సంయుక్త రాష్ట్రముల

వైమును ఉపసంఘము

అధ్యక్ష నియామకము

కాన్పురు, అక్టోబరు 28:—జె. ఎస్. శ్రీ వత్సవగారు కాసనపట్నం, సంయుక్త రాష్ట్రముల వైమును ఉపసంఘాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

(అ.వి.)

వాతావరణస్థితి

1928 సం॥ అక్టోబరునెల 29 తేదీ సోమవారము

మాఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరునెల 1-వ తేదీ నుండి వర్షము	సాధారణముగా సంవత్సరమునకు వర్షపాతము
గోపాల్ పూర్	90	77	...	18.2	+ 5.7
విశాఖపట్టణం	88	79	...	25.0	+ 19.6
కాకినాడ	98	79	0.2	18.8	+ 6.7
మచిలీపట్టణము	91	79	...	14.0	+ 6.9
కర్నూలు	94	74	...	2.4	- 0.9
బళ్లారి	91	76	...	4.0	+ 0.3
అనంతపురం	...	...	...	8.4	+ 0.4
కడప	98	76	0.1	6.0	+ 1.4
నెల్లూరు	92	78	...	14.2	+ 6.5
మద్రాసు	89	76	...	20.8	+ 10.3
కడపూరు	88	77	...	14.8	+ 4.0
నెలమ	93	74	...	7.8	+ 1.0
కోయంబూరు	91	72	+	5.2	- 0.8
తిరుచనాపల్లి	92	77	...	9.9	+ 3.8
నాగపట్టణము	87	79	...	9.8	0
మధుర	93	77	...	5.1	- 2.0
పాంబన్	88	77	...	3.7	- 4.5
పాలకొట్ట	...	...	0.1	2.7	- 3.7
తిరువేండూరు	84	77	...	12.2	+ 2.8
కొచ్చిన్	84	78	0.4	17.4	+ 5.1
కాలికట్టు	89	76	...	9.9	+ 0.2
మంగళూరు	87	72	0.4	18.7	+ 6.5
బెంగళూరు	84	68	...	16.1	+ 10.5
మెర్కాట	78	65	...	6.9	- 1.3
కొడైకనాల్	64	50	...	12.1	+ 2.9
కూనూర్	71	61	0.5	18.6	

సర్కారులు:—కాకినాడలో 0.2" వర్షం పడినది. పగటి రాత్రి తేదీ 4 మొదలు 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—కడపలో చినుకులు పడినవి. పగటి రాత్రి తేదీ 2 మొదలు 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో 4 డిగ్రీలు పగటి తేదీ 6 ఎక్కువ.

వ. వ. నారాయణాచార్యులు,
సహకార వాతావరణావస్థానాథుడు.

చెన్నపురి అన్నదాన సమాజము

గత నాలుగు వారములలో యాదినవ వివరింపబడిన విషయము ప్రత్యేకముగా అన్నదానము లాసగబడినది. శ్రీయుత టి. వి. ప్రాథ్ గారు 800 బీదలకు శ్రీయుత టి. ఎస్. రంగ నాథజోషి, శ్రీమతి మాధవను నాయకులుగా బిక్రీక్కురు 200 బీదలకు, ఎల్. బాలగంగన్నామి నాయకులు గారును దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మసమాజమువారును బిక్రీక్కురు 150 బీదలకు, ఎం. కొలెండవేలు ముదలియారు గారు 120 బీదలకు, శు బ్రహ్మణ్యంశెట్టి, హెచ్. దీపచంద్ర భిందరా, ఎం. జగన్నాథ ముదలియారు, శుజనాబాయిగ లాభా జోగరాజు నాయకులు, ఎస్. ఎస్. నాగలింగ ముదలియారు, ఆర్. బాలగంగన్నామి శెట్టియారు, జె. సి. శేషాద్రి అయ్యంగారు, ఎం. కొలెండవేలు ముదలియారు కె. ఎం. సభాపతి చెట్టియారు కొలిశెట్టి రంగయ్య శెట్టి ఎస్. శుబ్రహ్మణ్యశెట్టి గోపాలపూరు కుమారరాజు గార్లు బిక్రీక్కురు 100 బీదలకు కె. కల్యాణస్వామి గుంటూరు గారు 80 బీదలకు నూరా రాజమన్నారశెట్టి నేమాన సతేశ చెట్టియారు టి. ఎల్. శుబ్బయ్యగారు సి. శుబ్రహ్మణ్యశెట్టి ఆ మేర్పిన జన్మము చి. శేషగోపాల నాయుడు పి. శివకామలమ్మ గార్లు బిక్రీక్కురు 50 బీదలకు ఏ. ఆర్. అలగసింగి గారి సి. రాజగోపాల ముదలియారు పి. కె. వేంకటాచల ముదలియారు బి. శ్రీనివాసరావు సి. విజయరంగ ముదలియారు గార్లు బిక్రీక్కురు 30 బీదలకు, ఓ. కందస్వామి శెట్టియారు సి. ఎస్. చల్యముదలియారు పి. కె. నాయుడుగార్లు బిక్రీక్కురు 25 బీదలకు అన్నదానముల నొసగిరి.

వృత్తాంతలేఖలు

ఏలేటివరదలు-సామర్లకోట

దేశమంతా సంతోషంగా ఉండే యీ పండుగ రోజులలో మాత్రాంతము ఎన్నడూ ఎరుగని యీ విపరీత వరదలు తీరని నష్ట మనుభవించింది.

భగవంతుని కృపవలన ఈ ప్రాంతములో మానవనష్ట మన్నట్టింకా వార్తలు లేవు.

ఇండ్లు, సామానాలు, పశువులు చాలా నష్టమునకు లక్ష్య కంటున్నారు.

వంటలకు చాలానష్టము వేరే వ్రాయ నక్కరలేదు. అన్ని టికన్నా బాలిపడవలసినవియు ఒకటి ఉంది. సామర్లకోట వద్ద పారుచున్న ఏలేటి కావలియొద్దను ఒక చులపల్లెనుంచి ఎటు పోవాలన్నా కాలువలు పొలాల దాటిపోవాలి. అవలెన్నోను నువ్వులు ఎటుపోవడానికి నీలులేకుండా ఈవరద వాతాత్మగా చుట్టూ ముట్టడించి చులపల్లి అంతా నీటిమయము చేసింది. ఆ క్కడి ప్రీపురుషులు ఎక్కడికి పోవడానికి నీలులేక చెట్లమీదికి ఇండ్ల పైకప్పులమీదికి ఎక్కి కూర్చున్నారు. ఇట్లాగ ఒక రాత్రి ఒకపగలు నిద్రపోయిపోతే చండిట్టలతో కూర్చున్న కరుస్తూన్న వానలో తడస్తూ చలిగాలిలో నలుగుతూ ఉండవలసి వచ్చింది.

(ఒకవిలేఖరి)

నందిగామ వార్తలు

[ఒకవిలేఖరి]

కాలమానము

అక్టోబరు 24 - వర్షము లున్నది నడుమ గరిమలు చే వీళ్ళు పూర్ణా యేకమయి రాకపోకలు అరుచున్నవి. బొన్న మొదలగు మెట్టపైలలు నష్టమునకున్నవి.

వెద్దవంతెన

ఇక్కడ రైలుమైల్లమారమనన్న కీసరనడి కడ్డముగా దాదాపు ఇరువది సంవత్సరాలనుండి 8, 10 గజలు వెడల్పున రైల్వ వంతెన నొకదానిని ప్రావిన్షియలు ఫంక్షన్తో నిర్మించుటకు కృషిజిల్లాబోర్డువారు నిర్ణయించుకొని రూ. 8,000 లకు తాతాకంపెనీవారికి కంట్రాక్టు ఇచ్చినారు. పని నవంబరులో ప్రారంభించి రెండు వేసంగులలో అగరు చేయుదురు.

పరిశోధన

వైకాము రాజ్యమున సంచారముచేసి ప్రాచీనాంధ్ర గ్రంథములను సహజించుటగాను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము వారు శ్రీ శేషాద్రిమణి కవులలో నొకరగు రమణాచార్యులు గారిని కోరుటచే వారికొక బోధుపాతకాలతో మూడు నెలలు సెలవుతీసికొని ఆచరించుచున్నారు. ఇంతవరకు వారు సహజించిన తాళపత్ర గ్రంథములలో నీక్రింది యమూల్య గ్రంథములు లభించినవి.

1. ఏరాశైవ్యద హరివంశము శ్రాత్రహితాంతరము లున్నవి.
2. కావ్యాలంకార మాదామణి-9 ఉల్లాసములును సంపూర్ణముగ నున్నవి.
- * 3 నలచరిత్ర-శివప్రకాశ ధర్మకామత్యును.
- * 4 కట్టిప వీరభద్ర కళకము.
- * 5 రంగనాయక కళకము.
- * 6 ప్రభులింగలిలు (వివర)-పిడుపర్తి సోమనాథకవి.
- * 7 భేతాళచరిత్ర (వివర)-బంగారు రంగప్ప.
- * ఇవి ఇంతవఱకు నమూనికలు.

శ్రీరమణాచార్యులుగారి పరిశోధన ఫలప్రసక్తము ఏరాశైవ్యద రామాయణము, శ్రీనాథుని ముత్తరాజుచరిత్ర, తిక్కన విక్రమనేకము, బృహద్రామాయణి భారతము మొదలగు అమూల్యగ్రంథములు లభించి కట్టించి కామలింగా రెడ్డిగారి చిరకాలవాంఛను సంతోషమునకు భగవాను డనుగ్రహించును గాక.

Bynin Amara

జగద్వ్యాపితకీర్తిగల గొప్పటానికు ఇదిదేహమన కల్పలకాలములో శక్తిని ఉత్సాహము నిచ్చును, ఆశీర్వాదము అకలి లేని చేతాభివృద్ధి వారలకు అకలి గల్గించి జీర్ణశక్తి పెంపొందించును

రైస్ ఆమరా' శ్రీ గృహమునకు ఉండవలసినది. 8466 హిందూదేశమునందలి అన్ని ముఖ్యమైన ఉగ్రాణులందును ముందు ముందు కడకు దొరుకును.

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON
Special Representative for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Buildings,
CALCUTTA

కొత్తపట్టణం (గుంటూరు జిల్లా)

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

కొత్తపట్టణం, అక్టోబరు 28. - మా గ్రామమునందు నుమరొక వార్తమునుండి మంచి వర్షము వర్షించినది. మూడు దినములు నూర్యభగవానుని దర్శనమునకును కరవయ్యెను. వరి వంటలు చక్కగ ఫలించునని కర్షకు లకుకొనుచున్నార.

దనరాపండుగ

మా గ్రామమున నుండు శివాలయమునందు నవరాత్రులలో హరికథా కాలక్షేపములు చక్కగ జరుపబడెను.

ఒంగోలు ఫిర్యా సభ్యులయెన్నిక

మా ఒంగోలు తాలూకాబోర్డు సభ్యుల యెన్నికలన్నియు యీ నెల 22-10-28 తేదీతో అంత్యమైనవి. ఒంగోలు ఫిర్యా యెన్నిక యీనెల 22 న తేదీ జరుపబడెను. ఈ ఫిర్యాకు నిలిచిన ఆరుగురు సభ్యులలో ఆరులొకరు గ్రామ మనవలుగారగు ను. రా. విరకాల శుభాచార్యగారు, ఒంగోలునందు న్యాయవాదిగ బనిచేయు వీరగంధం శ్రీరాములు చౌదరి బి. ఎ. గారు ను, ఎల్లెక్కనతో విజయలక్ష్మిని నిన్నటిదినం ఒంగోలుతాలూకాబోర్డు ఆఫీసునందు ప్రయోగింపబడినవి.

ఒంగోలు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్ష యెన్నికలు

ఒంగోలు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షుల ఎన్నికలు చిరునర్తి గ్రామమునందు యీనెల, 17 వ తేదీ జరుపబడెను. అందు ను. రా. బోట జనురామరెడ్డిగారు అధ్యక్షులు గను ను. రా. రా. నర్రా శ్రీరాములు చౌదరిగారు ఉపాధ్యక్షులుగను, యెక్కుకొనబడినవి.

కొత్తపట్టణం ఆయుర్వేద వైద్యాలయం

గత పెన్సెంటున మాచున, ఈ చికిత్సాలయమున 1547 మంది రోగులు చికిత్సించబడినది, కాన్పుకేసులు పది మాత్రము జేయబడెను.

అమలాపురం (స్వకీయవిలేఖరి)

మరణము

అక్టోబరు, 21: - వీరవిల్లిపాతెం కాశీరస్తులకు శ్రీయుత వీడిద చలమయ్యగారు 19 వ తేదీన మరణించినది వ్రాయుటకు చాల విచారముగానున్నది. శ్రీయుత చలమయ్యగారు కళాతపూర్ణులు. ఉత్తమ కాంగ్రెసు ప్రచారకులు. అక్షరశక్తివంతులు. శ్రీ చలమయ్యగారి యకాల మరణమువలన యీ ప్రాంతముల కాంగ్రెసు ప్రచారకలో గొప్పలోటు వాటిల్లి నది.

బండారులంక బాలికాపాఠశాల

8-10-28 తేదీన తాలూకాబోర్డు యధ్యక్షుల కోరికపై ఫిర్యా సభ్యులకు శ్రీయుత కళా వేంకటరావుగారు బండారులంకలో బోర్డు బాలికాపాఠశాలను తెరచిరి. గ్రామములందరు గొప్ప యుత్సాహమున ప్రకటించి ఊరేగింపు టుక్కనమును చేసిరి. శ్రీయుత వేంకటరావుగారు పాఠశాలను తెరచుచు, బాలిక సభకులపై శ్రీ విద్యావశ్యకతను గురించి వీక్షాణించిరి. గ్రామములను, నుగ్రహితులను శ్రీ పేరి విశ్వేశ్వరశర్మ గారు తమ తండ్రిగారి పేట భవననిర్మాణమునకై అయిదు వందల రూపాయలు విరాళమును, పాఠశాల పరికరముల కొరకు శ్రీరామ నూరూపాయల విరాళమును ప్రకటించి అందరి కన్నులకు పాత్రులైరి. కను గ్రామమునకు బాలికాపాఠశాలను సంపాదించినందులకు, దానికి స్థిరరూపము చేయార్చినందులకు, ఫిర్యా మెంబరు శ్రీయుత వేంకటరావుగారికి ప్రజలు కృతజ్ఞతను నిల్పబడినది.

వైద్యపురం తాలూకా కట్టమూరురహితులు

ప్రజల యొక్క అవస్థ

19-11-28 తేదీ లగాయతు యిప్పటివరకు రాత్రిం జగ్గు యేకదీక్షగా కురిసిన 40 దుమ్ముల వర్ష భార చేతవులన్ని నిండి గండ్లుబడినవి. ఇంకను వదులుకు కొన్ని సిద్ధముగ నున్నవి. యేలేటిరహితులు సమాప్తప్రచారవలె 50 సంవత్సరముల యెరుగనంత అపరిమితముగా గ్రామమునందంతా కివచ్చి 50000 లు కిమ్ముకుల చెరుతో, వరిసప్తములు మునిగి నష్టములు కలిగినవి. యందరు పారికాపులు కనబడుటలేదు. యంతవరకు వర్షము తగ్గలేదు. జగ్గుపేట సమీపమున రోడ్డుగండినది బుద్ధు నడవక ప్రయాణికులకు చాలానష్టముగా యున్నది. మార్కెట్లో ఆకాశమునందుగల మేఘములు కనబడకుండా జే నును.

మట్టై కృష్ణమూర్తి.

క్రమేణ మాకాతాదారుల సంఖ్య వేనకు పేలుగా వృద్ధియగుటకు గల ముఖ్యకారణముల గమనింపుడు!

1. వారి ఇష్టము మేరకు సకాలమునందు నగలను అందముగా తయారుచేసి యిచ్చుట,
2. స్వచ్ఛమైన కాసులను, నీమవెండిని యుపయోగించుట,
3. వారికాలమును వృధాపుచ్చక వచ్చినచో వారిపనిని తక్షణమే గమనించుట,
4. ధనవంతులు, బీదవారను వ్యత్యాసము లేకపోవుట,
5. నగల విషయములో ప్రజలకు సహాయము చేయుటయే ముఖ్యోద్దేశముగా నుండుట,
6. న్యాయమైన ధరలు, నాణ్యమైన పనితనము మున్నగునవియే,

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 125, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం అక్టోబరు 29-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

లియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలిది ,, వ 42 కలది	18 0 0	18 8 0
నెల్లూరిది ,, డిటో	18 8 0	14 8 0
ఫిల్లి ,, డిటో	15 8 0	17 8 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
శువులు ,,	20 0 0	28 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	15 0 0	16 0 0
నెనగలు ,, డిటో	18 4 0	14 2 0
నెసలు ,, డిటో	14 0 0	16 8 0
మినుములు ,, డిటో	14 8 0	16 0 0
ఉలకలు ,, ర 185	10 0 0	11 0 0

3. నూనెపప్పులు

శువులనూనె కా 1-కి	145 0 0	150 0 0
నెయ్యము 1-కి	14 0 0	21 0 0
శేరు నెనగపప్పు కా 1-కి	49 0 0	50-0-0
శేరు నెనగనూనె గానగ కా 1-కి ర 115 మినుకనూనె 110		
అమడము కా 1-కి	102 0 0	104 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపప్పు కా 1-కి	105 0 0	106 0 0
కూరపప్పు ,,	75 0 0	88 0 0
మిరకకాయలు (గుంటూరుది) కా 1-కి	70 0 0	75 0 0
దనియాలు ,, కా 1-కి	80 0 0	88 0 0
గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి ర 40, 45		
కాశపా నీలిపొయకట్టు ,,	50, 55	
బెల్లము కా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కర బస్తా 1-కి	26 2 0	28 6 0
చింతకండు కా 1-కి	28 0 0	60 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం కా 1-కి	82 0 0	84 0 0
చదరం ,,	29 0 0	85 0 0
రవుండు ,,	29 0 0	88 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహం యాటి	8 2 0	
నెం 6 ,, కట్టారి	5 8 0	
నెం 24 ,, లాకి	6 0 0	
నెం 20 1/2 రైట్స్రీలు	7 7 0	
నెం 40 బామ్మరు 10 పా	12 0 0	
నెం 44 సాండా	6 2 6	
నెం 40 రాణి	10 12 0	
నెం 4 బెన్నిమసీదు	4 12 0	

7. దూది

బోండాపెట్టు బారన 1-కి	856 0 0	
-----------------------	---------	--

8. లోహములు

కండి 100 కులం 1-కి	61 4 0	61 8 0
బంగారుకులం 1-కి	21 0 0	21 2 0
పవరణ 1-కి	13 6 9	
ఇత్తడి కా 1-కి	225 0 0	280 0 0
రాగి కా 1-కి	275 0 0	278 0 0

9. రంగులు

అలిమేలు స్వీట్లకులాండు అలివరయిన్ సింహం		
సీసా 1-డిగ్రీలు 200 కి ర	58 0 0	
,, నీలిరవ 1 రతి	1 10 6	
,, 14 రతులు	1 10 0	
,, 28 రతులు	1 9 0	
,, 56 రతులు	1 8 6	
,, 1 అందర	1 8 0	
కేర్నలు పొమ్మస్కా బ్ లెట్ అనగా (బ్లై-రెడ్డు)	3 4 0	
కాంగో కి డి	1 0 0	
వదర 4 డి	1 2 0	

మెసూరు అగ్రికల్చరల్ డెవలప్మెంట్ కంపెనీ లిమిటెడ్

జంతుజాలము నష్టపరిహారము నిష్పించు సంస్థ. హెడ్ ఆఫీసు:—బెంగళూరు బనవన్ గుడి.
 యం.డి.యూ యండవంటిను యాక్రింద కనుకరచినచోట్లపై కెన్సలు కలవు. రైతులుగాని తరచుగాని వివరములు గ
 భారత ప్రాసెస్ బడయగలరు.
 ప్రశ్నించుటకు తగుతరహా వహించి వెంటనే సదుత్తరము లివ్వబడును. వికనూరు పరిశీలించి చూడగోరవలెను.
 అనలాపురం నెల్లూరు కొప్ప (కాడూరు), రాణిపేట
 బరంపురము (గంజాం) కొట్టాయం (తిరువాన్కూరు) తంజావూరు
 మచిలీపట్నం (కృష్ణాజిల్లా) కలకత్తా మర్చెరా (కూర్గ), విదూర్ నగర్
 బొరమాట్ (అస్సాం) నంద్యాల (కర్నూలుజిల్లా) విజయనగరం.
 సహకారపద్ధతులమీద పనిచేయుటకు క్రిమంతులైనవారు కావలెను. జీతముగాని కమీషన్ గాని యివ్వబడును.

గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుంచి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగురుమరుచాయ నూలురకమున్ను నూతన పలురకముల కలరు నూలున్ను, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపించబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు.

యల్. కే. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జపులివ్యాపారం, మహల్ పిడి, మధుర.

ధర సరసము! నమ్మకమైన సరుకు!!

స్వదేశాభిమానులారా! స్వదేశి పరిశ్రమమునకు ప్రోత్సహమొసగి, ఉత్పాదమును గలిగింపుడు!!

అన్నిరకముల పప్పురమెట్లు హిందూదేశమునందే ప్రాంతపరిశ్రమములచే చేతితో తాళబడక తయారుచేయబడినది. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

తండ్రి విలాసము } ది ఈస్టర్న్ కన్ ఫెక్షన్ రిమార్కుస్, 16, ఆదియప్ప నాయక పిడి, జి. టి. మద్రాసు.

దీపావళి పండుగ

దీపములకు పిండివంటలకు టపాకాయలకు డబ్బును తగులబెట్టుకుడు గాంధీమహాత్ముని వ్యాసము

జాలమండి దీపావళి చాల ధనమును దుర్బినియోగము చేయుదురు. అనేక రంగుల దీపములతో తమ యిండ్ల నలంకరించుట, టపాకాయలు మున్నగు బాణసామగ్రిని కొని కాల్చించుట రకరకముల పిండివంటలు వండుకొని తినుట మున్నగువన లకే ముఖ్యముగా వేలకొలదిగా ధనము వ్యయమగుచున్నది. దీపములు ఆరోగ్య రక్షక వాస్త్రము (సుఖదీపిక) నకు విరుద్ధము. టపాకాయలను కాల్చుట వేలముల తగులబెట్టి తమ పాపములు టపా పిండివంటలను తినుట రోగములను కొనితెచ్చుకొనటయై, ఇండ్లకు శుభవతుకొనవలెను. గోడలకు వల్ల వేయించుకొనవలెను. మనకులనుగూడ పరిశుద్ధములుగా చేసికొనవలెను. ఇట్లయిన నీతిబోధకములగు వినోదముల సేర్పరుపవలెను. బాణసంచాకాల్చుటబిడ్డలకుచాలాప్రియమునని నేనెరుగుదునుగాని యీ అలవాటు బిడ్డలకు కలుగుటకు పెద్దవారి కారకులు. ఆఫ్రికాలోని బిడ్డలకు బాణసంచాయినన సేమియును తెలియదుగాన వారు వానిని కోరనే కోరరు. వారు బాట్యములనుచేసియు చూచియు ఆనందించెదరు బిడ్డలకు విందుచేయుటకు బాగుగా వండిన పండ్ల మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి. లేదా యెండిన ద్రాక్ష కిస్మిన్ శిష్టారము మున్నగు పండ్లను పెట్టవచ్చునుగాని బహుశలలో విక్రయించబడెను వితాయాల నెంతమాత్రమును పెట్టగూడదు. ధనికులును పేదలనుగూడ యిండ్లను దను బిడ్డలచేత నే శుభపరిపించుచుండవలెను. వారిచేతనే వల్ల వేయించవలెను. ఈ రీతిగా పనిచేయుటలో పథపురత్యువ శేషభావము వారి కిట్టి పండుగలలోనైన సేర్పరుండవలెను. ఈ రీతిగా కూడబెట్టబడిన ధనముతో ఖర్చును కొనవలెను. అది యిష్టము లేనివారు బీదలకు శుభవిధముననైననూ సహాయము చేయవలెను. వండుగులందు బీదవారిని దరిజేర్చి ఆదరించి వారిలో కలసిమెలసి యుండుటవలననే ఆచారగోళాలవలనకు మహదానందము కలుగును. (ఎంగుయండియా 25-10-28)

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు! ఇకను మోసపు పుస్తకములనుకొని మోసపోకుడు!!

సతీపతికుతూహల రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ వివిధర కాంధ్రభాషలో వెలువడియుండలేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము, సతీపతివ్యవస్థ ప్రేమతో నల్లలగల విధులు, శ్రేష్ఠతత్వము, శ్రీరాములు, పురుష జాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల, పాంశనములు, వాని యొక్క అభిప్రాయము, కయ్యగృహసహస్యములు, వాని లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల కెట్టి సంతానము గలుగునన విషయము, గర్భవిషయములు, గర్భ శ్రీ లనుపరిపాలన విధులు, గర్భవతుల యారోగ్యావశ్యకత, శిశురక్షణ, అత్రోడం ద్రవైరములకు గల కారణములు, వానిని కలిపిపక్షయే నుపాయములు, వారికుండవలసిన స్నేహశక్త్యకత, మున్నగు 280 విషయములతోను, సందర్భాను సారముగగల ఆఫ్ టోక్, లెఖాకులు 25 తోను గ్లా 410 పేజీల వైబడిన సీమకాలిగోలోను చక్కని రైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక చదివియే, తీరవలెను. కొద్దిప్రతులేగలవు.

పుస్తకము 1-కి ర 2-0-0. రహిత ఖర్చు 7 ఆచాలు. రెండుపుస్తకము లొకసారికొనువారికి రహితఖర్చు లేదు.

మా చిరునామా:—ఆర్య్ బుక్ డిపో,

19 తాండవరాయ మొదలిపిడి, తిరువళ్ళీ, మద్రాసు

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము 1

2113

ఈ గ్రంథములో శర్మనీగారడి, పురాణమము, ఆంగ్ల ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము, భూరైద్యము, యంత్రములు, చిట్టాశీక తమసాము, వినోదవిద్యలు మున్నగునీ మాయమాయలు, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, బీదముతో సమాధియగుట, శరీరము లేని తలచేత మాట్లాడెనుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రము లున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. కల దూ 4. 'సంజీవి' తాయతొ దీని ధరించిన ఆరోగ్యము, బలము, తెలివి అందము, అదృష్టమునిచ్చును. పరీక్షలో జయము కలుగును. గొప్పవారిదయ లభించును. పని చేయరును. వ్యాపారమున లాభమువచ్చును. అనేకమండి మెప్పుపొందినది 1 కి రూ 1-8. పి. ఆర్. జనార్ధనసాయుడు, ఓంగోలు, (గుంటూరుజిల్లా).

సహకారబోధనా తరగతులు-తుని

తూర్పుగోదావరిజిల్లా సమీకృతవారి యజమాన్యమున తుని కోఆపరేటివు యూనియన్ కు చెందిన ప. ప. సంఘము చాంది దార్ల తుని గ్రామంలో ఆక్టోబరు 15, 16 తేదీలలో సహకార విద్యాప్రబోధము నిమిత్తం ఉపన్యాసములు ఏర్పాటుచేయబడినవి. తుని హైస్కూలు హాలులో ఆక్టోబరు 15, 16, తేదీలలో వందాంతిదార్ల సమావేశమయి, 15 తేదీ సమావేశమునకు తుని హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులు అగు మ. రా. శ్రీ. ఇళమూరి గౌరీపతిరావుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు సం గరాష్ట్రము, పంజాబు, బొంబాయి రాష్ట్రములలోని సహకారోద్యమవ్యాప్తి గురించి తమ అనుభవములను తెలుపుచు వివిధ రాష్ట్రములలోని ఉద్యమవ్యాప్తి గురించి తెలియజేసిరి. వివిధ రాష్ట్రములలోని సహకారసంస్థలలోని మంచిచెడుగులు వ్యక్తపరచిరి. పంజాబురాష్ట్రములోని సహకారోద్యమము ప్రభుత్వోద్యోగులచే నిర్వహింపబడుచున్నదనియు, కుండులో పెంచబడు క్రొటా మొక్కవలె ప్రభుత్వోద్యోగుల రోహదముచే ఈరాజధానిలో సహకారోద్యమము అతిభద్రముగా జాగరూకతతో నిర్వహింప బడుచున్నదనియు తెలియజేసిరి. పంగరాష్ట్రములోని సహకారోద్యమము ప్రజాప్రతినిధులచేత గ్రామసంస్థ మొదలు రాష్ట్రీయసంస్థలవరకును వరిపాలనవలె ప్రభుత్వోద్యోగులు కేంద్రసంస్థలలో ఆధికారము కల్గి నిర్వహించుచున్నారనియు, గ్రామసంఘములకు, పెంట్రుల్ ట్యాంకులకు ప్రభుత్వోద్యోగుల యొత్తిడిలేదనియు, పెంట్రులు ట్యాంకుల తీగి తో సంఘములు అభివృద్ధి గాంచుచున్నవనియు తెలియజేసిరి. బొంబాయిరాష్ట్రములో సహకారోద్యమము మంచివ్యవహార పద్ధతులపై నిర్వహింపబడుచున్నదనియు ఇంచుమాలముననే సంఘములలో వాయిదా మీరిన ఆప్తులు తక్కువగాయున్నవనియు ఖచితవ్యాపార పద్ధతులన్నియు ఇచ్చట ఆములలో పెట్ట బడుచున్నవనియు వ్యవస్థాపకాధికారము బ్యాంకులలో యొక్కవ గా నుండుటచే వ్యవహారములు చాలకరుకుగా నిర్వహింపబడు చున్నవని నూచించిరి. మదరాసు రాజధానిలో సహకారోద్యమ ము గ్రామసంఘము మొదలు రాష్ట్రీయసంఘమువరకు క్రమము యిన అంతర్యంతర సక్రమాభివృద్ధి గాంచి ఉద్యోగులయొక్క యు ఉద్యోగేతర సహకారులయొక్కయు పరిపాలనకింద హిందూజాతీయలోని బ్రిటిష్ బొరాక్రిటికు రాజ్యాంగ పద్ధతిని పోలి యున్నదని తమ అభిప్రాయమును వ్యక్తపరచిరి. పంజాబుదేశములోని సహకారోద్యమముకు పేరు మిలిచి కోఆపరేషన్ అని పేరుపెట్టిరి. బొంబాయిరాష్ట్ర సహకారోద్యమముకు కావటి కొప్పి కోఆపరేషన్ అని నామిడిరి. పంగరాష్ట్ర సహకారోద్యమముకు ఫాదుసా అధికారముక్రింద డిమోక్రేటిక్ కోఆపరేషన్ అనిపేరిడిరి. మదరాసు రాష్ట్ర సహకారోద్యమముకు బొరాక్రిటిక్ కోఆపరేషన్ అనిపేరుపెట్టిరి. సహకారోద్యమ సక్రమాభివృద్ధికి వివిధసహకారసంస్థలు పరిశ్రమ సహకారులచే స్వతంత్రముగా నిర్వహించుసామర్థ్యము కలిగినగాని సహకారోద్యమముకు పరాధీనత పోదనియు స్వయ.వ్యక్తత కలుగదని యురై తుల యా వత్తుడణములు తీర్చుటకు భూమి తపఖా బ్యాంకులు నూడ పనిచేసినగాని ప్రస్తుత సంఘములు రహితులకు యొక్కవగ తోడ్పడజాలవనియు రైతులు ఆదాయము పెంపొందించుటకు సహకారసంస్థలద్వారా గృహపరిశ్రమలు వర్ధిల్ల చేయవలెననియు రహితులకు పరియైన ధరవలె కిట్టుకాటు చేయుటకు పరపతేర వ్యాపారము పెంపొందింప చేయవలెననియు పరపతి వ్యాపారముతో పాటు పరపతేరవ్యాపారముకు నూడ తగు ప్రోత్సహ మిచ్చినగాని ఉద్యమలూభము క్రజు గుర్తింపజాలరనియు విద్యాధితులకు వందాంతిదార్ల గ్రామ పురోభివృద్ధి ఉద్యమవ్యాప్తికి స్వాధ్యాయముతో పని చేయవలసినదిగా హెచ్చరించిరి.

పెద్దాతూరు యూనియన్ కార్యదర్శిగారు శ్రీయుత కంధంపాటి చలపతిరావుగారు ప్రస్తుత సహకార సంస్థలలోని లోటుపాటును ఒకటికరించి సంఘ వందాంతియు వ్యవహార దక్షతతో వ్యవహరించుచు సంఘ నిబంధనలను బాగుగ తెలుగు కొని వ్యవహరించవలసినదిగా ఉద్ఘోషించిరి.

రెండవ దిన సహకార వందాంతిదార్ల సభకు తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులగు ము||రా||శ్రీ|| దేవులపల్లి లక్ష్మీవతికామ్రులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుత సోతుకూచి నరసింహమూరిగారు ఆప్టు, రైతలను అనుసరించి సంఘ వందాంతియు యొక్క బాధ్యతలు, కర్మదర్శములు, సంఘ పరిపాలనా విషయములలో వారు గమనించవలసినవి నిబంధనలను ఎత్తిచూపి చక్కని ఉపన్యాసమును చదివిరి.

నవరం బంగారుకు, అప్పటపైన వెండికి పూచీ నిచ్చెదము

బంగారు, వెండి, కంపులు, పుష్కరాగములు మొదలైనవాటితో తయారుచేయబడిన పలురకముల అందమైన గాజులు, పంగీలు, నాగరములు, వేడుకగా చేతయందు ధరించు గొలుసులు, పెన్ డెంట్లు, కాలిగొలుసులు, కూజాలు, కాఫీ టీ సెట్లు విగ్రహములు, పటములు, తోడులు, ఉంగరములు మొదలగు సిద్ధముగానున్నవి. తేనివి ఆర్డరిచ్చిన త్వరలో తయారుచేసి ఇచ్చెదము.

ఉమ్మడి బంగారుశెట్టి అందు నన్ను

నగలవర్తకులు, నె 28 రు చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మైసూరు గవర్న మెంటు సోపు ప్యాకర్

బెంగుళూరు

మి క్విలి నాణ్యమైన

3579

పలురకముల పరిమళ సబ్బులు

ఉతుకుట కువయోగించు సబ్బులు, చందనపు సబ్బులు

మైసూరు గవర్న మెంటువారిచే తయారుకాబడుచున్నటువంటి

చందనపు సబ్బు ననుకరించుటకు; విదేశీయ పరిశ్రమలవారు

చాల ప్రయత్నించిరి, కాని, నాణ్యములోను, పరిమళమునందును

దీనికి సమానముగా చేయజాలకపోయిరి.

వివరములు గోరువారు, క్రింద చూపిన విలీనమునకు వ్రాయవచ్చును.

Best & Co., Ltd.,

P. O. Box 63,

Madras.

Sole Agents for the Madras Presidency,

MYSORE, TRAVANCORE & COCHIN.

శ్రీయుత మొసలకంటి తిరుమల రావుగారు హిందూజాతీయ రయతు ఆర్థికసంకదతోపాటు శకునంతిగూడ త్తయము కలుగుచున్నదనియు వశువృద్ధికి డెక్లార్మ చేశము లోను వివిధదేశములలో సహకారసంస్థలద్వారా రహితుల ఆకాభివృద్ధికి కోఆపరేటివు డైరీను యేర్పాటుచేయవలసినదనియు వశునంతి వృద్ధితోపాటు రయతు అధికాభివృద్ధి కూడ అభివృద్ధి చెందగలదనియు గృహపరిశ్రమలు వృద్ధిపొందుటకు రహితులకు వ్యవసాయముతోపాటు కెండవవృత్తి సహకారసంఘములకల్పించవలసినదనియు ఇందుకు రాట్టమే తరణ్యమనియు కరుణకవ్యము ఆదినవృద్ధి చేశము పురోభివృద్ధి చెందగలదనియు గ్రామసంస్థల నిర్వాహకులకు వందాంతిదార్ల తమసంస్థల ద్వారా గ్రామ పశువృద్ధికి గృహపరిశ్రమలు సెలకొల్పుటకు తోడ్పడవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. అధ్యక్షులు సహకారోద్యమ మువలసి లాభములను విశదీకరించి ఉద్యమవ్యాప్తికి తోడ్పడవలసినదిగా హెచ్చరించిరి.

వందాంతిదార్ల క్షానులు రెండుదినములు జయప్రదముగా జరిగినవి. సభకు వచ్చిన సభ్యులు అందరకు వసతులు ఏర్పాటుచేసినందులకు తునికోఆపరేటివు యూనియన్ అధ్యక్షులగు ము||రా||శ్రీ|| ఇళమూరి గౌరీపతిరావుగారి వందనములతో సభముగిసినది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

స్వయంశిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు! నగముధరలు

81-12-28 వరకే. ప. స్వామినాథశాస్త్రి కృతము తెలుగులిపిలో తెరుగు అర్థములతో వ్రాయబడినవి.

అపలుధరలు:—కేబురూపావళి 0-5-0; నీలికథా సప్తతి 0-12-0! బాలకాదంబరి (వద్యము) 0-6-0; లింగాను కావనము 0-4-0; భాతురూపచంద్రిక 1-4-0; ఈ అయిదున్న ఒక్కసారిగా కొనువారికి ఇవి 1-4-0 కే ఇవ్వబడును.

అద్రెను:—N. S. నీలకంఠం C/o N. S. నరసింహం M. A. బ్రయినింగు కాలేజీ, రాజమండ్రి. 4566

ప్రకటన (2046)

లోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, బాబులద్వారాగాని లోగలక్షణములను తెలుపుచు చేసినచో లోగస్వభావము ప్రయ్యోజనపలసిన ముందు, వద్యము, వగైరాలు వివరముగ ప్రతితముగ వ్రాసి, శంకరబహుశు.

(౧౦2) దాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

